

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ЛАПОВО

ГОДИНА XIII 7 ЛАПОВО, 29 септембар 2009. год.
ГЛАСНИК ИЗЛАЗИ ПО ПОТРЕБИ. РОК ЗА РЕКЛАМАЦИЈУ 10 ДАНА. ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЈЕ 1.000,00 Д.

57.

На основу члана 215. став 6. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“ бр.72/09), члана 54. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 47/03 и 34/06), и члана 30. став 1. тачка 5. Статута општине Лапово („Службени гласник општине Лапово“, број 5/08 и 7/08), Скупштина општине Лапово, је на седници одржаној 25.09.2009. године, донела

ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН „ЛАПОВО 2020“

ПРВИ ДЕО

ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Изради Генералног Плана Лапова 2020. приступило се у складу са Законом о планирању и изградњи (Сл. гл. РС 47/2003). а на основу Програма за израду Генералног Плана Лапова 2020. и Одлуке о изради Генералног плана „Лапово 2020“, („Сл.гласник општине Лапово“ бр.1/09), донетој 24.02.2009 на седници Скупштине општине Лапово.

1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА

1.1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА

Увод-Перспективе развоја

Лапово географски припада простору централне Србије ,а административно заузима централну зону Шумадијског округа. Лоцирано је уз функционални ток моравског коридора и граничи се са са територијом општина Баточина , Рача, Велика Плана и Свилајнац. У складу са са размештајем насеља на територији Србије, Просторним планом Републике Србије, Лапово је дефинисано као градски центар.

Примарну карактеристику насеља представља мрежа инфраструктурног коридора дефинисана Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е –75 деоница Београд-Ниш која пружа максималне услове за функционисање насеља у складу са карактеристикама које су дефинисане Просторним планом Србије а односе се пре свега на :

Локационе потенцијале насеља које карактерише планско опредељење за развој индустрије дуж трасе коридора Х која се простире кроз централни део захвата плана Одрживи развој насеља кроз успостављање адекватног односа између индустријских и еколошко-туристичких потенцијала насеља

Природни ресурси попут речних токова као и геотермални потенцијали верификовани кроз истраживања у зони захвата плана која су спроведена у периоду између два плана, дефинишу опредељење ка стављањем таквих потенцијала у генераторе позитивних еколошких процеса које као резултат имају формирање зелених радијалних појасева саобраћајница по угледу на вртне градове с почетка 20-тог века.Обновљиви извори енергије постају планска одредница која је потребна а не пожељна у процесу планирања простора.

Изради Генералног плана Лапово 2020. приступа се кроз процес надградње просторног и физичког модела дефинисаног ППРС а који се пре свега огледа у успостављању

могућности за адекватан просторни развој који Лапову омогућава статус индустријског насеља и привредног субјекта како на територији Републике Србије тако и на плану остваривања његових регионалних утицаја, који би се успоставили уз адекватан приступ на реализацији плански постављеног развоја адекватног времену и месту настајања документа.

У условима директне интеракције природе (Моравског коридора) и индустрије(радних зона дуж коридора X) одрживост система насеља била је могућа једино кроз имплементирања модела Вртног града који је Ebenezer Howard 1902. године описао у свом делу под називом "Вртни градови сутрашњице".

1.2.ДЕМОГРАФСKE ПРОЈЕКЦИЈЕ

Подручје Генералног плана Лапово обухвата у целини катастарску општину Лапово, чија површина износи 55км². (Лапово варош + Лапово село).

У припреми Програма за израду Генералног плана Лапово 2020.год. за подручје посматрања коришћена су многа демографска обележја (кретање укупног броја становника, број становника на раду или боравку у иностранству, индекс броја становника, витални догађаји, становништво према добним групама, становништво према активности, запосленост, број домаћинстава, просечна величина домаћинства и слично).

У сагледавању планираног броја становника пошло се од ткз. сталног становништва увећаног за број становника који борави или ради у иностранству и броја становника који се сматра расељеним ($8.228+883+389 = 9.500$).

Према томе укупан број становника Лапова, као полазна основа, за планирање износи 9.500.

Планирани број становника је заснован на убрзаном економском развоју Лапова (нова радна места, већи степен запослености, долазак млађих добних група становништва, позитиван природни прираштај, развој стамбено-комуналних капацитета, развој друштвених делатности и сл.).

Полазећи од ових претпоставки за потребе израда пројекција извршене су анализе сценарија друштвено-економског развоја Лапова. Могућа су три економска сценарија или варијанте: умерени развој, оптимистички развој и убрзани-скок развој.

Варијанта 1. Умерени развој подразумева да се основни економски параметри Лапова (друштвени бруто производ, запосленост и инвестиције по становнику) приближе просеку Републике Србије. У овој варијанти број становника од 9.500 у 2008. години увећао би се у 2020. години на 11.000

Варијанта 2. Оптимистички развој предвиђа да основни економски показатељи Лапова буду изнад просека Републике Србије. (Просечна стопа раста друштвеног бруто производа, прилив инвестиција, нова радна места и др.), што би омогућило да Лапово 2020. године има око 12.500 становника.

Варијанта 3. Убрзани развој претпоставља још бржи раст економских показатеља, односно убрзани прилив страних и домаћих инвестиција, висок раст друштвеног производа и запослености, развој крупне и секундарне инфраструктуре итд. Овакав ниво развоја претпоставља и већи број сталних становника као и већи број дневних миграната који ће се кретати ка Лапову. Очекује се да ће број становника 2020. године износити око 14.000 становника-корисника простора Генералног плана Лапово.

Анализирајући све три варијанте, а полазећи од могућности и актуелних програма општине Лапово, опредељење је за трећу варијанту где ће се у планирању и организацији простора до 2020. године користити 14.000 становника.

Планирани број становника

Обележје	Г о д и н а	
	2008.	2020.
Број становника	9.500	14.000

Планирани број становника Лапова (14.000) је већи од броја становника многих општинских центара. На пример, према попису 2002. године Баточина је имала 5.574 становника, Рача 2.744, Топола 5.220, Гроцка 8.338, Бела Црква 10.675, Ковачица 6.764, Бач 6.087, Бачки Петровац 6.727, Беочин 8.058, Крупањ 4.912, Лајковац 3.443, Уб 6.018, Петровац на Млави 7.851, Деспотовац 4.363, Свилајнац 9.395, Кладово 9.142, Соко Бања 8.407, Бајина Башта 9.543, Косјерић 4.116, Ивањица 12.350, Александровац 6.476, Сурдулица 10.915 и Ариље 6.744.

Укупан раст броја становника Лапова одразиће се и на промене броја становника по карактеристичним-функционалним старосним групама становништва. У свим добним групама број становника до 2020. године имаће увећање. Највећи апсолутни раст становништва имаће радно најактивнија добна група од 25 до 59 година. На пример, према попису 2002. године број становника у горе наведеној групи износио је 3.816, а планирани број становника у 2020. години износиће 7.196.

Пројекција становништва по карактеристичним добним групама (ГП Лапово)

Добне групе	2020. година	
	Свега	%
0-6	882	6,3
7-14	1.378	9,8
15-19	932	6,7
20-24	1.232	8,8
25-59	7.196	51,4
60-64	546	3,9
65+	1.834	13,1
Укупно	14.000	100,0

Домаћинства према броју чланова (ГП Лапово)

Домаћинства	2020. година	
	Свега	%
са 1 чланом	752	16,66
2 члана	998	22,10
3 члана	887	19,64
4 члана	991	21,95
5 члана	435	9,64
6 и више	453	10,02
Укупно домаћинстава	4.516	100,0
Просечан број чланова домаћинства	3,10	
Укупан број становника	14.000	

1.3. ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Значајан фактор за развој општине Лапово су створени капацитети, саобраћај, велико интересовање за нове инвестиције, просторни положај општине и тд.

Просторни значај Лапова огледа се у следећем:

Налази се у средишњем делу Велике Мораве и Лапово представља значајну саобраћајну раскрсницу Србије.

Непосредно се ослања на Ауто-пут (Коридор 10).

Лапово је од Београда удаљено 106км, а од Ниша 129км.

Од Крагујевца је удаљено 31км и саобраћајницама је повезано са Западном Србијом и Црном Гором.

Лапово је железнички чвор, јер кроз његово насеље пролази међународна железничка пруга Београд-Ниш.

У наредном периоду народни доходак по становнику и друштвени производ имаће убрзану

темпловни развој

Остварене инвестиције у нова основна средства по становнику Лапова задњих година бележе значајан раст у односу на претходни период што се одражава и на висину општинског буџета, издвајања у комуналне садржаје и већа инострана улагања.

БУЏЕТ ОПШТИНЕ ЛАПОВО И НЕКИ ОСНОВНИ ПОДАЦИ

(Извор података Кабинет председника општине, 10.12.2007.год.)

1. Висина општинског буџета:

Г о д и н а	И з н о с
2005.	88.100.000 : 82 = 1.070.000 ЕУР-а
2006.	116.400.000 : 84 = 1.385.000 ЕУР-а
2007.	123.100.000 : 80 = 1.540.000 ЕУР-а
2008.	160.094.000 : 81 = 1.976.000 ЕУР-а

2. Део буџета издвојен у комуналне садржаје и потребе:

Година	Износ буџета	Комунални садржаји	Потребе/субвенције
2005.	88.100	7.541.888-8,56%	27.118.207-30,78%
2006.	116.400.000	9.059.000-7,80%	41.048.351-35,34%
2007.	123.100.000	14.506.838-11,81%	35.245.097-28,69%

3. Инострана улагања (донације):

Износ донације	Намена
77.000 ЕУР-а	водоснабдевање
4.885 ЕУР-а	опремање библиотеке
34.752 ЕУР-а	слободна зона
7.840 ЕУР-а	термалне воде
12.000 ЕУР-а	царински терминал
24.500 ЕУР-а	индустријска зона

Инострана улагања (откуп земље):

Износ донације	Име фирме
1.500.000 ЕУР-а	«Кроноспан» Аустрија
330.000 ЕУР-а	«ДВ ОИЛ» Бугарска
432.000 ЕУР-а	«АСА» Шпанија

Број регистрованих привредних субјеката: 271 субјекат.

Већи број домаћин и иностраних фирми већ су купиле или планирају да купе земљиште за градњу погона.

Већ је купљено око 150 хектара и односи се на инвестиције од око милијарду евра.

На пример, аустријска фирма «Кроношпан» купила је 55 хектара земљишта поред аутопута и запослиће око 300 радника.

Десетак хектара купила је и крагујевачка фирма «Куч компани», која је већ изградила фарму за око 750 крава, те аустријски «ВС Крамер» и «Хедел Мајер» који ће на 30 хектара градити логистички центар и сервисну базу за возила.

Једна лондонска фирма планира дистрибутивни центар робе широке потрошње за југоисточну Европу, док Београдски «ДВ-оил» гради базу за камионе у међународном транспорту, са пратећим објектима за одмора и замену посада.

За све инвестиције и улагања Лапово је идеално место јер се налази на половини пута између Инстанбула и Минхена, на 870 км од обе метрополе.

Уједно аутопут Београд-Ниш добрим делом пролази кроз Лапово, а ту је и велики железнички чвор са 32 колосека, што је велика предност за транспорт робе. На подручју ове општине налазиће се и петља аутопута М-4, који треба да повеже источну и централну Србију.

Индустрија – у послератном периоду стално се мењао и повећавао удео индустрије у друштвеном производу Лапова. Индустријска делатност се огледа кроз: индустрију грађевинског материјала (ГИК «1. мај»), графичку делатност («Колор прес», «Дуга»),

производњу хемијско-техничке робе («Сани», «Сомил», «Ролпак», «Алфа», «Нарцис») и производно занатство.

Грађевинарство представља најзначајнији део индустрије са производним капацитетима: за експлоатацију и прераду природног шљунка и песка, фабрике станова за индустријску градњу, фабрика бетонских префабриката и нискоградње.

Производно занатство обављају 64 СЗР фризерских, лимарских, корациских, пекарских, зидарских, молерских и других профила.

Пољопривреда –Пољопривредне површине износе 82,31% од укупне површине општине од чега обрадиво 67% од укупне површине општине. Пољопривреда је интензивног типа и обавља се у приватном индивидуалном сектору, јер је задружни вид пољопривредне производње исчезла, као и задругарство уопште у Србији.

На плодним алувијалним равнинама у долинама Велике Мораве, Лепенице и Раче владају повољни услови за развој повртарства који су недовољно искоришћени те се овај облик производње одвија на свега 4% пољопривредног земљишта.

Најзначајније врсте повртарских култура и варива које се гаје на територији општине јесу кромпир, купус, пасуљ, лук, парадајз.

Производња повртарских култура се у највећој мери одвија за подмирење сопствених потреба. Ипак, присутна је и производња поврћа намењена тржишту, углавном у заштићеном простору, у пластеницима. На подручју општине Лапово постоји 24 професионална пластеника, површине до 300 м², где се углавном производи рано поврће, и то салата, краставац, парадајз, паприка.

Најзначајнију грану сточарства лаповског краја представља говедарство. Општина Лапово, као и читава Шумадија и Поморавље, чини једно од најинтензивнијих подручја гајења домаће шарене расе говеда, које је иначе доминантно у гајењу на територији читаве државе. Поред ове расе заступљено је гајење грла сименталске расе. Број производних грла по газдинству је мали, углавном од 1 до 2, али постоје и спорадична газдинства са 5 до 10 грла. Међутим, грла су квалитетна и одликују се добрим производним особинама.

Развоју ове гране пољопривреде у многоме је допринело постојање предузећа «ПИК Лапово», данас приватизовано од стране крагујевачке фирме «Куч Компани». У саставу ове фирме, на територији општине Лапово, постоји фарма музних крава, са 500 грла сименталске расе.

Општина Лапово нема развијену мрежу организација које се баве прерадом пољопривредних производа. На територији општине постоји једна регистрована кланица – «Шумадинка» чија је основна делатност клање стоке и прерада меса. Капацитет ове кланице јесте 40 јунади и 140 свиња.

Евидентна је потреба даљег унапређења технологије прерађивачких капацитета кроз увођење сертификованих система квалитета. Такође јачања сировинске базе представља предуслов за производњу и зато је потребна значајна подршка примарној пољопривредној производњи, формирање откупних центара, складишта са хладњачама и сушара.

Саобраћај – Захваљујући изванредно повољном положају, Лапово се развило у важан саобраћајни центар и представља један од најзначајнијих железничких чворова у жечезничком систему Србије. Лапово је железничка раскрсница међународне пруге из правца Минхена и Будимпеште за правце Атину и Истанбул, са регионалном трансферзалом која повезује источну и западну Србију. Поред чисто утоварно-истоварних послова, смештени су и погони за одржавање вучних и вучених возила, пруге, сигнално-сигурносних уређаја и негу кола. Лапово се налази на коридору 10 и кроз општину пролази међународни аутопут Е-75, државни пут II реда Р-214 («Цариградски пут») и државни пут I реда М.1.11 који се прикључује преко петље «Крагујевац» на ауто-пут Е-75 Београд-Ниш.

Трговина – У новијем периоду трговина је доживела битне промене. Окосницу трговине некада је представљао државни и задружни сектор. Данас у Лапову трговинску делатност обавља 25 СТР (прехрамбених, текстилних, парфимеријских и других), а водећу улогу има АД «Морава пром» са 55 радника. Трговина запошљава око 110 људи.

Угоститељство – Поред једног мотела, у новије време све је више приватних кафана, ресторана, кафића и посластичарница. Амбиције и потенцијали су да угоститељство прерасте у туризам са свим пратећим угоститељским услугама.

Може се рећи да општина Лапово оскудева у објектима који имају намену смештаја туриста. Ипак, на овом месту треба поменути мотел «Кошуту» и ресторан са преноћиштем «Капија Шумадије».

Мотел «Кошута» је објект са 9 двокреветних соба и два апартмана. Ресторан мотела има укупни капацитет од 150 места. У оквиру мотела постоји и одговарајућа сувенирница. Мотел се налази на излазу са аутопута Београд-Ниш ка Крагујевцу. Овај објект поседује и адекватан паркинг за своје госте.

Ресторан са преноћиштем «Капија Шумадије» налази се преко пута мотела «Кошута». Овај угоститељски објект има капацитет од 120 места у ресторану, а омогућује и услуге преноћишта у 7 двокреветних соба, при чему је у плану оспособљавање још 10 соба за преноћиште. У оквиру овог објекта убраја се и мала сала са 500 места и пространи паркинг простор.

Од осталих угоститељских објекта на територији општине Лапово треба поменути и ресторане «Стражевица», «Три фењера» и «Лара» који су базирани углавном на традиционалној кухињи.

Стари занати – Већина старих заната су у изумирању, али изразом Пројекта етно села «Лапово», отвара се могућност за оживљавање и развој етно производа.

БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ЈЕДАН БРОЈ ПРЕДУЗЕЋА

(Извор података: Регионална привредна комора Крагујевац 13.03.2008.г., а за редни број 1, 5, 16, и 17 Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља – подаци добијени од Локалне самоуправе).

1. ГИК «1. мај» 700
2. Колор-прес (штампање) 106
3. Морава (пречишћавање и дистрибуција воде) 56
4. Еко графо дуга (производња таласастог папира и амбалаже) 77
5. ПИК «Лапово» 60
6. Украс-Богољуб Анђелковић и син (производи од бетона) 14
7. «9 октобар» (производња амбалаже од пластичних маса) 13
8. Фит степ (производња осталих производа од пластичних маса) 8
9. Агро-стил (производња алата) 8
10. АД Морава пром Лапово
(остала трговина на мало у продавницама мешовите робе) 57
11. Контаст-граде (трговина на велико дрветом, грађ.мат.) 18
12. Рогот (остали смештај за краћи боравак) 19
13. Мићко Лаповац (превоз путника у друмском саобраћају) 18
14. Д и Сани (чишћење објекта) 17
15. Лапово Ветеринарска станица 9
16. «Партизан» 180

Пројекција броја запосленог становништва

Сектори привређивања	2008.г.		2020.г.	
	Свега	%	Свега	%
Примарни сектор	229	6,5	500	6,6
Секундарни сектор	918	26,3	3.200	42,6
Терцијарни сектор	1.652	47,3	2.600	34,7
Квартарни сектор	697	19,9	1.200	16,0
УКУПНО	3.496	100,0	7.500	100,0

1.4. ЦИЉЕВИ

Претходно наведене промене укупног броја и структуре становника, као и пројекције економских компонената стандарда, чине основу на којој се темељи (заснива) трећа - просторно физичка димензија развоја. Циљ је да се на основу поменутих индикатора развоја успостави економски и еколошки рационална развојна компонента одржаивог града, усклађивањем са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама дугорочног социјалног и економског развоја.

Основни циљеви плана :

1. Стварање флексибилног планског документа који представља планску и стратешку просторну одредницу не само насеља већ и општине уважавајући чињеницу да се граница захвата ГП и општине Лапово поклапају.

2. Планско одређење Лапова , као развијеног градског центра, у оквиру општине, регије и Републике Србије у складу са Просторним планом, односно Стратегијом просторног развоја Републике.

3. Формирање услова за боље коришћење простора, природних потенцијала и створених структура у периоду реализације плана, као подршку програму развоја и заустављању пада потенцијала средине, демографског капацитета, друштвеног производа и традиционалних урбаних вредности; са условима за друштвену, урбану, привредну и еколошку обнову у складу са принципима одрживог развоја и европским стандардима за нови век.

Валоризација и планска подршка специфичним предностима града лоцираног на траси коридора Х (железнички саобраћај , река Морава, шире окружење центра насеља као еколошки ресурс града).

Формирање јединственог грађевинског реона у линеарном потезу, са урбаним целинама, системом центара, јавним објектима и комуналном опремом. Могућност флексибилног и вишенаменског коришћења простора и физичких структура у оквиру становања, центара и пословних делатности, ради проширења активности и запошљавања на ширем простору града.

Реконструкција стамбеног фонда, са бољим коришћењем простора за виши стандард становања и пратеће пословне активности. Очување просторног и функционалног капацитета стамбеног фонда, насељске и градске опреме Лапова.

Очување простора, објеката и инфраструктуре производних комплекса, функционисање, декомпоновање и стварање услова за нове програме. Формирања нових радних и стамбених зона у складу са планираним развојем насеља

Очување објеката градске опреме а посебно образовања и здравства, са проширењем за одговарајући програм културе, спорта и рекреације. Формирање услова за повезивање градских стамбено пословних целина и специфичних рекреативних програма програма (старо градско језгро пословни центар, рекреативни туризам , Морава - плажа).

Развој интерне и екстерне саобраћајне мреже. Реконструкција железничке станице, аутобуска станица, регионалног пута и формирање обилазнице као функционалног прстена града.

Комплетирање и развој техничке инфраструктуре (проширење гасификације, стављање у функцију градског система за одвођење и пречишћавање отпадних вода, фекални колектор. Просторним планом РС и Водопривредном основом РС предвиђено је трајно решење водоснабдевања општине Лапово прикључењем на Ибарско-шумадијски регионални водоводни систем. Део тог будућег водоводног система је и крагујевачки моравски водоводни систем, на који ће се Лапово повезати.

Заштита и уређење животне средине .Концепт заштите и унапређења животне средине Лапова, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања. Трајно решење актуелних комуналних објеката (гробља, депонија), заштита од поплава.

Очување и развој еколошких капацитета насеља са утврђивање правила мониторинга за све намене које представљају потенцијалне генераторе негативних утицаја у простору у границама захвата плана, представљају примарни циљ плана донетог за окружење са великим потенцијалима заснованим на положају радних зона у односу на коридор Х, чији се утицај не може и не треба зауставити, али се може адекватно плански третирали моделима опредељеним за успостављање еколошки повољне урбане средине.

2.1 Границе подручја генералног Плана

Подручје Генералног плана Лапово обухвата простор од око 5522 ха, у КО ЛАПОВО.Лапово се налази у североисточном делу Шумадијског округа и потенцијалне територије града Крагујевца, на месту укрштања главних саобраћајних и инфраструктурних праваца и у том смислу има улогу капије регионалног града. Територију општине Лапово чини једна катастарска општина, односно једно насеље које је уједно и општински центар.

1.2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ РЕОНА ОПИС ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Граница захвата почиње од тачке на северном делу границе КО Лапово, чије су координате $Y=7507799.66$ и $X=4897481.68$ и иде на североисток границом КО Лапово до пута кп. бр. 14538 одакле скреће на југ до њене тремеђе са кп. бр. 5770/1 (пут) и кп. бр. 5690/1.

Одавде скреће дуж кп. бр. 5770/1 до четворемеђе са 6341, 6983 (пут) и 6967 (пут) и наставља границама:

кп. бр. 6341 са 6983 и 6340

кп. бр. 6342 са 6340

кп. бр. 6343 са 6340 и 6337 до кп. бр. 6967 (пут)

Одавде наставља северозападно дуж кп. бр. 6967 до њене тремеђе са 6489 и 6490, скреће границом ове две парцеле до кп. бр. 6972 (пут) и даље њеном границом са кп. бр. 6490, 6491 и 6492 до кп. бр. 6493 где пресеца пут и даље иде границама:

кп. бр. 6731 са 6733 и 6732

кп. бр. 6750 са 6730, 6751 и 6725, пресеца кп. бр. 6234/1 (пут) и скреће на запад до кп. бр. 6810, иде границом кп. бр. 6810 са 6811, пресеца кп. бр. 6973 (пут), скреће на запад до тремеђе са кп. бр. 6768 и 6974 (пут).

Граница даље наставља дуж кп. бр. 6974 до кп. бр. 6774 где скреће границама:

кп. бр. 6774 са 6773 и 6775

кп. бр. 6776/1 са 6776/2 и 6777 до кп. бр. 6966 (пут), где скреће на југ до кп. бр. 6780/2 одакле иде границама

кп. бр. 6780/2 са 6780/8 и 6780/3

кп. бр. 6785/2 са 6785/1

кп. бр. 6780/2 са 6784/1

кп. бр. 6780/4 са 6784/1

кп. бр. 6781 са 6783, 11705 и 11704

кп. бр. 6782 са 11704, пресеца пут кп. бр. 6965/1 и наставља границама

кп. бр. 11702 са 11703

кп. бр. 11699/2 са 11698, пресеца кп. бр. 11697 и наставља границама

кп. бр. 11664/2 са 11663 и 11664/1

кп. бр. 11664/1 са 11665/1

кп. бр. 11666 са 11665/1, 11667 и 11670, пресеца пут кп. бр. 6964/1, иде до његове тремеђе са 11646/1 и 11942 и наставља границама

кп. бр. 11942 са 11646/1 и 11943

кп. бр. 11941 са 11943, 11944, 11940/1 и 11939

кп. бр. 11938/2 са 11939 и 11938/1
кп. бр. 11938/1 са 11934, 11933/3 и 11933/2
кп. бр. 12072/2 са 11933/2 и 12073/1
кп. бр. 12071/2 са 12073/1
кп. бр. 12071/1 са 12073/1 и 12067
кп. бр. 12068 са 12067, долази до пута кп. бр. 11589/2 и наставља њиме на југ до пута кп. бр. 12300, скреће њиме на север до пута кп. бр. 12302 којим скреће до кп. бр. 12108. Одатле наставља границама
кп. бр. 12046/1 са 12108, 12109 и 12648
кп. бр. 12647 са 12648, 12652 и 12654/2
кп. бр. 12654/1 са 12646 и 12645
кп. бр. 12655 са 12645 и 12644
кп. бр. 12644 са 12656/3 и 12656/2
кп. бр. 12642 са 12656/2 и 12656/1
кп. бр. 12640 са 12657 и 12658/2, пресеца пут кп. бр. 14522 и даље границама
кп. бр. 12639 са 12658/1, 12659, 12785 и 12786, наставља границом кп. бр. 12793/2 (која цела улази у грађ. земљиште) до 12794 и даље границама
кп. бр. 12794 са 12793/2, 12793/3 и 12801/4
кп. бр. 12796 са 12801/4, 12801/2 и 12800/1
кп. бр. 12800/1 са 12800/2, пресеца пут кп. бр. 11613/1, наставља на југ путем кп. бр. 13011 до 13008 и даље границама
кп. бр. 13008 са 12814 и 13004/2
кп. бр. 13009 са 13004/2 и 13004/1
кп. бр. 13010 са 13004/1, 13006 и 13007
кп. бр. 12997/5 са 13007, 13000/1 и 13000/2
кп. бр. 12997/4 са 13000/2 и 12998/2
кп. бр. 12997/1 са 12998/1 и 12996
кп. бр. 12997/3 са 12996, 12995 и 12993
кп. бр. 12993 са 12987
кп. бр. 12987 са 12992, 12991 и 12988 и скреће на исток путем кп. бр. 13191/2 до кп. бр. 12976/1. Овде пресеца кп. бр. 13191/2 и наставља границама
кп. бр. 12951 са 12953, 12952 и 12954
кп. бр. 12950 са 12954 и 12955
кп. бр. 12956/1 са 12955 и 12956/4
кп. бр. 12956/4 са 13195/6, пресеца реку кп. бр. 14541 до њене тремеје са 14018 и 13195/8, наставља границом кп. бр. 13195/8 са 14018 и 13192/5 до места где пресеца пут и наставља границама
кп. бр. 14428 са 14177, 14168/2 и 14168/1
кп. бр. 14163 са 14168/1, 14155/1, 14155/2, 14156/1, 14162 и 14161/1
кп. бр. 14161/1 са 14164/3 и 14164/4
кп. бр. 14160/2 са 14164/4 и 14164/5
кп. бр. 14160/1 са 14164/5, 14164/6, 14164/7 и 14292
кп. бр. 14292 са 14158, 14293, 14302 и 14303
кп. бр. 14290 са 14303, 14304 и 14306
кп. бр. 14289 са 14306 и 14308
кп. бр. 14308 са 14288, 14287, 14309 и 14310, долази до кп. бр. 13196/2 (пут) и њиме наставља на југ до границе К.О. Лапово.
Одавде граница скреће на запад и поклапа се са границом К.О. Лапово до места где пресеца кп. бр. 10471 (заједнички пут) и наставља границама
кп. бр. 13206/2 са 13915/1 и 13916
кп. бр. 13203 са 13917, 13918, 13919 и 13920/2
кп. бр. 13920/2 са 13920/1 и 13871 (пут)
кп. бр. 13871 са 13919, 13918 и 13917

кп. бр. 13905/1 са 13917 и 13916
кп. бр. 13906 са 13916, 13915/1 и 13893/2
кп. бр. 10448/3 са 13893/2 и 10448/4
кп. бр. 10451 са 10448/4 и 13893/1
кп. бр. 13893/1 са 10449/1 и 10449/2
кп. бр. 10449/2 са 10447 и 10446
кп. бр. 10450/2 са 10445, 10444/3, 10444/2, 10444/1 и 10443
кп. бр. 10443 са 10470 (пут), пресеца пут и наставља западном страном кп 10467
(пут) до кп. бр. 10466 (пут), скреће на запад до кп. бр. 10377. Одавде наставља границама
кп. бр. 10377 са 10465/2 и 10376
кп. бр. 10378 са 10376 и 10382/1
кп. бр. 10382/1 са 10379 и 10380
кп. бр. 10382/2 са 10380 и 10381
кп. бр. 10386 са 10387 и 10388
кп. бр. 10388 са 10384 и 10389
кп. бр. 10390 са 10389 и 10391/1
кп. бр. 10391/1 са 10391/2 и 10391/3, скреће на запад дуж пута кп. бр. 10465/2 до кп.
бр. 10243 одакле наставља границама
кп. бр. 10243 са 10257/1, 10258/2 и 10258/3
кп. бр. 10258/3 са 10242 и 10241
кп. бр. 10241 са 10259/3, 10259/2 и 10259/1
кп. бр. 10177/1 са 10259/1 и 10176/1
кп. бр. 10177/2 са 10176/1 и 10176/2
кп. бр. 10178 са 10181/4 и 10181/3
кп. бр. 10179 са 10181/3 и 10181/2
кп. бр. 10180 са 10181/2 и 10181/1
кп. бр. 10181/1 са 10182/4 и 10182/3, пресеца кп. бр. 9702/1, 9788 и 10460 до тромеђе
10460, 9787/1 и 9787/2, скреће на запад до 9785 и границом кп. бр. 9786 са 9785 до пута кп.
бр. 9701 којим скреће на северозапад до места где га пресеца и наставља границама
кп. бр. 9823 са 9824/3 и 9639/3
кп. бр. 9639/1 са 9639/3, 9639/2 и 9824/4
кп. бр. 9638/1 са 9824/5, 9824/1, 9826/3, 9826/2, 9826/1 и 9638/2
кп. бр. 9638/3 са 9638/2 и 9828
кп. бр. 9633/2 са 9828 и 9829/2
кп. бр. 9829/2 са 9639/1 и 9636/2
кп. бр. 9629/1 са 9636/2 и 9633/1
кп. бр. 9633/1 са 9632/2
кп. бр. 9635 са 9632/3 и 9630/2
кп. бр. 9634/2 са 9630/2 и 9628
кп. бр. 9627/1 са 9626 и 9627/2, долази до пута кп. бр. 8878 којим скреће на запад до
кп. бр. 9594/2 где пресеца пут и даље наставља границама
кп. бр. 9591/1 са 9592 и 9590
кп. бр. 9591/2 са 9590 и 9526
кп. бр. 9526 са 9524 и 9525
кп. бр. 9530 са 9529 и 9531, пресеца пут кп. бр. 9698 и даље границама
кп. бр. 9181/1 са 9179/1
кп. бр. 9181/2 са 9179/2 и 9182
кп. бр. 9184/1 са 9183/1
кп. бр. 9184/2 са 9183/2
кп. бр. 9184/3 са 9183/3, пресеца пут кп. бр. 9697 до његове тромеђе са 9152 и
9154/1. Даље захват грађевинског земљишта иде границама
кп. бр. 9152 са 9154/1, 9153/1 и 8917/4
кп. бр. 9151/1 са 8917/4 и 8917/1

кп. бр. 8917/1 са 9151/2, 9150, 9149 и 9148
кп. бр. 8937 са 9148 и 9147
кп. бр. 8941/3 са 9147, 9145 и 9143
кп. бр. 8941/1 са 9143 и 9142
кп. бр. 8942 са 9142, 9141, 9139 и 8943
кп. бр. 8941/2 са 8943 и 8939/1
кп. бр. 8939/1 са 8941/1 и 8937
кп. бр. 8938 са 8937 и 8936
кп. бр. 8939/2 са 8936, 8933/4 и 8933/1
кп. бр. 8933/1 са 8940/1 и 8951/1
кп. бр. 8978 са 8951/1 и 8979, пресеца пут кп. бр. 3367 и скреће на исток до кп. бр. 3940 одакле наставља границама
кп. бр. 3938 са 3940 и 3939
кп. бр. 3939 са 3936/3, 3936/4 и 3936/2
кп. бр. 3936/2 са 3942/1 и 3943
кп. бр. 2819/1 (пут) са 3943, 3944, 3945, 3946 и 3947
кп. бр. 3952 са 3947, 3951 и 3954
кп. бр. 3954 са 3953/2 и 3957
кп. бр. 3957 са 3955 и 3956
кп. бр. 3956 са 3958 и 4153
кп. бр. 4153 са 4154/2 и 4154/1
кп. бр. 4154/1 са 4160 и 4159
кп. бр. 4156 са 4159
кп. бр. 4160 са 4157 и 4158
кп. бр. 4158 са 4165 и 4166
кп. бр. 4172 са 4166 и 4171
кп. бр. 4173/2 са 4170/1, 4170/2 и 4170/3
кп. бр. 4170/3 са 4173/4, 4176, 4177 и 4178, пресеца пут кп. бр. 2819/1 и даље границама
кп. бр. 4138 са 4134/1 и 4133/1
кп. бр. 4133/1 са 4139/2 и 4132
кп. бр. 4133/2 са 4132 и 4131/1
кп. бр. 4131/1 са 4133/3 и 4122/2
кп. бр. 4122/2 са 4131/2, 4131/3 и 4123
кп. бр. 4120 са 4118/2, 4118/1 и 4117
кп. бр. 4119 са 4117 и 4131/1
кп. бр. 4109/3 са 4113/1, 4113/2, 4112 и 4111
кп. бр. 4109/2 са 4111 и 4109/1
кп. бр. 4109/1 са 4095 и 4094
кп. бр. 4094 са 4110 и 4092/3
кп. бр. 4093 са 4092/3
кп. бр. 4059 са 4090/1 и 4090/2
кп. бр. 4060 са 4090/2, 4089/3 и 4061
кп. бр. 4061 са 4056/2, 4056/1 и 4055/2
кп. бр. 4062 са 4055/2, 4054 и 4053
кп. бр. 4063 са 4053, 4052/1 и 4052/2
кп. бр. 4064/1 са 4052/2, 4052/3, 4051/1 и 4051/2
кп. бр. 4051/2 са 4064/3 и 4050, долази до пута кп. бр. 4221 и скреће њиме на североисток до пута кп. бр. 4217. Пресеца овај пут и наставља даље границама
кп. бр. 3767 са 3768/2, 3768/1, 3765, 4628/1 и 4628/2
кп. бр. 4629 са 4628/2, 4626, 4625, 4624/1 и 4624/2
кп. бр. 4623/1 са 4624/2 и 2467 (пут)

кп. бр. 4623/2 са 2467, пресеца пут кп. бр. 1655 и наставља на север до кп. бр. 4270 одакле иде границама

кп. бр. 4270 са 4272/1 и 4271

кп. бр. 4269 са 4271, 4279, 4267/1, 4267/2 и 4266

кп. бр. 4266 са 4268/3 и 4268/2

кп. бр. 4265 са 4268/2, 4268/1 и 4244

кп. бр. 4244 са 4264 и 4248/1

кп. бр. 4248/1 са 4274/4, 4247/3, 4247/2, 4247/1, 1668 и 1315/2

кп. бр. 1315/2 са 4248/2 и 4248/3

кп. бр. 1315/1 са 4248/3, 4249/2, 4249/4 и 1316/3, пресеца пут кп. бр. 1650 и даље границама

кп. бр. 1452 са 1453 и 1454/1

кп. бр. 1455 са 1454/1 и 1454/2, пресеца пут кп. бр. 1653/2 и скреће на север до кп. бр. 1458. Од ове парцеле иде границама

кп. бр. 1458 са 1462/2, 1462/1 и 1459

кп. бр. 1408 са 1459, 1460 и 1407

кп. бр. 1406/5 са 1410/2 и 1410/1

кп. бр. 1406/3 са 1410/1, 1411/3 и 1411/4

кп. бр. 1406/1 са 1411/4, 1411/2 и 1411/1

кп. бр. 1405/6 са 1411/1, 1412 и 1413/2

кп. бр. 1405/1 са 1413/2 и 1413/1

кп. бр. 1404 са 1405/2, 1402 и 1401

кп. бр. 1401 са 1403, пресеца кп. бр. 1654 и скреће на исток до кп. бр. 1394 где иде на север границом 1394 са 1393, пресеца пут кп. бр. 1648 и скреће на исток до кп. бр. 991.

Одавде захват иде границама

кп. бр. 993 са 991 и 992

кп. бр. 1000 са 992 и 1003

кп. бр. 1002 са 1003 и 1007

кп. бр. 1010/3 са 1008 и 1009/3

кп. бр. 1009/3 са 1010/2, 1017/2, 1018 и 1024/2

кп. бр. 1024/2 са 1025/2 и 1025/3

кп. бр. 1024/1 са 1025/1, 1026/1 и 1028/2

кп. бр. 1028/2 са 1023/2 и 1030

кп. бр. 1030 са 1028/1 и 1029, пресеца пут 1646 и границом кп. бр. 1037 са 1036 и 1035 долази до пута кп. бр. 1645. Пресеца овај пут и наставља границама

кп. бр. 808 са 1645 и 805

кп. бр. 805 са 807 и 806

кп. бр. 804 са 806, долази до кп. бр. 14525 (река) коју пресеца до почетне тачке овог описа.

ДРУГИ ДЕО

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

ПОДЕЛА НА ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН И ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

Намена простора у захвату ГП-а, заснована је на дугорочној пројекцији демографског и друштвено-економског развоја, могућностима које пружају природни и створени чиниоци простора и потребама градског центра Прибој а у складу са постављеним циљевима.

При планирању глобалних односа потребног земљишта за појединачне основне функције, примењени су до сада код нас познати нормативи и критеријуми, за насеља средње величине, уз њихово прилагођавање специфичностима ЛАПОВА.

Територију Генералног плана чини ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН и ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ (пољопривредно, шумско и водно земљиште). Водно земљиште билансирано је у оквиру грађевинског реона.

2.1. ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН - јавно и остало грађевинско земљиште

Подручје обухваћено границама ГП-а Лапово заузима укупан простор од 5522ха

Површина планираног грађевинског реона износи 2658 ха или 1898м²/становнику. Величина грађевинског реона проистекла је из величина простора потребних за одређене намене, у складу са постављеним циљевима и критеријумима уз поштовање стања простора, уочене специфичности насеља, посебно потреба за повећањем грађевинског реона у односу на претходно планиране пројекције услед верификације потреба кроз знатно увећане захтеве инвеститора који су препознали Лапово као инфраструктурни и локацијски потенцијал дефинисан као такав и ППРС. Овакав однос површина грађевинског земљишта по становнику последица је увећане површине одређене за радне, туристичке и рекреативне зоне (реонски парк, рекреативни туризам)

Досадашња потрошња укупног грађевинског земљишта у захвату овог ГП-а, износила је око 825.00 ха или око 870 м² по становнику.

Овакве потребе последица су изузетно недостајућих површина, пре свега за развој јавних функција, зеленила, рекреације, а затим и крупне инфраструктуре, привреде и становања. поштујући већ уочене специфичности града који има јасно дефинисан одрживи развој који се пре свега односи на интензиван индустријски развој који би се као такав свакако одразио на број становника који би у односу на постојећи био увећан за 50% у складу са демографском варијантом 3 и пројекцијом од 14000 становника.

Структуру коришћења грађевинског земљишта чини:

ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

јавни интерес - образовање, здравство, децја и социјална заштита, управа, култура и информисање, спорт и рекреација, комунални објекти, зеленило, и др; мреже и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

- становање
- пословање (услуге, привређивање - радне зоне);
- верски објекти.

У оквиру ових намена додатне намене су дозвољене под одређеним условима, кроз правила уређења и правила грађења.

Планирана структура коришћења грађевинског земљишта

У изради нацрта плана предстоји уравнотежење структуре коришћења грађевинског земљишта, а посебно код планирања недостајућих структура сразмерно односу на потребе који су настале као просторно одређење према смерницама из ППРС. Кључни планска одредница биће реструктурирање пољопривредног и комасационог потеза уз инфраструктурне токове у индустријске-радне зоне

Грађевински реон подељен је на УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ у оквиру којих су прописана ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА и ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА за зоне јавног интереса и за површине које нису јавног карактера.

Грађевински реон Генералног плана је подељен на више УРБАНИСТИЧКИХ ЦЕЛИНА према положају, времену настајања, морфолошким и другим карактеристикама.

Такође грађевински реон је подељен на ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ (образовање, здравство, децју и социјалну заштиту, културу, информисање, управу, администрацију, посебне намене, комуналне објекте, зеленило, спорт и рекреацију, саобраћајне објекте као и мрежу саобраћајне и комуналне инфраструктуре) и ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ (становање, привређивање и услуге).

2.1.1 ПОДЕЛА ГРАЂЕВИНСКОГ РЕОНА НА УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ

Ради очувања карактера и специфичности простора у захвату плана, посебно ради побољшања опште урбане и просторне структуре у грађевинском и осталом земљишту, одржање и побољшање укупног еколошког капацитета, извршена је подела плана на целине и подцелине, које захтевају посебне услове и режиме заштите, уређења и коришћења земљишта.

Целине представљају препознатљиве урбанистичке и еколошке просторне јединице дефинисане на основу положаја, природних карактеристика, створених вредности и планских поставки.

Подцелине су препознатљиве просторне јединице формиране по истим критеријумима у оквиру целина

Целине и подцелине су вишенаменски простори.

На подручју ГП-а Лапово, према морфолошким, просторним, планским, обликовним, историјским, амбијенталним и другим карактеристикама могу да се идентификују 3 урбанистичке целине подељене на урбанистичке подцелине

У оквиру захвата плана формиране су 3 урбанистичке целине :

ЦЕЛИНА 1 ЗАПАД ЛИПАР- КАЗАН2977ха
 ЦЕЛИНА 2 ЦЕНТАР ГРАДСКИ ЦЕНТАР..... 675ха
 ЦЕЛИНА 3 ИСТОК МОРАВА1870ха
 5522ха

ЦЕЛИНА 1 ЗАПАД ЛИПАР- КАЗАН2977ха

Целина један у постојећој ситуацији није била укључена у зону грађевинског реона.Развој целине 1 планиран у складу са променом демографске слике насеља и планираним развојем насеља кроз развој нових радних зоне које су као последицу имале потребу за планирањем нових стамбених зона и локалних насељских центара.

ЦЕЛИНА 2 ЦЕНТАР - ГРАДСКИ ЦЕНТАР..... 675ха

Развој градског центра настао као инфраструктурно локацијски одређена позиција.Постојеће стање карактеришу дефинисане насељске функције Управе,здравства ,социјалних установа ,спорта,трговина и услуга.

ЦЕЛИНА 3 ИСТОК МОРАВА1870ха

Обухвата западни део територије од реке Мораве до коридора ауто пута Е –75

Просторну целину карактерише путни правац повезивања са Свилајнцем.

Потенцијали зоне наговештени кроз услове ППРС који су развој коридора Х са садржајима усклађеним са инфраструктурним потенцијалима насељених места дуж коридора зоне определили као индустријске зоне са делатностима усклађеним са карактером насеља и локацијским предусловима који их дефинишу као такве.

Подела подручја плана на урбанистичке целине и подцелине са површинама и преовлађујућим наменама.

целине	Пов целине (ха)	Подцелине	подцелине / површина. (ха)	Претежне намене
I Запад ЛИПАР КАЗАН	2977	1.01	116	Рекреативни туризам
		1.02.	192	Рекреативни туризам

		1.03.	218	Рекреативни туризам
		1.04.	110	Градски парк
		1.05.	20	Становање Ц
		1.06.	64	Становање Ц
		1.07.	110	Становање Ц
		1.08.	74	Становање Ц
		1.09.	98	Становање Б,
		1.10.	48	Становање А
		1.11.	80	Становање Ц
		1.12.	60	Становање Ц
Остало/ван грађ.реона			1787	Остало/ван грађ.реона
ПГРАДСК И ЦЕНТАР	675	2.01.	185	Пољопривреда
		2.02.	36	Привређивање
		2.03.	76	градски центар
		2.04.	158	Становање Ц
		2.05.	220	Привређивање
III ИСТОК МОРАВА	1860	3.01	37	Привређивање
		3.02	36	Привређивање
		3.03	56	Комунална зона
		3.04	85	Привређивање
		3.05	25	Привређивање, комунална зона
		3.06	67	Привређивање
		3.07	5	Комунална зона
		3.08	71	Систем за пречишћавање отпадних вода
		3.09	21	Привређивање
		3.10	337	Јавна функција -Депонија
			1120	Привређивање
				Остало/ван грађ.реона
				Пољопривреда

2.1.2.ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ЗА УРБАНИ РАЗВОЈ

Еколошка валоризација простора подручја ГП Лапово

Смернице за даљи економски одржив и еколошки прихватљив развој, засноване су на еколошкој валоризацији простора и зонингу. Вредновање простора у функцији издвајања потенцијално осетљивих подручја изразитог екопотенцијала, са једне стране и угрожених зона које захтевају санацију и промену намене, са друге представља добар основ и олакшицу за дефинисање смерница за ниже нивое разраде планских циљева.

Еколошка валоризација простора у границама Плана, дата је на основу релевантних података о простору, могућих ограничења, компаративних предности, евидентираних

извора загађивања, потенцијално угрожених и повредивих медијума животне средине, локација, објеката и зона (еколошко – просторне основе) и процењеног капацитета животне средине.

Валоризација простора са аспекта природних карактеристика и створених услова издваја целине са различитим еколошким капацитетом:

1. Еколошка целина Центар
2. Еколошка целина Казан Липар
3. Еколошка целина Залеђе

2.1.2.1. Еколошке целине

Еколошка целина Центар

Еколошка целина Центар обухвата централни део плана. То је урбана зона која се шири дуж инфраструктурних праваца, са радним зонама и зонама пословања које комплетирају услуге и комерцијалне делатности. Овде доминира измењена животна средина (грађевинска зона). То је целина са угроженим еколошким капацитетом, што се одражава кроз појаву аерозагађења пореклом из саобраћаја и радних зона, појаву комуналног отпада и отпадних вода, што се одражава на загађење земљишта и воде. Одрживи развој зоне је могућ применом савремених стандардизованих технологија у свим облицима привређивања, инфраструктурним опремањем, поштовањем позитивне законске регулативе и директива ЕУ. Одрживо коришћење и уређење ове целине захтева примену мера заштите животне средине у свим фазама развоја и коришћења, како би се избегли неповољни утицаји на животну средину.

Мере и услови за реализацију еколошке целине Центар:

избор технологија, производа и услуга у новим радним комплексима, засновати на најбоље расположивим техникама,

реализација нових радних комплекса према условима и капацитету животне средине зоне еколошким вредновањем,

за постојеће техничко-технолошке јединице у оквиру радних комплекса, које својим технолошким процесом или објектом угрожавају животну средину извршити вредновање потенцијално штетних утицаја и утврдити начин за унапређење стања превенцијом, минимизацијом, ремедијацијом, компензацијом и пренаменом,

изградња система за предтретмане свих специфичних отпадних вода које се могу јавити код појединачних Пројеката, објеката и могућих-дозвољених технологија, на самој локацији,

процена могућих утицаја на капацитет и квалитет животне средине при реализацији планираних Пројеката према важећој Законској регулативи,

у зонама становања у овој целини подићи степен озелењавања кроз услове за уређење простора – обавезни дрвореди према извору загађења,

изградња објеката у зонама становања чији рад (техничко-технолошки процеси) има или може имати утицај на животну средину и здравље становништва, могућа је уз обавезну процену утицаја на животну средину,

обавезно партерно уређење унутар радних комплекса и озелењавање слободних површина, које подразумева формирање визуелне заштитне баријере према изворима аерозагађења, буке, непријатних мириса,

објекти или делатности за које се проценом утицаја утврди угрожавање еколошког капацитета ове целине не могу се реализовати у зонама становања.

Еколошка целина Казан – Липар

Целина Казан – Липар, обухвата подручје које се западно наслања на предходну еколошку целину. Главна одлика ове зоне је доминација намене становања, Казански и Липарски поток. Санитација, комунални отпад и недостатак зелених површина су главни

еколошки проблем ове целине. Одрживо коришћење и уређење целине захтева мере и услове заштите животне средине у свим фазама реализације и коришћења простора.

У овој зони је планирана изградња мини акумулација на Казанском и Липарском потоку и формирање туристичког центра са парковским површинама и спортско-рекреативним садржајима. У оквиру ове целине је зона геотермалних истраживања.

Мере за реализацију еколошке целине Казан - Липар, са аспекта еколошке валоризације су: приоритетно инфраструктурно и комунално опремање мрежом и објектима недостајућих елемената комуналне инфраструктуре до захтеваног нивоа,

у зонама становања производне, технолошке делатности се не предвиђају, а услужне и остале делатности, као потенцијални извори загађивања могу се реализовати према процени утицаја на животну средину,

максимално утицати на формирање режимског зеленила на парцели према регулацији у функцији заштите,

мере санације угрожених пунктова – чишћење дивљих депонија,

заштита тока и приобаља потока, и новоформираних вештачких језера од деградације и загађивања,

наставити истраживања у циљу утврђивања и коришћења термоминералних вода,

интегрисати нове парковске површине у систем свеукупног зеленила на простору ГПа,

кроз формирање комуникација са окружењем – дозвољена је изградња бициклистичких, шетних и трим стаза које ће бити обрађене према условима терена,

мере заштите и мониторинга животне средине.

Еколошка целина Залеђе

Еколошка целина Залеђе заузима преостали, западни рубни простор ГПа, као и источни рубни део плана, чија је карактеристика Велика Морава. То је зона минималног еколошког ризика, обухвата зону аутохтоне шуме и продуктивног земљишта ван грађевинског реона. У оквиру ове целине је и извориште водоснабдевања „Гаревина“.

Услови за уређење ове целине са аспекта еколошке валоризације су:

извршити валоризацију постојећег зеленила, потребну рекултивацију, ревитализацију, преобликовање и повезивање свеукупног зеленила у јединствену матрицу шумских екосистема на подручју плана,

постојећу аутохтону шуму на подручју плана због целокупног еколошког значаја третирати у функцији заштите – у циљу неге и очувања еколошког режима и биодиверзитета,

картирати посебно вредне примерке зеленила и сачувати предеону аутохтоност,

дозвољено је контролисано увођење "нових" врста у циљу оживљавања простора,

дозвољена је пољопривреда и производне делатности које су у вези са њом, а које су орјентисане ка биолошко - органској продукцији, без примене вештачких ђубрива, хербицида, инсектицида и сл., у циљу заштите пољопривредног земљишта,

обавезно пејзажно уређење окућнице у складу са постојећим амбијентом и микролокацијским условима,

обавезно оживљавање пејзажа уз реку, адекватним озелењавањем са додатном заштитном функцијом, уз могућност увођења елемената активне и пасивне рекреације уз реку Велику Мораву, погодност овог простора за туристичке садржаје,

2.1.2.2. Еколошко зонирање

Предлог даљег развоја планског подручја, дат је као функционални зонинг на основу капацитета простора за прихватање нових функција, уз услов одрживог коришћења. Анализирано подручје је зонирано на следећи начин:

1 - Зоне са посебним режимом заштите.

2 -Зоне и локације са мерама и условима према којима ће се простор уређивати и користити.

3- Зоне угрожене животне средине и локације високог ризика са мерама санације и ревитализације.

1. Зоне са посебним режимом заштите, пре свега се односе на:

1.1.-зоне изворишта водоснабдевања. На територији ГП постоји једно извориште водоснабдевања: «Гаревина». Услови за изворишта водоснабдевања:

а) Утврдити зоне санитарне заштите

За утврђивање граница зоне санитарне заштите потребно је урадити пројекат санитарне заштите на основу Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл.гласник РС",бр.92/08).У циљу заштите воде у изворишту успостављају се:

- зона непосредне санитарне заштите (зона I),
- ужа зона санитарне заштите (зона II),
- шира зона санитарне заштите (зона III)

б) Утврдити катастар загађивача

На подручју истраживања евидентирати све потенцијалне изворе загађивања површинских и подземних вода - све врсте отпада и отпадних вода које посредно или непосредно могу угрозити извориште.

в) Успоставити контролу режима рада изворишта

Режим рада изворишта као и контрола квалитета воде, дефинисани су законским прописима и пратећим актима.

Општи услови и правила:

За све активности у зонама изворишта водоснабдевања потребно је прибавити водопривредну сагласност,

за објекте, радове који могу угрозити извориште водоснабдевања обавезна је израда процене утицаја на животну средину.

1.2. зоне пољопривредног земљишта уређиваће се као зоне са посебним режимом заштите:

на начин и према условима за очување плодности и бонитетне класе, фаворизујући органску производњу без употребе пестицида и хербицида, избор врста према оптималној микрорејонизацији;

за оптимално коришћење ових површина потребно је извршити оптималну рејонизацију пољопривредног земљишта и обавезно подизање пољозащитних појасава;

коришћење пољопривредног земљишта за примарну пољопривредну производњу усагласити са условима терена, уз обавезну примену мера заштите загађења и очувања плодности као потенцијала за производњу биолошки вредне хране;

искључити претварање пољопривредног земљишта високог бонитета у грађевинско, осим објеката искључиво у функцији пољопривредне производње;

утврдити стање и успоставити сталну контролу квалитета и плодности земљишта, као и пољопривредне производње.

Зоне аутохтоне шуме уређиваће се/користити на начин којим се максимално чува и штити шумски фонд, који има приоритетно заштитну функцију, на целом планском подручју. Све активности које се планирају морају бити у складу са планом и програмом ЈП Србијашуме, Београд.

2. Зоне и локације са мерама и условима према којима ће се простор уређивати и користити, представљају оне просторне јединице, чије се даље уређење и коришћење мора ускладити са капацитетом животне средине и условима појединачне просторне јединице :

Зоне становања, површине јавне намене, туристичке зоне, спорт и рекреација, зоне које трпе одређена оптерећења, развијаће се према прописаним условима и мерама заштите:

за планиране програме, пројекте, локације, промене намене и технологије, реконструкције, проширење капацитета и престанак рада објеката и технологија, који могу утицати на животну средину обавезан је поступак Процене утицаја на животну средину;

нове објекте градити тако да организација на парцели омогући садњу високог растиња према зони угрожавања;

у структури коришћења парцела обавезно је коришћење зеленила.

3. Зоне угрожене животне средине и локације високог ризика са рестриктивним мерама и ограничењима су локације у оквиру еколошке целине "Центар" – радне зоне, зоне уз ауто пут и железничку пругу, комуналне зоне, локације под дивљим депонијама. Ове зоне могу изазвати негативне промене у простору уколико се не спроведу мере:

извор загађења ваздуха и буке, захтева појас заштитног зеленила према окружењу као обавезну меру заштите. Обавезно је спровести поступак Процене утицаја на животну средину на основу Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.бр.135/04);

технолошко производни процеси морају бити у складу са стандардима и нормативима који су везани за чисте технологије;

неопходно је решења питања технолошких отпадних вода и отпада изградњом предтретмана на локацији и/или прикључком на главни колектор који води ка систему за пречишћавање отпадних вода;

адекватно озелењавања у оквиру комплекса;

спровести све мере заштите из Процене утицаја (Закон о процени утицаја Сл. гласник РС 135/04) у свим фазама реализације појединачних Пројеката, пре добијања дозволе за градњу. ;

комуналне зоне морају бити уређене и одржаване у складу са европским санитарним стандардима и прописима, у функцији заштите земљишта и вода;

локације под дивљим депонијама – захтевају потпуну санацију и рекултивацију земљишта. Како би се претходно наведене мере испоштовале, а у циљу одрживог развоја усклађеног са савременим стандардима, неопходна је стална едукација становништва, инвестициона улагања кроз пилот пројекте и успостављање савремене Законске регулативе од стране државе, по угледу на европско законодавство.

2.2. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Јавно грађевинско земљиште чине

1. Образовање
2. Здравство
3. Дечја и социјална заштита
4. Култура и информисање
5. Администрација и управа.
6. Посебне намене
7. Објекти комуналних делатности
8. Зеленило
9. Спорт и рекреација
10. Крупна инфраструктура

ОБРАЗОВАЊЕ

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ

Основна школа је смештена у централној школи (576) ученика и две крилне школе (118 ученика) и запошљава 47 радника.

Поред основне школе, у Лапову постоји и нижа музичка школа са 28 полазника.

Преглед основних школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика
ОШ «Светозар Марковић»	Косовских јунака 10	39	576
Одељак 3	Карађорђевог а 139	4	67
Одељак 4	Солунска 113	4	51

Изградња основних школа у планском периоду, одвијаће се према следећим критеријумима:

-учионички простор..... 2 м²/ученику

школски простор..... 8 м²/ученику

школски комплекс.....20-25 м²/ученику

За очекивани број ученика у 2020 години који износи 1378 планирано је укупно 3 матичне основне школе на територији Генералног плана. То подразумева адаптацију и реконструкцију матичне основне школе и отварање две основне школе, у зонама локалних центара. Матична школа ради у изузетно оптималним просторним условима.

Укупно потребна површина земљишта намењене основном образовању износи око 2,50ха, а бруто изграђена површина објеката око 8000 м², површина учионичког простора до 2000 м² за рад у две смене. Укупно планирана површина земљишта је нешто већа и износи 4,00 ха за потребе изградње две нове основне школе.

Постојеће школе задржавају се на постојећим локацијама уз побољшање услова рада у њима кроз реконструкцију, адаптацију и опремање савременим средствима, према прописаним условима.

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

Преглед средњих школа

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика
Средња школа	Косов. јунака 10	34	248

Средње образовање је у Лапову организовано кроз једну средњу школу:

Укупна површина средњошколског комплекса износи око 0.90 ха.

С обзиром да средња школа нема у Лапову сопствени објекат, школа не може да реализује програм којим је предвиђено проширење делатности увођењем нових профила образовања.

Површина школског комплекса не задовољава, а истовремено школе немају просторних могућности за проширење.

За очекивану популацију узраста 16-19 година од око 901 ученика потребно је укупно 1.60 ха земљишта уз услов да школе раде у две смене.

Изградња две средње школе планира се у зонама локалних центара.

Изградња средњих школа у наредном периоду вршиће се према следећим критеријумима :

- радијус опслуживања - подручје општине
- учионички простор..... 2 м²/ ученику
- школски простор..... 8 м²/ ученику
- школско двориште..... 20-25 м²/ ученику

Више и високо образовање

У Лапову постоји и ради Виша пословна школа са 82 студента.

Назив школе	Локација	Број наставника	Број ученика
Виша пословна школа-Чачак	Његошева 33	44	82

Све потребе за вишим и високим образовањем потенцијалних студената планиране су као школовање у Универзитетском центру у Крагујевцу .

2.2.2. ЗДРАВСТВО

Здравствена заштита у Лапову и општини спроводи се преко Дома здравља Лапово у саставу Здравственог центра Крагујевац.

Дом здравља Лапово има организовано пружање здравствене заштите у свим Законом утврђеним областима.

Развој објеката здравства биће организован у складу са улогом Лапова као општинског центра.

а) ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Објекти примарне здравствене заштите у Лапову (дом здравља, диспансер, стоматолошка амбуланта и апотека) налазе се у центру насеља.

Домови здравља и диспанзери, размештају се у центрима свих нивоа, тако да опслужују одговарајуће гравитационо подручје:

- површина објекта - 0,05-0,07 м2/становнику
- површина земљишта - 0,3 - 0,4 м2/становнику

До данас је изграђено око 1231м2 ових објеката, на земљишту површине 0,62 ха. што је више од потреба до 2020. године, значи да не постоји потреба за градњом нових капацитета за ове објекте.

Здравствене станице са амбулантама и апотекама развијаће се у локалним центрима, у складу са бројем становника који им гравитира према нормативима:

- површине објекта - 0,04-0,05 м2/становнику
- површина земљишта - 0,2 - 0,3 м2/ становнику

КАПАЦИТЕТИ ОБЈЕКТА ЗДРАВСТВА 2020.

Табела 2.1.3.2.

Ред. бр.	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	Грађевин. површина (м2)		Земљиште (ха)	
		2002.	2020.	2002.	2020.
1.	Дом здравља	1230	1230	0,70	0.7
а	УКУПНО			0.70	0.70

2.2.3. ДЕЧЈА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

ДЕЧЈА ЗАШТИТА

Дечија установа «Наша младост» поседује сопствен објекат у центру Лапова и 2 одељења у месту који подмирује потребе смештаја и бриге 206 деце.

Запошљава 28 радника и то: директор, 18 васпитача, 4 медицинске сестре, 2 административна радника и 4 радника у техничкој служби.

Установа ради од 1979. год. и самим тим опрема је застарела и незадовољава критеријуме неопходне за безбедно и функционално коришћење деце и радника установе.

На подручју ГП-а Лапово ради једна дечја установа, у зони градског центра, са укупном површином комплекса 0,55 ха.

Изградња објеката дечје заштите у захвату ГП-а планира се према следећим критеријумима :

укупан број становника
 број корисника (укупан број популације до 6 година)
 обухват (број корисника установа)
 величина установа (8-10м² /кориснику)
 површина земљишта (25-30м²/кориснику)

Назив институције	Локација	Број васпитача	Број деце корисника		
			До 5 часова	9-11 часова	Преко 11 часова
Установа за децу «Наша младост» Лапово	М.Пупина, 2	15	17	157	
Одељак»Возић» Лапово	Карађорђево 44/8	2	10	12	
Одељак при ОШ Лапово	Солунска, 113	1	10		

До 2020.године, очекује се укупно око 882 деце узраста до 6 година, деčјом заштитом обухваћено је око 30% тј око 264 деце - корисника деčјих установа. За очекивани број деце у планском периоду, потребно је планирати три деčје установе укупне површине 1685 м² објеката и око 1.2-1.5 ха земљишта. То значи да је потребна изградња једне нове деčје установе и око 0.5ха нове површине земљишта.Максимални капацитет би био допуњен објектима деčје заштите у оквиру локалних центара.По измештању постојеће деčјег обданишта на локацију у непосредно окружење објекта образовања у зони планираног градског центра остатак број од 200 деце би се једнако расподелио на локалне центре који би функционалном обиму имали резервисану површину од 0.3ха предвиђену као максимални број од по 100 деце у сваком локалном центру, док би 64 деце било смештено у прву фазу.

Табела 2.2.3.

	КРИТЕРИЈУМИ	2002.	2020
1.	Број корисника	206	264
2.	Број објеката	1	3
3.	Капацитет по објекту	160	140
4.	Површина објекта	1185 м ²	1685 м ²
5.	м ² обј./кориснику	6.8	9
6.	м ² земљ./кориснику	23	28
1.-6.	УКУПНО земљиште (ха)	0.55	0.79

Нова деčја установа планирана је у урбанистичкој целини 1.Подцелина 1.1.Разлог за формирањем нове локације је потреба у складу са планираним повећањем броја становника као и неповољна локација постојеће услед великог броја нерегуларних прелаза преко железничког путног правца Београд -Ниш

У основним школама, потребно је планирати потребне капацитете за предшколски боравак деце.

Рекреативне површине за најмлађе предвиђене су у оквиру паркова, градских блокова (нови град) у локалним спортским центрима и као део зеленог коридору уз рекреативни функционални прстен.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

У постојећем стању социјална заштита нема објеката и просторија за смештај и негу корисника социјалне помоћи.

На подручју ГП-а планирана је једна установе социјалне заштите - дом за старе.

ДОМ ЗА СТАРЕ Према очекиваном развоју Лапова, у складу са променама у социјалној и демографској структури становништва и препорукама Просторног плана планирана је изградња објекта социјалне заштите за старе са дневним центром на погодној локацији у делу ка зеленом прстену у контакту са зоном предвиђеном за рекреативни туризам.

укупан број становника

број корисника (укупан број становника преко 60 година)

обухват (број корисника установе социјалне заштите старих)

величина установа (око 10-20м² /кориснику)

површина земљишта (40-50м²/кориснику)

У 2020. години, на нивоу ГП-а се очекује укупно 1834 становника ове добне групе на нивоу Општине. Од овог броја до 5% обухваћено је социјалном заштитом, што значи да се планира до 100 корисника социјалне заштите старих на нивоу општине. Потребно је изградити 1500м² на површини од 2,2ха, планирој за ову намену.

2.2.4. КУЛТУРА, ИНФОРМИСАЊЕ КУЛТУРА

Носилац културних дешавања у општини Лапово јесте Културно туристички центар «Стефан Немања» Центар поседује биоскопску салу са 250 места са грејањем, затим галериски простор површине 120м². Центар тренутно запошљава 4 радника.

Поред Културно-туристичког центра од високе важности за развој културних делатности на територији општине јесте и Општинска библиотека «Слово», која има 181м² и у овом тренутку запошљава 5 радника.

КУД «Лапово» је основано 1993. године као удружење грађана чија је основна активност Јавно сценско извођење културних програма. КУД «Лапово» броји 110 чланова. У категорији електронских средстава јавног информисања у Лапову се врши радио и телевизијско емитовање путем РТВ Стил.

2.2.5. АДМИНИСТРАЦИЈА И УПРАВА

Објекти управе су углавном сконцентрисани у центру насеља:

- Скупштине општине
- Објекат ПТТ,
- МУП Србије
- Управа комуналног предузећа

Управа електродистрибуције

Царинска служба

Представништва банака

три службена места Железница Србије :

Лапово Варош распутница и стајалиште, железничка станица Лапово Ранжирна и железничка станица Лапово.

Функције управе су сконцентрисане у оквиру објекта општине.

Административне функције које су саставни део јавних и других садржаја и углавном се налазе у оквиру тих и пословних објеката у непосредном окружењу управе.

2.2.6. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

На територији ГП-а не постоје површине посебне намене - комплекси Војске Србије нити се планирају у планском периоду до 2020.

2.2.7. КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Ниво комуналне опремљености подручја Генералног плана представљен је постојањем комуналних објеката и површина потребних за функционисање насеља.

На основу Анализе постојећег стања на терену може се закључити да ниво комуналне уређености и степен комуналне опремљености не задовољава потребе насеља.

Гробља

Локације два постојећа капацитета су недовољне (проширење је плански опредељено за обе постојеће локације) .

Планира се :

проширење постојећег гробља за цца 1,0ха, што је прва фаза реализације проширења гробља.

за планирани број становника обезбеђен је урбанистички норматив од 4,8m²/становнику.

Услови за уређење гробља и изградњу:

обезбедити заштитну зону (појас) према осталим функцијама подизањем зеленила (жива ограда, појас декоративног дрвећа);

проширење постојећих локација уређивати према планском акту и пратећој документацији

организацију површина предвиђених за проширење постојећег гробља урадити према савременим урбанистичким захтевима поштујући еколошко-санитарне услове, уређење гробља, гробних места, комуникација, зеленила и пратећих садржаја мора бити на захтеваном нивоу;

опремити гробља потребним пратећим садржајима;

Могуће пратеће намене: услужне делатности, администрација и пратећи објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

Пијаце

Постојећа локација пијаце незадовољава потребе насеља па се планира формирање вишенаменске комуналне зоне дефинисане графичким прилогом која је као локација предложена од стране органа Управе.

Депонија комуналног отпада

Постојећа депонија неиспуњава услове , планирана је нова са адекватним капацитетима Компанија «А.С.А» Врбак» има 50 запослених одговорних за овај посао.

А.С.А компанија основана је 2006. год., 2007. год. Оснивање групације А.С.А Врбак д.о.о. у циљу започињања сакупљања отпада у 5 општина Шумадије и Поморавља, у Лапову, Баточини, Великој Плани, Рачи и Деспотовцу, , од 1.марта 2008.Од самог почетка А.С.А се посвећује модерно управљању отпадом и постала је пионир у свом пољу.

Објекат управе задовољава постојеће потребе уз адекватну реконструкцију

2.2.8. ЗЕЛЕНИЛО

Концепција уређења зелених површина заснива се на повећању учешћа зеленила свих категорија, планирањем нових зелених површина и њиховим одрживим коришћењем.

Структуру зеленила на територији Генералног плана чине две основне категорије зелених површина:

- зеленило у грађевинском реону и
- зеленило ван грађевинског реона.

ЗЕЛЕНИЛО У ГРАЂЕВИНСКОМ РЕОНУ је категорисано и сврстано у следеће категорије:

паркови
специфично зеленило
линеарно зеленило
блоковско зеленило.

Паркови

Парковске површине су планиране у оквиру урбанистичке целине 1, севернои јужно у односу на планирану туристичку зону. Заузимају површину од 295 ха

Услови за уређење:

- урадити програм и утврдити оптималан (одржив) однос могућих садржаја. Ниво опремљености објектима, пратећим садржајима и инфраструктуром мора обезбедити одрживо коришћење простора.
- урадити потребну документацију;
- урадити план пејзажног уређења, избор врста садног материјала засновати на високодекоративним аутохтоним врстама;
- поред планирани водених површина (вештачка језера, аква парк),према капацитету планирати места за: фонтане, мање отворене амфитетатре, отворене павиљоне (музички, изложбени), и остале објекте пејзажне архитектуре;
- опремање пратећим мобилијаром ускладити са окружењем;
- према програмски дефинисаним капацитетима дозвољени су пратећи садржаји : мањи угоститељски објекти са баштама ,специфично становање са реализацијом кроз еко-туристичке комплексе у складу са правилима за зону густине Ц (разрада таквих Програма кроз Урбанистичке пројекте)
- парк опремити потребном инфраструктуром.

Специфично зеленило

Савремена урбанистичка концепција уређења простора подразумева функционално озелењавање других намена а то су зелене површине које пре свега имају приоритетну заштитну функцију:

- зелене површине радних комплекса;
- зелене површине школских комплекса и дечје установе;
- зелене површине здравствених установа;
- зелене површине гробаља (у и око); и сл.

Обзиром на велику заступљеност радних зона, и инфраструктурних коридора (ауто пут и железница), обавеза је подизање заштитних зелених појасева према зонама становања.

Уређење специфичних зелених површина спровести реконструкцијом, ревитализацијом (за постојеће површине) и подизањем нових зелених површина у свим контактним зонама становање – индустрија, и становање – инфраструктурни коридор; избор врста прилагодити намени простора, условима локације и функцији зеленила.

Линеарно зеленило

Основни задатак линеарног зеленила је да:

- зелене површине повеже у систем градског зеленила,
- ублажи метеоролошке екстреме и допринесе повољнијим микроклиматским условима,
- апсорбује штетне материје и честице,
- утиче на пејзажни изглед насеља.

У захвату ГП-а потребно је:

- у улицама где то услови дозвољавају, урадити реконструкцију дрворедног зеленила фазном заменом старих стабала,
- за нове дрвореде користити врсте са добро развијеном круном, снажним системом корена и усправним стаблом.

Блоковско зеленило

Блоковско зеленило је важан део укупног зеленила у насељу. Основни типови блоковског зеленила разликују се према карактеру објеката. У зонама високих густина зеленило уредити комбинацијом травнатих површина и солитерних стабала.

У зонама породичног становања прописати минимум површине парцела за озелењавање.

Блоковско зеленило по карактеру и према капацитету може се уређивати са игралиштима за децу, мањим спортским теренима и угоститељским објектима.

Укупна површина зеленила у грађевинском реону износи 522ха

ЗЕЛЕНИЛО ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ РЕОНА

Зеленило ван грађевинског реона чине мањи фрагменти шума, водно и пољопривредно земљиште са специфичним режимом.

Уређење зелених површина ван грађевинског реона вршиће се према следећим условима:

- извршити ревитализацију постојећих засада,
- урадити програм одржавања зелених површина, спроводити мере неге и заштите
- озелењавање и пејзажно уређење спроводити сходно условима станишта, (пошумљавање и пејзажно уређење),
- избор врста за озелењавање је комбинација лишћара I, II и III категорије и четинара,
- вегетацијски склоп прилагодити експозицији и негибу терена.

2.2.9. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Развој спорта, активне и организоване рекреације подразумева мрежу спортских терена различитог ранга који функционално и садржајно задовољавају потребе свих категорија становника.

Подручје генералног плана биће покривено мрежом спортско-рекреативних површина у складу са његовим планираним развојем:

градски спортски центар

реонски-локални спортски центри

Градски спортски центар - површине 1,60 ха је постојећа локација која се планом проширује. Нема адекватан положај јер се налази у зони између два јака инфраструктурна тока. Услови неопходни за његово уређење су:

постојеће садржаје подићи на виши степен уређења, за потребе бављења врхунским спортом,

функционално и садржајно повезати спортски центар са потребама целине Градски центар

нови садржаји за спортско-рекреативне активности морају бити комплементарни постојећим,

функционално озелењавање подразумева интеграцију у градски центар, подизање травњака за интензивно гажење, декоративних групација и солитарних стабала са украсним шибљем,

пешачким комуникацијама центар повезати са окружењем.

Реонски-ЛОКАЛНИ спортско-рекреативни центри обезбеђују рекреативне површине становништву из непосредног окружења. Главна карактеристика је да се њихов размештај планира адекватно развоју насељских центара који би потребе за спортским активностима насеља која гравитирају центрима решавали у складу њиховим степеном опремљености.

У општини Лапово постоји спортски савез Лапово кога чине Железничко спортско друштво « Локомотива» у оквиру ког се такмичи ФК и РК и спортско ловачко друштво.

Име клуба	Спорт	Број чланова
КК Лапово	Коњички спорт	25
ООС риболовац «Морава»	Риболов	155
ШК «Локомотива»	Шах	70
ЖФК «Локомотива»	Фудбал	110
ЖФК «Локомотива»	Рукомет	40
ЛУ «Лапово»	Лов	150

На територији општине Лапово постоје следећи спортски терени.

«Стадион» - око 18000 квадрата, фудбалско травнато игралиште и рукометни терен – припадају Железничко спортском друштву.

У дворишту основне школе одељку III – 950м² је асфалтирано, обележено и осветљено фудбалско игралиште, на коме може да се игра фудбал и кошарка.

У централној школи – 1.500 квадрата асфалтирано, обележено и осветљено кошаркашко, рукометно, одбојкашко и игралиште за мали фудбал

У одељку IV- 350 квадрата постоји асфалтиран мањи терен, на коме може да се игра кошарка и мали фудбал, он је такође осветљен и ограђен.

У основној школи у току је завршетак школско спортске хале од 2000 квадрата са 600 места за седење и посматрање будући рукометних, одбојкашких и других утакмица. Хала задовољава све стандарде тако да ће моћи у њој да се организују и већа такмичиња.

За технички пријем спортске хале неопходно је обезбедити прикључак на струју, воду, грејање и канализацију као и уређење простора око ње.

У насељу постоји спортски центар у чијем захвату се налази и базен. Капацитети центра адекватни развоју насеља, уз напомену да је потребно подићи ниво опремљености и извршити адекватне адаптације и реконструкције.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Категорија	Назив	Површина ха
Градски спортски центар		1,60
Реонски спортско-рекреативни центар 1		2.20
Реонски спортско-рекреативни центар 2		2.20
УКУПНО		6.00

2.2.10. МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ СА ПРИКЉУЧЦИМА НА ОКРУЖЕЊЕ

Саобраћајно-географски положај

Саобраћајно-географски положај Лапова је изузетно повољан обзиром да се налази на европском коридору (коридору X), односно државном путу I реда М-1 Београд-Ниш и једном од најважнијих магистралних коридора у нашој земљи. Овај положај добија на значају имајући у виду да посматраним подручјем пролазе основни магистрални коридори друмског и железничког саобраћаја.

Даљинске везе Лапово данас остварује преко државног пута I реда М-1 (аутопута Е-75) Београд-Ниш, док везе са ближим и даљим окружењем на регионалном нивоу, посматрано подручје остварује преко државног пута II реда Р-214 Велика Плана-Јагодина, државног пута I реда М-1.11 према Крагујевцу (Краљеву и Чачку) и мрежом општинских и некатегорисаних путева.

Концепт будућег развоја саобраћаја заснива се на повољном саобраћајно-географском положају, а односи се на стварање услова за интензивније и квалитетније повезивање Лапова са ближим и даљим окружењем.

ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ

Друмски прикључци на аутопут Е-75 остварују се преко две петље, на правцу централне зоне Лапова и у јужном делу на позицији везивања државног пута I реда М-1.11 према Крагујевцу.

Северно од посматраног подручја и у непосредној близини границе плана налази се планирана петља на позицији укрштања аутопута Е-75 и нове трасе државног пута I реда М-4 Марковац-Бор.

Недостатак уличне мреже Лапова огледа се у неправилном положају секундарних саобраћајница и недовољној развијености уличних профила што се неповољно одражава на безбедност свих учесника у саобраћају. Такође, са источне стране аутопута (на позицији између аутопута и Велике Мораве) саобраћајна инфраструктура недовољно је развијена.

ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ

Када је у питању железничка инфраструктура треба истаћи да Лапово представља један од најважнијих железничких чворова у нашој земљи са значајном железничком инфраструктуром на подручју насеља. У Лапову егзистирају следећа службена места:

"Лапово Варош" распутница, чија је функција и пријем и отпрема путника

"Лапово" као првенствено путничка станица са функцијом превоза робе и одржавања капацитета интерног карактера и

"Лапово Ранжирна" са доминантном функцијом маневарског ранжирања теретних возова.

Поред основног железничког коридора у захвату плана у јужном делу налази се и магистрална железничка пруга Лапово-Краљево-Ђенерал Јанковић, која се везује на железничку пругу Београд-Ниш-државна граница.

На подручју плана постоје нерегулисане конфликтне тачке на позицијама укрштања друмског и железничког саобраћаја, посебно на позицијама интензивних пешачких токова.

САОБРАЋАЈНИ ОБЈЕКТИ

Аутобуска станица са основном функцијом путничког терминала за приградски и међуградски саобраћај, лоцирана је у улици Његошевој у непосредној близини петље Лапово, што је повољно у погледу међуградског саобраћаја. Са површином од 0,10ха, аутобуска станица задовољава будуће потребе насеља.

Железнички чвор "Лапово" чине:

- Железничка станица "Лапово" са 8 колосека

- Железничка станица "Лапово Ранжирна" са 5 пријемних колосека, 6 отпремних колосека према југу и 7 отпремних колосека према северу

- Распутница "Лапово-варош" са 4 пролазна колосека и

- ТИР база - планирана код петље "Крагујевац", намењена је стационарном камионском саобраћају са свим пратећим службама. У оквиру овог комплекса површине око 0,60ха планира се паркиралиште за 115 камиона, пумпа за точење горива камионима и тешким доставним возилима и пратећи објекти услуга (хотел, ресторан, сервис).

2.3. МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.3.1. ВОДОСНАБДЕВАЊЕ, ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА И РЕГУЛАЦИЈА ВОДОТОКОВА

Водоснабдевање

На основу планираног броја становника и процењене норме потрошње воде, потребна средња количина воде за пиће на крају планског периода износи око 98 л/с, а максимална дневна око 145 л/с.

Постојећа изворишта водоснабдевања не могу да обезбеде ту количину воде. Током најновијих истраживања, која су вршена током 2008. године, утврђено је да је просечна годишња издашност изворишта "Гаревина" око 35 л/с, што са издашношћу изворишта "Скела" даје укупно око 55 л/с.

Просторним планом РС и Водопривредном основом РС предвиђено је трајно решење водоснабдевања општине Лапово прикључењем на Ибарско-шумадијски регионални водоводни систем. Део тог будућег водоводног система је и крагујевачки моравски водоводни систем, на који ће се Лапово повезати.

Основни недостатак локалних изворишта је квалитет захваћене воде па уз извориште треба изградити постројење за припрему воде за пиће.

У оквиру дистрибутивног система планирана је изградња нових магистралних цевовода у дужини око 20 км, као и проширење капацитета два постојећа резервоара који ће имати карактеристике:

Р 3:	V= 400 м ³ +2000 м ³ КП/КД= 160,10/156,20 мнм
и Р4:	V= 400 м ³ +1000 м ³ КП/КД= 157,22/153,32 мнм.

Због проширења насеља, увешће се још једна висинска зона, са kotaма потрошача изнад 135,0 мнм, у којој ће се изградити резервоар са следећим карактеристикама:

Р 5:	V= 200 м ³ КП/КД= 205,0/201,0 мнм
------	---

Вода у резервоар ће се допремати преко црпне станице, која ће се изградити поред резервоара Р4.

У оквиру индустријских комплекса потребе за технолошком водом се могу решавати самостално, копањем бунара, јер је подземље релативно богато водом.

На основу наведених истраживања, одређене су прелиминарне координате преломних тачака уже зоне санитарне заштите изворишта "Гаревина". И за остале објекте дистрибутивног система дефинисати и спровести мере санитарне заштите. Приликом одређивања и одржавања зона санитарне заштите у свему се придржавати Правилника о начину

одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл.гласник РС, бр.92/2008).

Одвођење отпадних вода

Систем за одвођење отпадних вода и даље ће се развијати као сепаратан. Да би се прикупиле санитарне отпадне воде са целе територије обухваћене планом потребно је изградити око 23 км фекалних колектора. Све отпадне воде колекторима ће се одвести до планираног постројења за пречишћавање отпадних вода које ће бити на левој обали Велике Мораве. Индустријске отпадно воде треба претходно обрадити пре испуштања у канализацију.

За одвођење атмосферских отпадних вода планирана је изградња око 13 км кишних колектора.

Регулација водотокова

Планира се регулација Липарског потока у дужини око 2,8 км. Казански поток ће се регулисати у дужини око 6,5 км. Регулисане деонице ће делом бити зацењене. Грабовачки поток регулисати у дужини око 500 м.

Пошто се у низијском делу планира изградња индустријских комплекса, постројења за пречишћавање отпадних вода, постројења за припрему воде за пиће и депоније

неопходно је повећати степен заштите од поплава надвишењем насипа поред Велике Мораве, Лепенице и Раче. Меравадна вода за димензионисање насипа је стогодишња велика вода.

На Липарском и Казанском потоку планирана је изградња две миниакумулације, чија је основна намена трансформација поплавног таласа, а могу да служе за рекреацију, спортски риболов, технолошку воду и слично.

*** Напомена**

Студија истраживања урађена после формирања Радне Зоне 1 реализованом по претходном ГП Лапова (УЦ 2 ПЦ 2.01) па је у графичком смислу дошло до преклапања уже зоне санитарне заштите са изведеним стањем зоном привређивања.

2.3.2. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

Постојеће стање

Конзум општине Лапово се напаја електричном енергијом преко ТС 110/35/10 kV/kV/kV КГ 0018, капацитета 31,5/10,5MVA, степена искоришћења од око 65%. Ова трафостаница повезана је далеководом 110kV број 1171 са трафостаницом КГ2 „Петровац“ са једне и далеководом број 144 са термоелектраном „Морава“ у Свилајнцу са друге.

На територији општине Лапово постоји једна трафостаница 35/10 kV/kV, КГ08, капацитета 2x4MVA, степена искоришћења од око 70%.

Од трафостанице КГ0018 полазе далеководи 35kV и то:

ка Баточини

ка Рачи

ка ТС КГ08

дупли далековод ка Жировници.

Од трафостанице КГ08 полазе три далеководи 35kV и то један ка Рачи, један ка Брзану и један ка ТЕ “Морава” у Свилајнцу. Далекоевод ка Рачи је у лошем стању.

Далекоеводи на напонском нивоу 10kV су у добром стању, и углавном су изведени на бетонским стубовима. Мањи део је остао за реконструкцију.

Нисконапонска мрежа је у добром стању, остало је још око 20% за реконструкцију. Инсталација јавног осветљења постоји у свим местима и изведена је светиљкама са живиним изворима.

Опис концепције развоја

Развој електроенергетске инфраструктуре има стратешки карактер и вишеструки значај на политичком, економском, социјалном и информативном плану.

Задовољити захтеве садашњих и будућих потрошача уз константну примену најсавременијих технологија и сервиса у складу са Просторним планом Републике Србије.

2.3.3. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Постојеће стање

Претплатници на подручју општине Лапово напајају се телефонским прикључцима из дигиталне телефонске централе типа EWSD која је инсталирана 2007. године, као и из дигиталне телефонске централе SI2000/224, инсталиране 1985. године. Број инсталираних прикључака у овој централи је укупно 2593 од чега 2281 директних и 250 двојника. Од овог броја прикључено је 2593 претплатника, од којих су 2274 физичка, а 258 правна лица. Поред наведених централа на подручју Лапова у току је изградња MSAN-а Лапово село са планираних 920 телефонских прикључака.

На предметном подручју капацитет постојеће телефонске централе не задовољава потребе конзума за плански период и у току прошле и ове године рађена је реконструкција и проширење месне мреже.

Дужина секундарне ТТ мреже износи око 350км. Постоји изграђена кабловска ТТ канализација.

На територији општине Лапово постоје четири базне станице мобилне телефоније.

Постоје два објекта Поште и то 34220 Лапово и 34221 Лапово 2, издвојени шалтер поште 34220 на железничкој станици, као и два уговорна шалтера.

Укупан број инсталираних шалтера је 8 од којих су три аутоматизована и стално активна у пошти 34220 Лапово, док је један повремено активан. У пошти 34221 Лапово 2 стално је активан један аутоматизовани шалтер. На овим шалтерима се обави преко 17000 услуга пријема пошиљки и новчаног пословања месечно. Ови шалтери опслужују 8200 становника, што је око 1000 становника по шалтеру.

Опис концепције развоја

Телекомуникациону инфраструктуру развијати и модернизовати у складу са исказаним потребама становништва и привреде, подједнако у границама захвата плана.

Задовољити захтеве садашњих и будућих потрошача уз константну примену најсавременијих технологија и сервиса у складу са Просторним планом Републике Србије.

2.3.4. ИНФРАСТРУКТУРА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Генералним планом општине Лапово се пројектује дугорочна концепција развоја гасоводне и топловодне инфраструктуре. Са аспекта коришћења енергетских извора и енергетске инфраструктуре, утврђују се следећи плански циљеви:

- изградња разводне и дистрибутивне гасоводне мреже,
- функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије; стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћење обновљивих извора енергије.

Постојеће стање представља систем индивидуалног и јавног коришћења течних и чврстих енергената попут: угља, течног горива и електричне енергије.

Топлотна енергија за грејање објеката у захвату плана, као и за технолошке потребе, обезбеђиваће се из система дистрибуције природног гаса.

У захвату плана дуж аутопута постоји Магистрални гасовод МГ 08, пречника $\varnothing$ 457 мм и радног притиска до 50 бара, као и ГМРС (Главна мерно регулациона станица) Лапово I, са МРС (Мерном регулационом станицом), обе за потребе дистрибуције природног гаса. У насељу Лапово је делимично изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од полиетиленских цеви за потребе снабдевања гасом широке потрошње у Лапову.

Концепција Генералног плана се своди на утврђивању програма и смерница развоја гасоводне инфраструктуре и синхронизовања развоја са свим активностима на овом подручју чиме се обезбеђују најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи.

2.4.ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

2.4.1 СТАНОВАЊЕ

На основу анализе постојећег стања размештаја и изграђености у зонама становања, просторних могућности према валоризацији простора и очекиваног броја становника (14000), односно домаћинстава (просечна величина домаћинства-3, тј. укупно у захвату ГП-а 4665 домаћинстава) до 2020.године, обезбедити:

Заокружење постојећих стамбених зона и уравнотежени развој тона у складу са постојећим стањем

Формирање нових стамбених зона планирано је на простору ПЦ 1.06, ПЦ 1.07, ПЦ 1.08

Квалитетну реконструкцију постојећег стамбеног фонда,(пренамена, реконструкција , адаптације надоградња и доградња) са бољим коришћењем простора за виши стандард становања и пратеће пословне активности- подизање квалитета и основно опремање свих

зона становања. Кроз пренамену делова објеката у постојећим вишепородичним објектима променити структуру коришћења и побољшати опште услове становања.

Да свако домаћинство има стан, одговарајући по величини и опремљености. Планирана просечну величина стана од око 60м², односно укупну површину стамбеног простора за 4665 станова од 279.900 м², (планирани стандард је површину стана од око 20м² /становнику). Планирано је оживљавања привреде и развој специјализованих средњих школа.

У оквиру зона становања омогућити различите видове пословања (мала привреда-породичне фирме, терцијалне делатности - посебно туристичко угоститељске и др.) за погодне намене а које не угрожавају претежну намену. Посебну пажњу посветити зони која се налази у просторној целини 2 у потезу између железничког и путног коридора и носи ознаку ПЦ 2.02, ПЦ 2.03.

Просторни размештај зоне становања заснива се на различитим густинама становања што омогућава рационалније коришћење грађевинског земљишта у урбанистички организованим зонама изградње, погушћавања, реконструкције

Основни плански циљеви :

- Уравнотежен степен урбанизације кроз подизање нивоа урбанизације и опремљености локација.

Имплементирање планских одредница у понуђени концепт уз равномерни планирани развој инфраструктуре путем реализације планова детаљне регулације.

Формирање нових стамбених зона на погодним локацијама у континуитету са постојећим.

Квалитетну реконструкцију постојећег стамбеног фонда, са редифинисањем стандарда становања и пратећих пословних активности - кроз подизање квалитета и основног опремања свих зона становања. Пренаменом делова објеката у постојећим вишепородичним објектима у центру насеља променити структуру коришћења простора са усмеравањем развоја пословног центра на месту постојећег градског центра.

Да свако домаћинство има стан, одговарајући по величини и опремљености. Планирани смештајни капацитети су већи од очекиваног броја домаћинстава што је тренд који је присутан и у постојећем стању (двојно становање, могућност генерацијског раслојавања домаћинстава, иселјавање из центра, пренамена у пословни простор) и потреба планираног оживљавања привреде, развоја специјализованих средњих школа

У оквиру зона становања омогућити различите видове пословања (мала привреда-породичне фирме, терцијалне делатности) за погодне намене, према условима зоне-целине, а које не угрожавају претежну намену

Постепену трансформацију зоне 2.03. од становања ка пословању уз дефинисање начина и могућности формирања мини радних зона које би постепено створиле могућности за уравнотежен однос у складу са преовлађујућим садржајем целине која је претежно оптерећена радним зонама.

Просторни размештај зоне становања заснива се на различитим густинама становања што омогућава рационалније коришћење грађевинског земљишта у урбанистички организованим зонама

Капацитети становања омогућавају развој привредних делатности а првенствено у циљу запошљавања локалног становништва (комерцијално становање, мањи производни погони-мала привреда, услуге - које подразумевају и комерцијални спорт, образовање, здравство).

У складу са пројектованим развојем насеља и предложеним програмским концептом становање се може планирати у оквиру следеће четири густине

А Становање високих густина

Б Становање средњих густина

Ц Становање ниских густина

А - ВИСОКЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА

-густина становања.....Гс = 40-80 станова/ха

-густина насељености.....Гн = 120-240 становника/ха

-степен изграђености 1.4-1.8, изузетно 2.0

-степен искоришћености (%)..... 40 изузетно 60

Густине А заступљене су у самом градском центру УЦ2.ПЦ 2.02. 36 ха. Чине је постојећи индивидуални и слободностојећи објекти као и објекти вишепородичног становања са пословним простором у приземним етажама, грађени у периоду најинтензивније изградње града (1977-1985године).

Максимални капацитет ове зоне је око

стамбеног :1500 стамбених јединица /просечна величина 60м²пословног : до 100 000м²мешовитог:40000м² пословног и 1000 јединица стамбеног простора.**Б СРЕДЊЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА**

-густина становања.....Гс = 10 - 30 станова/ха

густина насељености.....Гн = 30 - 90 становника/ха

степен изграђености1.0 - 1.4, изузетно 1.6

-степен искоришћености (%)..... мах 40%

Густине Б чине постојеће зоне породичног становања. Обухватају површину 231,6ха у УЦ1 и то као делови ПЦ 1.09,1.10,1.11

Ова густина се успоставља у захвату плана на потезу између Липарског и Казанског потока са севера и југа са запада регионалним правцем ка Рачи а са истока уз густину А и пружни правац Ниш-Београд.

Максимални капацитет ове зоне је око

стамбеног :2000 стамбених јединица /просечна величина 60м²

пословно стамбеног 500 јединица

површина пословног простора : до 50 000м² пословни простор приземна и етажа првог спрата**Ц НИСКЕ ГУСТИНЕ СТАНОВАЊА**

густина становања.....Гс = 5 - 15 станова/ха

густина насељености.....Гн = 15 - 45 становника/ха

степен изграђености изузетно 1.0

-степен

искоришћености (%)..... мах 30%

Овом густином обухваћене су зоне породичног становања које претежно представљају неизграђену зону између постојећег формираног насеља које обухвата Густина Б и радијалног инфраструктурног потеза на истоку. Делимично изграђену зону са овом густином представљају делови УЦ 2 и то ПЦ 2.02 Обухватају површину 244 ха и у УЦ1 и то као ПЦ 1.06,1.07,1.08. и делови ПЦ 1.09. и 1.11.

стамбеног :1000 стамбених јединица /просечна величина 60м²

пословно - стамбеног до 500 јединица

површина пословног простора : до 30 000м², пословни простор у оквиру приземних етажа**2.4.2.ПРИВРЕЂИВАЊЕ**

ПРИВРЕЂИВАЊЕ - обухвата постојеће индустријске и радне зоне и нове првенствено намењене за развој малих и средњих предузећа

Радне зоне заузимају просторе уз виталне саобраћајне правце. Дугорочни развој зона производних делатности представља реконструкцију постојећих зона и формирање нових. Потребно је обезбедити понуду локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, и утицају међународног капитала тј. пружити плански подстицај за оживљавање привреде кроз:

- Коришћење постојећих индустријских и привредних капацитета уз ревитализацију, модернизацију и увођење нових производних програма, прилагођавање величине и структуре привређивања потребама тржишта и утицају међународног капитала тј сагледавање могућности декомпоновања великих предузећа у производном и просторним смислу

Планирање простора за развој мањих производних и радних комплекса мала и средња преузећа

Радни комплекси Радне зоне планиране претходном документацијом реализоване само по питању откупа земљишта. Њихово опремање зависи од брзине реализације инфраструктурних токова у непосредном окружењу. Услед повећаног броја захтева за новим радним зонама од стране Инвеститора ка градској управи, овим програмом планиране су нове радне зоне уз коридор аутопута у складу са одређењима и смерницама из ППРС које се практично могу реализовати само уз адекватно повећање површина планираних за ту намену.

Као радни комплекс –радна зона плански је обрађена локација Плана детаљне регулације Радна Зона 1 (потез између две петље са леве стране у односу на правац Ниш-Београд), у којој је лоциран радни комплекс Кроношпан. У складу са тенденцијама и начином приступа реализацији тог комплекса вршиће се даље планирање зона предвиђених за ту намену (кроз израду Плана детаљне регулације) дуж правца аутопута Београд – Ниш.

Према положају, тј. подели подручја ГП-а на урбанистичке целине, радне зоне се прелиминарно могу одредити у четири зоне.

РАДНА ЗОНА I Лева страна ауто пута Ниш –Београд зона од наплатне рампе на правцу М10 до Центра насеља.

Укупна површина ове радне зоне износи 154.4ха .

РАДНА ЗОНА II Десна страна уз ауто пут из правца Ниш-Београд зона од петље ауто пута Лапово – Крагујевац до петље у центру насеља.

Укупна површина ове радне зоне износи 321ха

РАДНА ЗОНА III Зона од петље Центар ка северу границе захвата непосредно уз зону ауто пута са десне стране из правца Ниш-Београд између правца аутопута и пута за Свилајнац

Укупна површина ове радне зоне износи 337

РАДНА ЗОНА IV Зона од петље Центар ка северу границе захвата непосредно уз зону ауто пута са леве стране из правца Ниш-Београд

Укупна површина ове радне зоне износи 313ха

ПРИВРЕЂИВАЊЕ II - представља планиране зоне мале привреде

- Развој мале привреде и породичних фирми комбиновано са наменом становања као пословним становањем и неким комплементарним функцијама

- У оквиру претежне намене становања где услови зоне, тј. претежне намене дозвољавају (услови заштите животне средине, саобраћајне и комуналне инфраструктуре и обликовања - тј. највиши степен заштите, контролисан капацитет и начин изградње) омогућити неке облике привређивања (тачкасто привређивање у дисперзији - локацијски флексибилни програми).

Мала привреда и производно занатство су услед дугогодишње привредне депресије и нефлексибилности ранијих планова слабо развијен облик привређивања

Циљеви :

Обезбедити понуду локација различитих величина, структуре и услова ради рационалнијег коришћења земљишта и прилагођавања потребама тржишта, различитих инвеститора, и утицају међународног капитала тј. пружити плански подстицај за оживљавање привреде прибојског краја кроз:

- Коришћење постојећих индустријских и привредних капацитета уз ревитализацију, модернизацију и увођење нових производних програма тј сагледавање могућности декомпоновања великих предузећа у производном и просторним смислу

- Планирање простора за развој мањих производних и радних комплекса - мала и средња преузећа

- Развој мале привреде и породичних фирми комбиновано са наменом становања као пословним становањем и неким комплементарним функцијама

- У оквиру претежне намене становања где услови зоне, тј. претежне намене дозвољавају (услови заштите животне средине, саобраћајне и комуналне инфраструктуре и обликовања поглавље 4.) омогућити неке облике привређивања (тачкасто привређивање у дисперзији - програми локацијски флексибилни).

Радне зоне заузимају просторе уз виталне саобраћајне правце. Дугорочни развој зона производних делатности представља реконструкцију постојећих зона и формирање нових.

2.4.3. УСЛУГЕ

Терцијална делатност је претежно лоцирана у градском центру који је у плану означен као УЦ2 ПЦ 2.02.

Развој комерцијалних делатности мора пратити развој стамбене градње.

Циљеви развоја:

Децентрализација пословног простора. Услугне и комерцијалне делатности планиране су на укупном простору града: у центрима свих нивоа и као пратећа делатност осталих функција (становања, привређивања и јавних функција). у складу са условима, правилима и мерама

Остваривање планских претпоставки за развој туризма као једне од основних развојних могућности Лапова - повећањем атрактивности старог језгра града као центра индустријског насеља, уз одговарајући ниво туристичке (туристичко угоститељске) понуде. Формирати плански основ за развој приватне иницијативе - посебно на подручју туристичког центра у којем постоји могућност за формирање етно зона у којима би се презентовала - домаћа радиност, пансионска и угоститељска понуда исл.

Реконструкција и промена намене постојећих привредних објеката посебно у деловима центра у складу са потребама преиспитаним кроз програме за израду Плана детаљне регулације.

Подржати евидентиран развој пословања у линеарном потезу дуж важних путних праваца
СИСТЕМ ЦЕНТАРА

Систем центара усаглашен је са постојећим стањем.

Своју улогу насеља, градског карактера, општинског центра, Лапово треба да оствари формирањем система централних функција у неколико нивоа:

ГРАДСКИ ЦЕНТАР

ЛОКАЛНИ ЦЕНТРИ

ЛИНИЈСКИ ЦЕНТРИ

2.4.3.1. ГРАДСКИ ЦЕНТАР - Укупни услови (историјски, просторни, природни) настанка и развоја града формирали су град са градским центром

ГРАДСКИ ЦЕНТАР обухвата површину од укупно око 36,00 ха:

Градски центар садржи све врсте терцијалних делатности, објекте јавног интереса, зоне становања високих густина.

Овај простор треба да буде носилац функција и садржаја центра општинског значаја, градског па и локалног центра, односно центра појединих целина са тенденцијом трансформације градског у пословни центар. Стари град је културно историјско и административно језгро, седиште скупштине, које презентује изворни идентитет града. У наредном периоду акценат ће бити на усмеравању трансформације и обнове старог градског ткива.

Претварање делова постојећег стамбеног фонда у пословни и изградња нових садржаја и уређење простора (адаптација и реконструкција дома културе, градски спортски центар, градски трг, и др.) биће главно обележје развоја и формирања идентитета овог дела центра.

Планирани капацитети градског центра (норма 0,7 м²/становнику)

- гравитационо подручје 10 000 становника

- површина центра..... 36,00 ха

2.4.3.2.ЛОКАЛНИ ЦЕНТРИ УЦ1 ПЦ 1.06 ; УЦ1 УЦ 1.10

Планирано је да подручје Генералног плана опслужује 2 локална центара. Обухватају садржаје који омогућавају локално снабдевање и услуге у центрима и главним улицама али и садржајима који задовољавају потребе основног образовања, децје заштите, основне здравствене потребе, потребе културе, спорта. (могућа организација намена: комерцијални садржаји у приземљу - на спрату јавне намене локалног нивоа а и становање.)

Локални центри заузимају укупну површину око 10 ха, а гравитационо подручје једнако је укупном броју становника који гравитира ка тим зонама док преостали број становника гравитира градском центру :

- гравитационо подручје..... 12000 становника

- површина земљишта..... 10.0 ха

2.4.3.3. ЛиниЈСКИ центри - Плански су подржане евидентираније тенденције формирања линијског пословног простора. Формирани су дуж важнијих градских саобраћајница, на правцима повезивања центара, као и у оквиру стамбених и других зона, као пратећа функција. Њихов развој ослања се на даљу концентрацију пословног простора. Планира се реконструкција стамбених зона са значајном изградњом. Повезивањем ових центара по хоризонтали и вертикали формираће јединствен блоковски систем. То су, пре свега, центри дуж целог коридора постојећег магистралног правца на јужном и северном правцу саобраћајнице која интегрише цео град, и улица које се уливају у градски и туристички центар а где сложени теренски услови омогућавају.

2.4.4.РЕЛИГИЈА

На територији ГП-а Лапова постоје верски објекти православне цркве.

Православни храмови

1. Црква Свете Петке . Површина комплекса је 1,25ха

У планском периоду верске објекте могуће је градити у оквиру центара свих нивоа и зона становања, у зависности од гравитационог подручја и локацијских могућности .

2.5.ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

ПОЉОПРИВРЕДНО, ШУМСКО

пољопривредно.....1641.45ха

шумско земљиште.....651.95ха

Простор између границе грађевинског реона и границе подручја ГП-а Лапово 2020.год. уређиваће се као продуктивно земљиште, са укупном површином од 2673.32ха.

У оквиру продуктивног земљишта 2290.32ха намењено је пољопривреди за постојећи начин коришћења (воћњаци и пашњаци,док су шуме 383ха -постојеће шуме са приоритетном функцијом које се задржавају и планирано за пошумљавање (велики нагиби, заштитна функција: клизишта, ерозија, ветрови, загађења и сл.).

2.6.БИЛАНС ПОВРШИНА

БИЛАНС НАМЕНЕ ПОВРШИНА

Ред бр.	ЗОНЕ	НАМЕНА	ПОСТОЈЕЋЕ		ПЛАНИРАНО		
			земљиш. ха	учешће у гр.зем. %	ново земљ. ха	укупно земљ. ха	учешће у гр. реон. %
1,1	зоне становања	високе густине	0,00			54,00	
		средње густине	107,00		7,53	114.53	

		ниске густине	173,00		391,13	510,13	
1.2	СВЕГА ЗОНЕ СТАНОВАЊА		280,00		398,66	678,66	12,29
1.3	СВЕГА ЗОНЕ ТУРИЗМА		30,00		337,00	367,00	6,64
1.4	СВЕГА ЗОНЕ ПРИВРЕЂИВАЊА		150,00		975,40	1125,40	20,37
1.5	ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ		1,25			1,25	0,02
1	СВЕГА ОСТАЛО ГРАЂ. ЗЕМЉИШТЕ		461,25	8,35	1711,06	2172,31	39,34
2	СВЕГА ТЕРЦИЈАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ		3,00		27,00	30,00	
3		образовање	1,0		4,00	5,00	
		здравство	0,70			0,70	
		дечја и соц. заштита	0,55		2,50	3,05	
		култура, информ, адм. и управа	6,00		0,00	6,00	
		комуналне делатности	20,00		62,00	82,00	
		зеленило			#NAME?		
C4		спорт и рекреација	50,00		#NAME?	80,00	
		зеленило	17,00		164,46	181,46	
		спорт и рекреација	1,60		4,00	5,60	
C5							
3	СВЕГА ЗОНЕ ЈАВНИХ ФУНКЦИЈА		28,25		197,96	226,21	3,08
4	Линеарно зеленило, водно земљиште и крупна инфраструктура		370,50	7,22	79,66	450,16	9,16
7	СВЕГА ЈАВНЕ ПОВРШ.-ЈАВНО ГРАЂ.ЗЕМЉИШТЕ					646,37	
	зоне пос.	комплекси ВЈ	35,50	4,1		35,50	3,5
C7	намена	крупна инфраструк.	49,50		20,00	69,50	
C8	СВЕГА ЗОНЕ ПОС. НАМЕНА		#NAME?	4,1	#NAME?	#NAME?	3,5
C1-8	СВЕГА ИЗГРАЂЕНО-ГРАЂ. РЕОН		860,00			2848,68	
S1-4	СВЕГА ГРАЂЕВ. ЗЕМЉИШТЕ		860,00	15,57	1988,68	2848,68	51,58
	шуме		383,00			383,00	
	пољопривредно земљ.					78,00	
5.1.	шуме		383,00			383,00	
5.2	пољопривредно земљ.		4279,00		1988,68	2290,32	
S5	СВЕГА ПРОДУКТИВНО ЗЕМЉИШТЕ		4662,00	84,43	-1988,68	2673,32	48,42
	УКУПНО ГП		5522,00	100,0		5522,00	100,0

ТРЕЋИ ДЕО

3. ПРАВИЛА И УСЛОВИ ЗАШТИТЕ

3.1. ЗАШТИТА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Концепт заштите и унапређења животне средине Лапова, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања.

Одрживо управљање природним вредностима и заштите животне средине остварује се: доношењем и спровођењем одлука којима ће бити обезбеђена уравнотеженост између заштите животне средине и економског развоја насеља кроз интеграцију заштите животне средине,

планирањем и одрживим коришћењем природних ресурса и чиниоца животне средине (земљиште, вода, ваздух, шуме, флора и фауна),

успостављањем мониторинга, контролом квалитета животне средине и сталним унапређивањем,

ремедијацијом угрожених и оштећених зона,

управљањем отпадом у складу са одрживим газдовањем отпадом на националном нивоу.

Обавеза локалне самоуправе је:

праћење стања животне средине,

евидентирање извора загађивања,

контрола квалитета медијума животне средине у циљу предузимања мера за минимизирање или свођење негативног утицаја у границе прихватљивости,

израда и доношење Акционог плана заштите животне средине.

Акциони план – ЛОКАЛНИ ЕКОЛОШКИ АКЦИОНИ ПЛАН (ЛЕАП), се може донети за подручје целе општине и за подручје ГП-а.

Акциони планови се доносе за :

заштиту ваздуха;

заштиту вода;

заштиту шума;

заштиту од буке и вибрација;

заштиту од јонизујућег и нејонизујућег зрачења;

заштиту од удеса;

управљање отпадом;

унапређивање просторног планирања и уређење простора

3.1.1. ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА

Заштита земљишта као необновљивог природног ресурса спроводиће се преко мера и услова за :

заштиту земљишта од загађивања

заштиту продуктивног земљишта.

Заштита земљишта од загађења спроводиће се:

обавезном градњом непропусних септичких јама као прелазне фазе до изградње канализационе мреже,

забраном неконтролисаног депоновања свих врста отпада,

забраном просипања и изливања свих врста отпадних вода на земљиште,

заштитом земљишта од ерозионих процеса забраном отварања евегетацијског склопа.

Заштиту пољопривредног земљишта од неповратне деградације спроводити строгим поштовањем изградње у оквиру грађевинских реона.

Заштиту продуктивног земљишта у циљу очувања плодности, као услов за производњу биолошки вредне хране, спроводити кроз контролу употребе свих хемијских препарата, избором врста за гајење према оптималној микрорејонизацији.

Очување квалитета и плодности пољопривредног земљишта успоставити:
утврђивањем нултог стања квалитета и плодности земљишта;
успостављањем сталне контроле квалитета;
успостављањем прогнозно-извештајне службе за праћење стања пољопривредних површина;
вршити сталну едукацију непосредних учесника у пољопривредној производњи.

3.1.2.ЗАШТИТА ВОДА

Заштита вода подразумева:

заштиту изворишта водоснабдевања;
заштиту површинских вода;
заштиту подземних вода.

Заштиту изворишта водоснабдевања успоставити:

утврђивањем зона санитарне заштите и спровођењем мера заштите, према Правилнику о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ,
(„Сл.гласник РС“, бр.92/08);

успостављањем контроле режима рада изворишта;
урадити процену могућих штетних утицаја на изворишта водоснабдевања;
вршити сталну контролу квалитета воде за пиће

Заштита површинских вода обухвата:

заштиту река Велике Мораве, Лепенице, Раче
заштиту осталих водотокова на подручју плана (Липарски и Казански поток)
заштиту планираних микроакумулација

Заштиту спроводити:

уређивањем обала, тако да се максимално поштује форланд река уз интеграцију у насељско ткиво;

успостављањем мониторинга река (квалитет воде, катастар загађивача са планом мера за заштиту);

забраном депоновања отпада или другог материјала, упуштања отпадних вода или било каквих активности које би биле потенцијални извори загађивања река;

уређивањем корита осталих водотокова са мерама забране угрожавања и загађивања.

Заштита подземних вода спроводиће се кроз мере забране неконтролисаног испуштања отпадних вода, изградњом фекалних колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода.

За све активности у простору које могу бити потенцијални извори загађивања вода, обавезна је процена утицаја на животну средину у складу са Законом, и примена прописаних мера и услова у том документу.

3.1.3.ЗАШТИТА ВАЗДУХА

Контролу квалитета и степен загађености ваздуха на подручју плана пратити систематски и спроводити мере:

кроз израду катастра аерозагађивања;

успостављање мониторинга за континуирано праћење квалитета ваздуха;

посебне контроле и праћења аерозагађења у зони ауто-пута, железничке пруге, радних комплекса,

обавеза уградње уређаја за пречишћавање ваздуха за објекте и технологије који су извор загађивања,

укључивање у јединствен концепт локалног и регионалног мониторинга за праћење степена загађености ваздуха

3.1.4. ЗАШТИТА ОД БУКЕ И ВИБРАЦИЈА

У циљу заштите од буке и вибрација потребно је:

урадити зонирање града према угрожености од буке;

спровести мере заштите у зонама са буком преко дозвољеног нивоа:

- техничке мере заштите у облику звучних баријера одговарајућих материјала и облика,

- биолошке мере – озелењавањем у виду заштитних појасева.

3.1.5. ЗАШТИТА ОД ЈОНИЗУЈУЋЕГ И НЕЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА

За подручје плана обавезна је израда Плана заштите од јонизујућег и нејонизујућег зрачења.

3.1.6. ЗАШТИТА ОД УДЕСА

Заштита од удеса обухвата:

планирање;

организовање;

предузимање превентивних и других мера управљања опасним материјама на основу анализе опасности од удеса;

поступање са опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, складиштењу и одлагању вршити на безбедан начин, да се не доведе у опасност живот и здравље становништва и не загади животна средина;

за све активности, технолошке поступке и објекте, где могу бити присутне опасне материје које могу изазвати акцидент, обавезна је израда анализе опасности од удеса и обезбеђивање услова управљања ризиком;

обавезну израду плана заштите од удеса, за све активности које се односе на производњу, превоз, дистрибуцију, прераду, складиштење или одлагање опасних материја.

3.1.7. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Концепт очувања и заштите природе захтева одрживо управљање отпадом. Основна концепција и принципи управљања отпадом за подручје Плана су:

превенција и смањење стварања и настајања отпада минимизирањем укупних количина отпада,

решавање проблема отпада на извору, месту настајања,

постепено увођење шема раздвојеног сакупљања отпада,

одвојено прикупљање и сортирање отпада,

повећање типова и врста отпада сакупљених у циљу рециклаже и поновне употребе,

побољшање организације сакупљања и транспорта,

замена контејнера модерним судовима за одвојено сакупљање отпада и увођење

савремене специјализоване опреме за транспорт,

оптимизација учесталости сакупљања и рута у зависности од основне намене

простора, густине становања и броја становника,

увођење распореда и динамике за сакупљање кабастог комуналног отпада,

укључивање у систем поузданог одлагања отпада усвајањем принципа регионализације,

санација, и фазна рекултивација бивше депоније и неконтролисаних сметлишта на подручју плана и непосредног окружења,

успостављање мониторинга и система контроле стања у области управљања отпадом.

За подручје Плана, проблем третмана комуналног отпада решаваће се у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, и опредељењем локалне самоуправе за организовање система за рационално управљање отпадом. На основу споразума општина Лапово, Баточина, Рача, Велика Плана и Деспотовац, покренута је иницијатива о изградњи регионалне комунално – санитарне депоније. Изабрана је локација “Врбак” и реализација изградње ове депоније је у току.

Такође је потребно предвидети просторе у оквиру радних комплекса за привремено одлагање течног и чврстог опасног отпада (посебно избетониран, ограђен и покривен простор, са специјалним контејнерима).

3.2. НКД ЗАШТИЋЕНА ЗАКОНОМ

УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЛОРИЗОВАНИХ НКД

Непокретна културна добра деле се на споменике културе, просторно културно-историјске целине, археолошка налазишта и знаменита места. Они су разврстани у три категорије, у зависности од свог значаја: културна добра, културна добра од великог значаја и културна добра од изузетног значаја. Добра која уживају претходну заштиту, по Закону о културним добрима, имају исти третман као и утврђена културна добра.

На подручју Општине Лапово налазе се, за сада, само валоризовани објекти. Валоризоване објекте и просторе треба штитити и очувати кроз планску документацију.

3.2.1. ВАЛОРИЗОВАНИ ОБЈЕКТИ И ПРОСТОРИ

Објекти градитељског наслеђа – профана архитектура

Зграда у ул. Његошевој бр.23

Зграда у ул. Краља Петра Првог бр. 11

Зграда у ул. Краља Петра Првог бр. 14

Зграда у ул. Косовских јунака бр.10 - О.Ш. Светозар Марковић

Зграда у ул. Ратника солунског фронта бр.1

Зграда у ул. Станоја Главаша бр. 48

Објекти градитељског наслеђа – рурална архитектура (народно градитељство)

Кућа у ул. Деспота Стефана Лазаревића бр. 20

Кућа у ул. Његошевој бр.21

Кућа у ул. Први мај бр. 45

Кућа у ул. Косовских јунака бр. 3

Кућа у ул. Краља Петра 20

Кућа у ул. Карађорђевој бр. 225

Кућа у ул. Краља Петра Првог 116

Окућница, кућа и кош, у ул. Радомира Путника бр. 1

Помоћни објекат, качара са подрумом, у ул. Николе Пашића бр. 1

Помоћни објекат, кош и магаза у ул. Карађорђевој бр. 219

Помоћни објекат, подрум и магаза, у ул. Први мај бр. 41

Објекти градитељског наслеђа –сакрална архитектура
Црква св.Параскеве

Објекти градитељског наслеђа –индустријска архитектура

Железничка станица

Стари млин

Стара свилара

Археолошки локалитети

Железничка станица (антички период) – Лапово

Железничка станица (праисторијско насеље) – Лапово

Шавац (антички период) – Лапово

Шавац (праисторијско насеље старијег гвозденог доба) – Лапово

Грабовачки поток (средњи век) – северозападно од Лапова

Црквина (средњи век) – Лапово

Црквина (средњи век) – Кленовац

Црква брвнара (средњи век) – Брзан

Старо гробље (хронолошки недефинисано) – Лапово

10. Ђиновско гробље (средњи век) – Лапово

Спомен бисте и спомен обележја

Споменик палим ратницима у Првом светском рату

Споменик палим борцима НОБ-а

Спомен плоча НОБ-а, на згради поште

Спомен плоча на згради железничке станице

Јавни споменици и спомен обележја новијег датума

Три спомен плоче на звонику цркве Св. Параскеве,

Споменик краљу Александру Карађорђевићу;

Споменик Дражи Михајловићу;

Спомен плоче на стадиону „Локоса-а“;

Спомен чесма посвећена Првом српском устанку;

Гробља

Старо гробље – Горњокрајско ;

Старо гробље – Доњокрајско ;

3.2.2. УСЛОВИ ЧУВАЊА, КОРИШЋЕЊА И ЗАШТИТЕ ГРАДИТЕЉСКОГ НАСЛЕЂА

За потребе Генералног плана „Лапово 2020“, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца, извршио је током маја месеца 2009. године обилазак подручја у захвату ГП-а, ради валоризације, разврставања и евидентирања градитељског наслеђа.

Намена простора Лапова (у оквиру граница ГП-а) као и изградња у овом простору, одвијаће се у складу са поставкама и условима заштите културног наслеђа, потребама, коришћењу земљишта и изграђености простора.

На територији која је обухваћена Генералним планом „Лапово 2020“ налазе се објекти градитељског наслеђа, од којих поједине треба утврдити за споменике културе, због архитектонских и историјских вредности које поседују.

У складу са значајем обавезно је поштовање општих и посебних услова и мера заштите.

Услове за предузимање мера заштите и других услова зависно од категоризације споменика културе, одређује:

- за споменике културе од изузетног значаја, као и за заштићену околину, Републички завод за заштиту споменика културе (преко Завода у Крагујевцу);

за споменике културе од великог значаја, остале споменике културе и културна добра која уживају претходну заштиту, као и за заштићену околину, Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу.

- за валоризоване објекте и просторе Завод издаје мишљење. Ове објекте треба штитити и очувати кроз урбанистичке планове, било као појединачне објекте или као амбијенталне целине.

- за спомен обележја Завод издаје решење, односно мишљење у зависности да ли се спомен обележје налази на или у заштићеној околини споменика културе или ван споменика културе.

На бази поменуте документације и валоризације, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца доставља услове чувања, одржавања и коришћења валоризованих објеката који се налазе на територији општине Лапово.

Услови и мере заштите, коришћења и унапређења градитељског наслеђа, анализом постојећег стања и вредновањем расположивих података, дефинисани су кроз два режима заштите и коришћења градитељског наслеђа.

ПРВИ РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

Први режим заштите подразумева заштиту објеката, уз опште и посебне услове чувања, коришћења и заштите, које према мишљењу установе Заштите треба утврдити за културно добро. За све интервенције на објектима и њиховој катастарској парцели (јер се она третира као заштићена околина), на које се примењује први режим заштите, надлежан Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца издаје услове, који се старају, у сарадњи са корисницима и надлежним општинским органима Лапова, о чувању, заштити и предузимању мера техничке заштите.

A.1 Објекат градитељског наслеђа –индустријска архитектура

Железничка станица

A.2 Објекат градитељског наслеђа –сакрална архитектура

Црква св.Параскеве

а) Општи услови за објекте градитељског наслеђа (валоризоване профане и сакралне објекте) и њихове заштићене околине:

објекти градитељског наслеђа морају чувати свој аутентичан изглед, оригиналне материјале, конструктивне и декоративне елементе и функционалне карактеристике објекта;

објекти градитељског наслеђа не смеју се оштетити или уништити нити променити намену без сагласности надлежне службе заштите;

власник, односно корисник објекта нема права да раскопава, руши, преправља, презиђује или врши било какве радове које могу довести до његовог оштећења или нарушити његова својства.

корисник је дужан да врши континуирано текуће одржавање објекта, уз одржавање аутентичног изгледа који објекти имају.

конзерваторско – рестаураторске елаборате који садрже испитивачке радове, методологију интервенција, начин чувања и презентације непокретног културног добра израђује установа заштите или друга овлашћена фирма под условима и стручним надзором службе заштите.

забрањује се грађење објекта трајног или привременог карактера, који својом архитектуром и габаритом угрожавају споменик културе.

комплетно уређење заштићене околине, као и целокупног простора заштићене околине (најчешће је то цела парцела на којој се објекат налази), а у складу са прописаним условима службе заштите културних добара, завода за заштиту природе и других надлежних институција. пројекти уређења морају да садрже податке и детаље обликовања слободних зелених површина, поплочања свих стаза и прилаза, расвете различитог типа, урбаног мобилијара са својеврсном опремом и др.

све интервенције (у ентеријеру и екстеријеру), које би се обављале на објектима градитељског наслеђа, морају имати услове и сагласности надлежних завода;

корисник објекта је дужан да на време обавештава надлежне службе о евентуалним оштећењима објекта и његове околине;

ДРУГИ РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

Обухвата валоризоване појединачне објекте и спомен обележја.

За валоризоване објекте и просторе, као и за спомен обележја, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца, издаје мишљење за радове који би се предузимали. Код валоризованих објеката надлежни Завод издаје мишљење за све радове на катастарској парцели на којој се налазе исти (јер се она третира као заштићена околина).

а. Општи услови који важе за други режим заштите су:

заштита ових објеката и целина састоји се у очувању, пре свега валоризованих вредности објеката и целина, аутентичне орнаментике, атика, ограда, кровних равни и другим архитектонским детаљима;

могућа је реконструкција, надградња и доградња појединих објеката, у зависности од окружења, као и изградња нових на парцели валоризованих објеката, јасно диференцирана (али са уважавањем препознатљивог ритма отвора). За сваки појединачни валоризован објекат Завод ће издати конкретне услове;

сви објекти, без разлике на степен интервенције, не смеју да имају калкан према улици, као ни висећи олук (олуци треба да буду лежећи, односно скривени). На кровним равнима према улици нису дозвољене "кровне баце". Осветљење је могуће решавати преко кровних прозора (у равни крова) или на неки други начин;

фасадне обраде морају да буду трајне, бојене већ заступљеним бојама, у два или више тона изведених из исте боје, са трајно обрађеним соклама (племенити малтери, облоге од природних материјала и сл.). Прозори и остали отвори треба да буду решавани на начин као код објеката код којих се чува аутентично стање (најчешће су то оригинални портали и украшени прозори од дрвета);

УСЛОВИ ЧУВАЊА, ОДРЖАВАЊА И КОРИШЋЕЊА ЛОКАЛИТЕТА СА АРХЕОЛОШКИМ САДРЖАЈЕМ

Територија општине Лапово до сада није археолошки систематски рекогносцирана. Спорадична рекогносцирања обављана у дужем временском периоду од педесетих година 20 века до данас. Регистровано је десет локалитета са археолошким садржајем. Број археолошких налазишта без сваке сумње није коначан, с обзиром да се територије општине Лапово налази на природној саобраћајници која је од праисторије до средњег века спајала средњу Европу са Блиским истоком, и да се вероватно налазила налазила у близини античког пута пута *Noreum Mrgi - Mons Aureus* (3 – 4век)

У циљу реалног сагледавања броја археолошких налазишта из различитих временских периода неопходно у што скоријем времену организовати и реализовати систематска археолошка рекогносцирања.

Локалитети са археолошким садржајем:

Железничка станица (антички период) – Лапово
Железничка станица (праисторијско насеље) - Лапово
Шавац (антички период) - Лапово
Шавац (праисторијско насеље старијег гвозденог доба) – Лапово
Грабовачки поток (средњи век) - северозападно од Лапова
Црквина (средњи век) – Лапово
Црквина (средњи век) – Кленовац
Црква брвнара (средњи век) – Брзан
Старо гробље (хронолошки недефинисано) – Лапово
Џидовско гробље (средњи век) - Лапово

Основне мере заштите локалитета са археолошким садржајем

при пројектовању и изградњи појединачних инфраструктурних система, инвеститор је дужан да прибави претходне услове од Завода за заштиту споменика културе Крагујевац ако се при изградњи појединачних инфраструктурних система не могу заобићи непокретна културна добра неопходно је обавити стручну опсервацију локалитета и обавити претходна истраживања,
инвеститор је дужан да обезбеди материјална средства за претходна археолошка истраживања,
пре започињања радова инвеститор је дужан да склопи уговор са Заводом за заштиту споменика културе Крагујевац,
до утврђивања мера техничке заштите постојећих непокретних културних добара и њихове околине не смеју се вршити активности изградње и уређења непосредне околине без претходно прибављење сагласности завода за заштиту споменика културе Крагујевац, ако се у току земљаних радова наиђе на археолошко налазиште или предмет, извођач је дужан да без одлагања прекине радове и обавести Завод за заштиту споменика културе Крагујевац, као и да предузме неопходне мере заштите да се налаз не уништи или оштети при изградњи и експлоатацији простора: заштита, презентација и укључење у туристичку понуду културних добара, инвеститор је дужан да прибави услове и мишљење Завод за заштиту споменика културе Крагујевац
у случају открића значајних остатака непокретног културног добра, инвеститор је дужан да предвиди дислокацију налаза
за избор локација позајмишта или депонија, примењиваће се исти услови као и за археолошка налазишта на простору Генералног урбанистичког плана,
инвеститор је дужан да угради наведене услове у Пројекат Генералног урбанистичког плана

3.2.3. УСЛОВИ ЧУВАЊА И ОДРЖАВАЊА ОБЈЕКТА НАРОДНОГ ГРАДИТЕЉСТВА

На подручју Генералног плана општине Лапово заступљеност објекта народног градитељства је веома мала и различита. Процес урбанизације града условио је убрзани развој и потиснуо аутентичне архитектонске облике, објекти су разуђени па можемо константовати да нема услова за њихову амбијенталну заштиту (нема груписаних структура), већ се исти морају штитити појединачно.

Стање:

Објекти народног градитељства углавном су ван функције и угушени новоградњом
лоша инфраструктура и комунална опремљеност
непрепознавање вредности објекта традиционалне архитектуре и интереса за њихово
очување
недостатак механизма финансирања реконструкције објекта народног градитељства
проблем ревитализације реконструисаних објекта

Мере:

развијање свести локалног становништва о потреби очувања објекта народног
градитељства путем едукативних програма
укључивање објекта народног градитељства у туристички програм подручја
развијање туризма
изградња инфраструктуре, комунално опремање

3.2.4. УСЛОВИ ЧУВАЊА И ОДРЖАВАЊА ГРОБАЉА:

предвидети израду посебне Студије за свако гробље појединачно;
није дозвољено измештање или уклањање споменика или спомен табли, без претходно
прибављеног мишљења надлежног Завода.

3.2.5. УСЛОВИ ЧУВАЊА И ОДРЖАВАЊА ЈАВНИХ СПОМЕНИКА, СПОМЕН БИСТА И СПОМЕН ОБЕЛЕЖЈА:

пре извођења било каквих интервенција потребно је прибавити услове и сагласности
надлежног завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу;
сви предвиђени радови који се изводе са јавним споменицима и спомен обележјима
(спомен бисте и спомен плоче) и њиховој непосредној близини не смеју угрозити њихов
аутентични изглед;

неопходно је ажурно пратити стање свих спомен обележја уз обавезно текуће одржавање;
обезбедити посебну расвету (према могућностма) за свако појединачно спомен обележје;

За валоризоване објекте народног градитељства као и за спомен обележја, Завод за
заштиту споменика културе из Крагујевца, издаје мишљење за радове који би се
предузимали. Код валоризованих објекта надлежни Завод издаје мишљење за све радове
на катастарској парцели на којој се налазе исти (јер се она третира као заштићена околина).

3.2.6. УРБАНИСТИЧКЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Урбанистичке мере заштите огледају се у адекватној валоризацији и третману вредности
просторних целина, кроз дефинисање зона заштите чија се основна вредност састоји у
збиру појединачних вредности заштићених и евидентираних објекта и целина,
амбијенталних вредности и кроз које се прописује начин уређења и изградње уз
усаглашавање са постојећим НКД уз примену принципа активне заштите.

3.3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И РАТНИХ РАЗАРАЊА

ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Под елементарним непогодама подразумевају се све непогоде које настају деловањем природних сила:

- поплава
- пожара
- земљотреса
- клизишта
- акциденти

и друге појаве које, својим деловањем, могу да угрозе животе становништва и нанесу материјалну штету већег обима.

Заштита од елементарних непогода регулисана је Законом о заштити од елементарних и других већих непогода (Сл. гл. СРС бр. 20/77).

3.3.1. ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА

На основу законских одредби, Скупштина општине је дужна да доноси средњорочне и годишње планове одбране од поплава (општи и оперативни). Ови планови регулишу надлежности и институције у ванредним ситуацијама. На основу ових планова ради се техничка документација за одбрану од поплава (Сл. гласник СРС 47/83) и извођачки пројекти.

У циљу заштите од поплава регулационим радовима предвиђена је адекватна заштита насеља надвишењем насипа поред Велике Мораве, Лепенице и Раче.

Меродавна вода за димензионисање регулисаних корита водотока треба да је стогодишња велика вода.

3.3.2. ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА

Заштита од пожара регулисана је Законом о заштити од пожара (Сл. гл. РС бр. 37/88) и Правилником о противпожарној заштити из 1995. године. Превентивне мере заштите подразумевају мере у циљу спречавања настанка пожара, а мере за сузбијање пожара примењују се у случајевима када пожар настане.

Превентивне мере су:

спровођење законских прописа којима је обезбеђено учешће службе противпожарне заштите у изради урбанистичке и пројектне документације, кроз давање услова и сагласности.

Израда одговарајуће документације-плана заштите од пожара.

Мере за сузбијање пожара подразумевају брзу и квалитетну интервенцију а то се постиже функционисањем ватрогасне службе.

Ватрогасна станица планирана је на новој локацији у ПЦЗ у УЦ 3.10 у непосредном окружењу радних зонаа а у близини петље у центру насеља која омогућава повезивање везе са градском магистралном саобраћајницом. Детаљна локација комплекса Ватрогасне станице биће обрађена кроз ПДР за ту целину.

3.3.3. ЗАШТИТА ОД ЗЕМЉОТРЕСА

У циљу заштите од земљотреса, уграђевинарству се данас примењују 4 правилника о сеизмичним дејствима на конструкције:

1. Правилник о привременим техничким прописима за грађење у сеизмичким подручјима (Сл. лист СФРЈ 39/87) - не важи за објекте високоградње.
2. Правилник о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима (Сл. лист СФРЈ бр. 31/81; 49/82, 29/83; 52/90)
3. Правилник о техничким нормативима за санацију, ојачање и реконструкцију објеката високоградње оштећених земљотресом и за реконструкцију и ревитализацију објеката високоградње (Сл. лист СФРЈ 52/85).
4. Правилник о техничким нормативима за пројектовање и прорачун инжињерских објеката у сеизмичким подручјима (1986.) нацрт.

3.3.4. ЗАШТИТА ОД КЛИЗИШТА

За потребе израде Генералног плана Лапово није рађен Елаборат о инжењерско геолошким карактеристикама терена.

Код разраде Генералног плана, тј за потребе планова детаљне регулације потребно је вршити геолошка истраживања за овај ниво планске документације. Код већих инвестиционих радова неопходно је извршити детаљнија истраживања са аспекта микросеизмике и инжењерске геологије.

3.3.5. ЗАШТИТА ОД АКЦИДЕНАТА

Акциденти (удеси) подразумевају нарушавање еколошке равнотеже животне средине, услед неконтролисаног емитовања описних материја, приликом хаварија, експлозија и сл. на објектима-потенцијалним загађивачима.

Стање заштите од акцидената заснива се на примени одређених законских прописа и правилника, приликом израде урбанистичке документације и издавања урбанистичко-техничких услова за инвестиционе објекте.

- Закона о заштити животне средине
- Правилника о анализи утицаја објеката односно радова на животну средину
- Процене ризика.

Инвестиционо-технички програми морају да садрже техничко-технолошка решења за спречавање загађивања животне средине.

У циљу побољшања заштите од акцидената потребна је израда мапе хазарда за територију ГП-а Лапово.

3.3.6. ЗАШТИТА ОД ОПАСНОСТИ У РАТУ

Дугорочном концепцијом уређења и организације простора и грађења насеља Лапово, обухваћени су и испоштовани захтеви Министарства одбране - послова цивилне заштите на подручју општине Лапово, и уграђени у предложена решења:

На подручју ГП-а не постоје и не планирају се комплекси војске Србије код издавања одобрења за градњу поштовати све законске прописе везане за планирање и изградњу склоништа планирана улична мрежа и регулационе ширине основних саобраћајних праваца омогућавају несметано функционисање цивилне заштите у случају опасности од ратних разарања. Кроз израду регулационих планова дефинисаће се регулационе ширине свих прилазних саобраћајница.

ЧЕТВРТИ ДЕО

4. ПРАВИЛА, УСЛОВИ И ОГРАНИЧЕЊА ГРАЂЕЊА ДЕЛОВА НАСЕЉА ПО ЦЕЛИНАМА

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА

У складу са важећим Законом о планирању и изградњи, спровођење ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА ЛАПОВО 2020. вршиће се:

I / **НОВИМ УРБАНИСТИЧКИМ ПЛАНОВИМА** (планови детаљне регулације) на основу ГП ЛАПОВО 2020. Израда ових регулационих планова вршиће се на основу ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА, ПРАВИЛА И УСЛОВА ЗАШТИТЕ и ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА .

Етапност реализације дефинисаће се средњорочним плановима и годишњим програмима. Разрада урбанистичким пројектима дефинисаће се регулационим плановима, а обавезна је за јавне објекте од општег интереса.

У зонама у којима се спровођење врши на основу израде нових урбанистичких планова, у периоду до доношења нових урбанистичких планова спровођење је могуће вршити директно на основу Генералног плана, уколико је одређена локација уређена и регулисана, а захтева доградњу, надградњу , нову изградњу или комплетирање локације објектима пратеће инфраструктуре. Уколико се ради о сложенијој планираној градњи (вишепородични стамбени објекти, бензинске станице и други сложенији пословни објекти, који захтевају посебне услове), неопходна је израда урбанистичког пројекта (која подразумева дефинисање границе урбанистичког пројекта најмање на нивоу грађевинског блока).

II / **НА ОСНОВУ ПОСТОЈЕЋЕ УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ** (регулациони планови, детаљни урбанистички планови, планови парцелације, урбанистички пројекти) која није у супротности са правилима Генералног плана Лапово 2020. и са важећим Законом о планирању и изградњи (у целини или делимично) и која је, одговарајућим одлукама СО Лапово , проглашена важећом у року од 6 месеци од дана усвајања Закона.

4.1 ОПШТА И ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

За подручја која нису покривена детаљном урбанистичком документацијом предвиђена је израда нових урбанистичких планова као вид разраде Генералног плана, у складу са важећом законском регулативом, према следећим правилима:

4.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Израда регулационих планова, њихов садржај и процедура доношења, морају бити у складу са важећим Законом о планирању и изградњи и подзаконским актима. Регулациони планови треба да обухвате целину (блок) која има дефинисан карактер и да обезбеде континуитет и надградњу насеља као целине и очување његових специфичних вредних карактеристика.

У току реализације ГП-а препоручује израда одговарајућих студија и одговарајуће техничке документације:

Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Београд Ниш (Сл. гласник РС бр. 69/03), утврђене су потребне површине за коридоре инфраструктурних система, као и режим коришћења и правила уређивања заштитних појаса инфраструктурних система и то :

- непосредном појасу заштите – успоставља се режим строго контролисаног коришћења простора , којим се у начелу не дозвољава изградња нових и реконструкција постојећих објеката, изузев оних који су у функцији аутопута, пруге и гасовода (трасе , објекти и др.)

- ширем појасу заштите – режим контролисаног коришћења простора, којим се дозвољава развој постојећих и нових активности , које нису у колизији са функционалним и техничким захтевима постојећих и планираних магистралних инфраструктурних система

Због сложености недовољне прецизности или провере података који се односе на геолошка истраживања, неопходно је пре или у току разраде планова РП урадити : испитивање и оцену стабилности терена (могућности и начини уређења и изградње) истраживање подземних вода програм сталног опажања и праћења природних и техногених појава на подручју предвиђеном за планирање путем израде ПДР-а.

Израду наведене документације треба поверити верификованим стручним предузећима, у свему према Закону о геолошким истраживањима;

Приликом израде урбанистичке документације, за зоне које су у коридору далеководна, поштовати услове надлежне електродистрибуције.

У зони заштитог појаса железничке пруге (односно у појасу 25м од оградне пруге) могу се уз прибављање потребних сагласност градити стамбени, пословни и помоћни објекти под условом да су ови објекти у сагласности са урбанистичким планом (Закон о железници, Сл. гласник Републике Србије бр. 38/91).

Код израде урбанистичке документације, у зонама градитељског наслеђа или природних добара, за утврђена културна добра и добра која уживају претходну заштиту обавезно је учешће као и услови и сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе. Уколико се, приликом извођења грађевинских радова на територији Генералног плана, наиђе на остатке материјалне културе, обавезно је обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе.

Динамика развоја насеља у простору утврђује се на основу средњорочних и годишњих планова и програма уређења простора и земљишта. Овом динамиком утврђују се и приоритети израде регулационих планова или друге урбанистичке документације дефинисане овим ГП-ом за његову разраду, као и приоритети у реализацији појединачних урбанистичких целина;

Све постојеће урбанистичке планове и општинске Одлуке треба усагласити са овим ГП - ом или урадити нове према условима из овог ГП-а.

Приоритети у реализацији и спровођењу

У веома сложеним околностима интензивног развоја неопходно је приступити спровођењу Генералног плана са приоритетима за реализацију по следећим категоријама:

Јавне функције - интереси

1.Извориште воде (обезбеђење снабдевања насеља водом)

Подразумева приоритетно решавање питања снабдевања града пијаћом водом и одвођења отпадних вода(Студија истраживања урађена после формирања Радне Зоне 1)

2.Инфраструктура –саобраћајнице и инфраструктурни системи

Саобраћајнице које су примарне за развој нових радних зона

Путни правац ка Свилајнцу

Саобраћајнице уз коридор X

Обилазница – радијални функционални ток развоја насеља као потреба за развојем туристичких потенцијала насеља

3.Подизање еколошког функционалног нивоа са посебним односом према успостављању адекватних услова за одрживи развој индустријски опредељеног урбаног развоја насеља.

Екологија представља веома јасан приоритет у главним смерницама развоја у складу са опредељеним правцима развоја насеља ,па се узу подизање еколошког нивоа свести грађана мора ићи ка унапређењу развоја насеља по питању квалитета животне средине којем се приступа од самом примарног нивоа урбане хигијене до веома сложених система који су у реализацији или се њихова реализација планира (Депоније,Систем за пречишћавање отпадних вода)

4.Развој система локалних-реонских центара и успостављање функционалног нивоа као места окупљања и будућег интензивног развоја насеља ван насељског центра

Остале функције – интереси

1.Израда ПДР радних зона у складу са програмима усаглашеним и дефинисаним од стране локалне самоуправе и потенцијалних инвеститора .

2.Стамбена стратегија развоја насеља у околностима интензивног привредног развоја развоја

Израда потребне планске документације подразумева иницијативе за израде планске докуменатације којима претходе тематске Студије у складу са наведеним приоритетима развоја насеља.

4.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА И ЦЕЛИНАМА

4.2.1 ЈАВНИ ОБЈЕКТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ

Планираним садржајима степен комуналне опремљености биће подигнут на виши ниво.

4.2.1.ГРОБЉА

На подручју ГП-а постоје две локације гробља које су планом предвиђене за проширење:

Локација	Постојећа површина	Планирана површина
Гробље "Доњокрајско"	2.30ха	2.88ха
Гробље "Горњокрајско"	2.40ха	3.8ха
УКУПНО	4.70ха	6.68ха

Гробље"Горњокрајско " – северозападно од насељског центра,
Гробље"Доњокрајско " – западно од центра

Са укупном површином од 6.68ха, обезбеђује се 4.7м² /становнику (норматив 4 м²/становнику).

Правила уређења морају бити у складу са нормативима савременог опремања гробља, поштујући мере заштите животне средине.

Услови уређења су следећи:

опремити гробља недостајућим и потребним пратећим садржајима, организацију површина предвиђених за проширење уређивати према планском акту и пратећој документацији поштујући еколошко-санитарне услове, планско уређење гробља: комуникација, гробних места, зеленила, партерних садржаја, мора бити на захтеваном нивоу, да задовољи санитарно хигијенске, декоративно естетске, психолошко седативне и пиететске захтеве, зеленило прилагодити намени: зимзелене и листопадне саднице пирамидалних и жалосних форми, обезбедити заштитну зону (појас) према зони становања, подизањем зеленила (жива ограда, појас декоративног дрвећа), дозвољени пратећи садржаји су: централна капела, управа и администрација, продаја цвећа и свећа, обезбедити простор за паркирање.

4.2.2.ПИЈАЦЕ

КОМУНАЛНА ЗОНА ЦЕНТАР ПЦЗ УЦ 3.05

Систем пијаца на подручју плана чине:

зелена пијаца

сточна

кванташка

бувља пијаца

Зелена пијаца

Постојећа пијаца у градском центру, површине 0,20ха, задржава се на постојећој локацији уз повећање капацитета кроз изградњу објекта пијаце на постојећој локацији. У оквиру локалних центара предвидети реонске пијаце, реализацију вршити уз поштовање санитарно - хигијенских и услова еколошке заштите, као и других услова Законом предвиђених за ове намене.

Услови за уређење зелене пијаце су:

уређење и опремање локације ускладити са могућношћу вишенаменског коришћења и трансформације на виши ниво снабдевања;

КОМУНАЛНЕ ЗОНЕ

У захвату плана планирана је једна комунална зона:

Комунална зона "Центар" површине 8ха.

У оквиру ове зоне налазе се сточна пијаца и ветеринарска станица, кванташка пијаца и шарена пијаца.

Сточна пијаца са ветеринарском станицом – локација се налази у оквиру планиране комуналне зоне "Центар" на површини од 2ха.

Уређење ове локације ускладити са Законом прописаним условима.

основна (обавезни садржаји) опремљеност представља I фазу реализације и чини је уређени плато, обезбеђена комунална инфраструктура, ограђен простор, вага, ветеринарска служба, уз примену прописаних санитарних и еколошких услова, потпуна опремљеност подразумева објекте и садржаје савремене сточне пијаце.

Кванташка пијаца – Начин уређења и опремања ове локације спроводити фазно (кванташка пијаца – дистрибутивни центар за снабдевање).

Капацитети зоне одговарају потребама становника. Неопходно је уређење и одржавање ове локације ускладити са Законом прописаним условима на површини од око 5ха.

Шарена пијаца – заузима површину од око 1ха и налази се у склопу планиране комуналне зоне „Центар“. Уређење ове површине вршиће се уз поштовање санитарно-хигијенских и услова еколошке заштите као и других услова Законом предвиђених за ове намене.

Проверу капацитета и потреба вршити кроз израду Програма за израду ПДР Комуналне зоне на основу којег извршити приступ изради ПДР Комуналне зоне.

4.2.3. Ватрогасни дом – планиран у оквиру индустријске зоне.

Услови за уређење ове локације, уз поштовање технолошких и организационих захтева, су: безбедна евакуација потенцијално зауљених вода са технолошких платоа, из радионица за одржавање возила и других потенцијалних извора загађивања, уз обавезан третман пре упуштања у колектор,

дозвољене пратеће услуге: одржавање возила (аутосервиси и перионице).

4.2.4. ДЕПОНИЈА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

На основу споразума општина Лапово, Баточина, Рача, Велика Плана и Деспотовац, на подручју Генералног плана Лапово, у периферном североисточном делу, изграђена је санитарна депонија комуналног отпада "Врбак", на површини од око 22,00ха. Депонија је регионалног карактера, односно заједничка за све наведене општине.

4.2.5. ОПАСАН ОТПАД

На територији Лапова, депонија оваквог врста отпада не постоји. У захвату плана нису регистрована предузећа која се баве прикупљањем, складиштењем и третманом ове

врсте отпада. Како не би дошло до еколошког ризика, неопходно је у складу са Законским прописима резервисати простор у оквиру радних комплекса на коме ће се депоновати опасан отпад пре уступања трајном кориснику.

Услови за уређење локације за складиштење опасног отпада:

- Локацију опремити неопходним садржајима – инсталацијама, судовима и сорбентима, како би се максимално смањио и ограничио ризик по животну средину.

Укупна површина свих зона предвиђених за комуналне делатности у зони захвата плана износи око 32ха.

4.2.6. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Развој спорта, активне и организоване рекреације подразумева мрежу спортских терена различитог ранга који функционално и садржајно задовољавају потребе свих категорија становника.

Спортско рекреативне површине на подручју ГП-а категорисане су на следећи начин:

градски спортски центар

локални спортско рекреативни центри

блоковска игралишта

рекреативни садржаји на води

аква парк

плажа „Морава“

аккумуляција на Казанском потоку у оквиру туристичког центра

4.2.7. ГРАДСКИ СПОРТСКИ ЦЕНТАР – површина захвата износи око 1.6ха.

Градски центар је постојећа локација са изразито повољним положајем, у центру насеља у чијем захвату се налази и базен. Спортски центар је намењен за бављење спортом и рекреацијом наменски и за становништво свих узраста. Капацитети центра су адекватни развоју насеља, уз потребу адаптације и реконструкције.

Услови за уређење су:

-Дозвољена је изградња објеката спортске и пратеће услужне намене-пратећих објеката за помоћне и клубске просторије и мање угоститељске садржаје

-неопходно је побољшати ниво опремљености зоне увођењем нових атрактивних садржаја и адекватним зеленилом,

-озелењавање овог простора урадити на основу плана пејзажног уређења,

- пешачким комуникацијама повезати спортску зону са окружењем,

- постојеће садржаје подићи на виши степен уређења,

- функционално озелењавање уз границу комплекса од широколисних врста густих и ниских круна;

4.2.8. ЛОКАЛНИ ЦЕНТРИ ЗА СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈУ

-површина резервисана за спорт у оквиру локалних центара 0.6-0.8ха

Локални центри су планирани у оквиру локалних центара и улога им је да обезбеђују рекреативне површине становништву из непосредног окружења. У оквиру школских комплекса постоје терени за мале спортове и спортске сале које су у функцији спортских активности школске популације, али се користе и за рекреацију становништва.

Услови за уређење ових површина:

Садржаји локалних центара су:

- терени за мале спортове и рекреацију и специфични садржаји,

- простори за пасивну рекреацију деце, пратећи садржаји и зеленило

4.2.9. БЛОКОВСКА ИГРАЛИШТА

Правила се односе искључиво на Густине А и Густине Б док се у густинама Ц рекреативни простори обезбеђују у оквиру индивидуалних парцела .

Правила за изградњу блоковских рекреативних простора

Блоковске просторе за игру деце решавати у складу са минималним стандардима и правилима која се формирају на основу добних група и могу се сврстати као рекреативни простори за категорију деце од

Категорија 1 (1-3 године у пратњи одраслих)

Категорија 2 (3-7 година)

Категорија 3 (7-14 година)

Дистанце у времену потребном за одлазак до рекреативних простора

Категорија 1 Максимална дистанца за пешачење 1минут

Категорија 2 Максимална дистанца за пешачење 3-5мин

Категорија 3 Максимална дистанца за пешачење 5-10мин

Дистанце у метрима потребном за одлазак до рекреативних простора

Категорија 1 Максимална дистанца од места становања-објекта до 50-100м

Категорија 2 Максимална дистанца од места становања-објекта за пешачење до 100-200 м

Категорија 3 Максимална дистанца од места становања-објекта за пешачење до 200-500 м

Карактеристике простора

Категорија 1 Минимална опрема адекватна деци тог узраста уз обавезни пратећи мобилијар клупе расвету и зеленило

Категорија 2 Опрема за децу предшколског узраста , са најмање 5 различитих типова рекреативне опреме и пратећим мобилијаром клупама расветом и зеленило

Категорија 3 Опрема за децу предшколског узраста , са најмање 8 различитих типова рекреативне опреме и пратећим мобилијаром клупама расветом и зеленилом

4.2.10. СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИ САДРЖАЈИ ВЕЗАНИ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ВОДЕ

То су нове планиране зоне рекреације у радијалном функционалном прстену у оквиру Урбанистичке целине 1 Липар Казан и чини их :

- акумулација на Казанском потоку у оквиру туристичког центра и

- аквапарк.

У источном делу плана, у оквиру Урбанистичке целине 1 Морава, планирана је Плажа „Морава“, површина ове зоне је 12ха

Услови за уређење ових зона:

-водене површине интегрисати и на одрживи начин укључити за спортско-рекреативне намене,

-предвиђене садржаје дуж дела реке реализовати према водопривредним условима уз максимално поштовање природног форланда водотока и свих мера заштите; дозвољена је изградња отворених спортских терена (одбојка, мини голф) и пратећих садржаја спорта. Неопходно је зону инфраструктурно и санитарно опремити и озеленити заштитним и декоративним зеленилом. Обавеза је реку инкорпорирати у садржај зоне – отворен видик, пешачка стаза до реке и сл.

-простор око језера уредити као вишенамени простор са разноврсним садржајима за бављење спортом и рекреацијом,

-обавезна је разрада свих садржаја кроз Програме за израду планских и пројектних документација ,ПДР уколико је у питању успостаљање јавног интереса у односу на

саобраћајнице у захвату и непосредном окружењу док се за све остале случајеве раде Програми за израду УП)

4.3. МРЕЖА И ОБЈЕКТИ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

4.3.1. Друмски саобраћај

Основни задатак планираног система уличне мреже је да прихвати и квалитетно опслужи локални саобраћај и то пре свега са сврхом стан-посао и да обезбеди увођење даљинског саобраћаја на најважнијим улазно-излазним правцима.

И у планском периоду најважнију друмску саобраћајницу на посматраном подручју представљаће аутопут Е-75 Београд-Ниш чија ће приступачност бити побољшана изградњом нове петље "Марковац" (према ПППИК аутопута Е-75, деоница Београд-Ниш) која ће преузети функцију постојеће петље "Марковац", која ће, по изградњи нове петље, на стационачи постојеће, остати денивелисани укрштај (надвожњак). Деоница државног пута I реда М-4 са северне стране тангира подручје плана.

Значајни радијални улични правци задржавају постојећи положај и функцију основних улазно-излазних праваца са основном оријентацијом север-југ. Поред тога од важнијих саобраћајница на уличној мрежи планиран је полукружни прстен са западне стране регионалног пута (државног пута II реда), који има функцију обједињавања и дистрибуције саобраћаја од планираних комплекса ка саобраћајницама вишег ранга. Такође, планиране су и саобраћајнице са источне и западне стране аутопута са основном функцијом повезивања планираних радних зона са уличном мрежом и саобраћајницама вишег ранга.

Основну уличну мрежу намењену локалном саобраћају чине градске саобраћајнице и сабирне саобраћајнице.

Градске саобраћајнице су намењене средњим и дугим унутарнасељским кретањима, повезују сабирне саобраћајнице са саобраћајницама вишег ранга као и удаљене зоне са градским центром и осталим садржајима при чему опслужују највећи део локалног саобраћаја и омогућавају непосредну везу са суседним местима.

Сабирне саобраћајнице представљају значајније саобраћајнице нижег ранга са основном функцијом прикупљања и дистрибуције локалних кретања.

Укрштања друмских саобраћајница и железничких пруга планирана су као денивелисана.

4.3.2. Јавни путнички превоз

Системом јавног превоза путника значајан део становништва реализује једну од основних потреба - потребу за кретањем, а за одређени део становништва представља и једини облик реализације њихових основних потреба.

Као последица опадајућег тренда привредних активности у протеклом периоду дошло је до смањења учешћа јавног превоза путника у укупном броју механизованих кретања.

Развој система јавног превоза базираће се на аутобуском саобраћају, при чему је потребно унапредити све параметре квалитета јавног превоза путника зашта је потребно спровести посебно саобраћајно истраживање.

4.3.3. Стационарни саобраћај

У централној зони Лапова укупни захтеви за паркирањем надмашују расположиве капацитете што има негативне последице на безбедност и проточност динамичког саобраћаја као и на капацитет и безбедност пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Ублажавање проблема стационарног саобраћаја подразумева: организацију централне зоне као зоне са посебним режимом саобраћаја и лимитираним трајањем паркирања, организацију вануличних паркиралишта са развијеним системом тарифа и контролом њиховог коришћења, успостављање квалитетног јавног превоза и стимулисања развоја пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Поред наведених мера неопходно је приликом изградње нових и реконструкције постојећих објеката у зависности од намене објеката (стамбени, спортски, пословни...) и величине објекта (броја станова, запослених, посетилаца...) условити изградњу одговарајућег броја паркинг места.

У зонама индивидуалног становања за стационирање возила планира се паркирање у објектима или на парцели.

За подручја радних зона неопходно је предвидети паркинг просторе за теретна возила и путничке аутомобиле, а у зависности од капацитета зоне (броја запослених, величине изграђеног простора).

4.3.4. Железнички саобраћај

У погледу железничког саобраћаја на подручју плана предвиђено је задржавање, реконструкција и модернизација постојеће двоколосечне електрифициране железничке пруге Београд-Ниш-државна граница са побољшањем елемената трасе за брзине до 160km/h. Такође, на наведеној прузи планира се и задржавање свих постојећих службених места.

За железничку пругу Лапово-Крагујевац-Краљево планирана је изградња другог колосека и електрификација пруге са побољшањем елемената трасе за брзине до 160km/h (према Просторном плану Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр.13/96 и према условима ЈП Железнице Србије).

На значајнијим попречним везама између источног и западног дела насеља планирана су денивелисана укрштања друмских саобраћајница са железничком пругом Београд-Ниш.

Такође на позицији централне зоне насеља планирана је и денивелисана пешачка комуникација у продужетку улице Његошеве.

Кроз разраду генералног плана путем израде ПДР за подручје радне зоне северно од централне зоне насеља (на делу радне зоне између аутопута Београд-Ниш и железничке пруге Београд-Ниш) потребно је преиспитати, а у зависности од потреба инвеститора, могућност повезивања радне зоне индустријским колосеком на железничку мрежу.

4.3.5. Водни саобраћај

Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 дат је положај потенцијалног пловног коридора Велике Мораве са оријентационим положајем брана, тако да ће развој овог програма и водног саобраћаја на посматраном подручју зависити од развојних програма Републике Србије.

4.3.6. Саобраћајни објекти

Аутобуска станица

Аутобуска станица у Лапову задржава постојећу локацију као повољну, јер се налази у непосредној близини централне зоне

Намена аутобуске станице остеје непромењена (путнички терминал за приградски и међуградски саобраћај).

ТИР база

На аутопуту Е-75 Београд-Ниш у зони петље на укрштају са аутопутем према Крагујевцу планирана је ТИР база са основном функцијом смештаја и сервисирања теретних возила.

У саставу ТИР базе налазиће се паркинг простор за 115 теретних возила, пет сервиса за теретна возила, станица за снабдевање горивом, хотел са 60 лежајева, ресторани, банка, служба шпедиције.

Железничка станица

На подручју Лапова у планском периоду задржавају се постојећа службена места:

"Лапово Ранжирна" станица са преовлађујућом функцијом маневарског ранжирања теретних возила

"Лапово Варош" распутница, намењена путничком саобраћају

"Лапово" као првенствено путничка станица са функцијом превоза робе и одржавања капацитета интерног карактера.

4.4.МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

4.4.1.ВОДОВОД

Правила за изградњу нових и реконструкцију постојећих водоводних линија

Трасе планираних магистралних цевовода и водоводних линија водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Димензије нових водоводних линија одредити на основу хидрауличног прорачуна узимајући у обзир и потребну количину воде за гашење пожара како се то противпожарним прописима захтева. Специфична потрошња воде је 600 л/ст/дан и коефицијенти неравномерности 1,4 и 1,6 за градска насеља, односно 400 л/ст/дан и коефицијенти неравномерности 1,6 и 2,0 за сеоска насеља. Минималан пречник цеви за градска насеља је 100 мм. На водоводним линијама предвидети потребан број противпожарних хидраната, на максималном размаку од 80 м за индустријске зоне, односно 150 м за стамбене зоне. Препоручује се уградња надземних противпожарних хидраната.

Минимална дубина укопавања разводних водоводних линија је 1,2 м а магистралних цевовода 1,8 м.

Новопроектване објекте прикључити на постојеће и планиране водоводне линије.

Техничке услове и начин прикључења новопроектваних водоводних линија као и прикључење појединих објеката одређује надлежна комунална организација.

Водоводне линије затварати у прстен што омогућује сигурнији и бољи начин водоснабдевања.

Код изградње нових водоводних линија предвидети довољан број затварача и фазонских комада ради исправног функционисања мреже.

Реконструкцију разводне мреже радити по постојећој траси како би се оставио простор у профилу за друге инсталације и избегли додатни трошкови око израде прикључака.

Правила за изградњу фекалне канализације

Трасе фекалних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Димензије нове фекалне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна, узимајући у обзир комплетно сливно подручје. Уколико се прорачуном добије мањи пречник од ϕ 200 мм, усвојити ϕ 200 мм.

Минимална дубина укопавања треба да је таква, да канализација може да прихвати отпадне воде из свих објеката који су предвиђени да се прикључе на њу, а не мање од 1,0 м. За исправно функционисање фекалне канализације предвидети довољан број ревизионих окана и водити рачуна и минималним и максималним падовима.

Новопроектване објекте прикључити на постојећу и планирану фекалну канализацију.

Техничке услове и начин прикључења новопроектване фекалне канализације као и прикључење појединих објеката одређује надлежна комунална организација.

Правила за изградњу кишне канализације

Трасе кишних колектора и сабирне канализационе мреже водити постојећим и планираним саобраћајницама и по потреби зеленим површинама.

Нову кишну канализацију упоредо изводити са реконструкцијом улица.

Димензије нове кишне канализације одредити на основу хидрауличног прорачуна.

Минимална дубина укопавања мерена од темена цеви је 1,0 м.

Правила за извођење регулације водотокова

Трасу уређеног водотока усагласити са привредним, станбеним, инфраструктурним и саобраћајним објектима.

Меродавни протицај за димензионисање корита регулисаног водотока одређује надлежна водопривредна организација..

Са обе стране регулисаног водотока оставити заштитни појас минималне ширине 3,0 м због могућих интервенција.

4.4.2. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

Планирано стање

У трафостаници КГ0018 постоји изграђен темељ за још један трансформатор снаге 31,5MVA, па је проширење исте могуће уколико се укаже потреба за тим.

Трафостаница КГ08 по потреби се може проширити до максималног капацитета од 2x12MVA.

Кроз планиране радне зоне пролазе далеководи 35kV, а кроз мањи део и 110kV, тако да уколико будући инвеститори искажу потребу за испоруком веће количине енергије, трафостанице одговарајућег напонског нивоа и капацитета могу се градити по потреби. Локације будућих трафостаница као и припадајућих далековода одредиће се кроз планове нижег реда.

Планира се изградња трафостанице 110/10 kV/kV капацитета 28 MVA, као и одређени број трафостаница 10/0,4 kV/kV у комплексу "Кроноспан" за сопствене потребе. У оквиру истог комплекса планира се каблирање далековода 35 kV у дужини од око 850м.

Далековод 35kV од трафостанице КГ08 ка Рачи је у доста лошем стању и користи се само као резерва. Потребно је урадити реконструкцију овог далековода, у првој фази од трафостанице КГ08 кроз планиране радне зоне.

Да би се обезбедило напајање будуће стамбене зоне планира се изградња једне трафостанице 35/10 kV/kV чији ће се капацитет повећавати сразмерно са изградњом и ширењем зоне. Тачна локација трафостанице и траса прикључног кабла одредиће се кроз планове нижег реда.

Потребно је наставити реконструкцију далековода 10kV. Планира се изградња 4 трафостанице 10/0,4 kV/kV у улицама: Стевана Сремца, Змај Јовиној, Карађорђевој – Слатина, Живана Павловића.

Тренутно се планира проширење инсталације осветљења за око 10%. У будућем периоду потребно је мењати светилке са живиним изворима одговарајућим светилкама са натријумовим изворима високог притиска.

4.4.3. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

Планирано стање

Током претходне и ове године рађена је реконструкција постојеће и изградња нове ТТ мреже чиме би требало да се реше проблеми напајања претплатника са планског подручја. Потребно је радити на даљим проширењима мреже као и на увођењу нових широкопојасних услуга и технологија.

У средњерочном периоду очекује се да у мрежи коегзистирају традиционална и мултисервисна пакетска мрежа са постепеном потпуном миграцијом корисника на пакетску мрежу. У овом периоду потребно је да сви комутациони чворови, буду замењени модерним мултисервисним чворовима типа MSAN/DSLAM.

У прво време користиће се хибридне бакарно-оптичке приступне мреже у конфигурацији FTTN (fibre to the Node) за резиденцијалне и FTTB (fibre to the Building) за бизнис кориснике, а касније ће се прећи на потпуно оптичке мреже FTTH (fibre to the Home/Office).

Мобилна Телефонија Србије на подручју захвата плана има четири преферентне зоне за изградњу базних станица, док оператер „Теленор“ има 9 зона.

Проширење поштанске мреже је планирано отварањем нових уговорних шалтера који би у оквиру своје основне делатности вршили услуге новчаног пословања. Такође је планирана аутоматизација свих шалтера.

Потребно је размотрити могућност изградње Прерадног центра који би опслуживао радне јединице Краљево, Јагодину, Крушевац и Крагујевац. На овом месту би се пошиљке из Главног поштанског центра Београд преузимале од стране поменутих радних јединица. За овај центар је потребна површина објекта од око 600м² и простора за утовар и истовар од око 800м². Локација центра би била на самом излазу са аутопута, преко пута мотела "Кошута".

4.4.4.ТОПЛИФИКАЦИЈА

Планирано стање

За део новопланираних Радних зона (са леве стране аутопута Е 75, гледано од југа ка северу), снабдевање природним гасом планирати из новопланиране ГМРС (Главно мерно регулационе станице) ЛАПОВО II, са МРС (Мерно регулационом станицом), на локацији поред постојеће ГМРС ЛАПОВО I, у непосредној близини овог дела Ране зоне. За комплекс Радних зона (са десне стране аутопута Е 75, гледано од југа ка северу), планирати ГМРС (Главно мерно регулациону станицу) ЛАПОВО III, са МРС (Мерно регулационом станицом).

Новопланирани и постојећи објекти у захвату овог плана снабдевали би се са новопланиране мреже гасовода унутар сваког комплекса посебно, према потребама технолошког процеса, по трасама гасовода у свему по техничким условима дистрибутера гаса.

Све новопланиране системе гасовода (ГМРС и МРС) планирати као целовит систем повезан међусобно прстенасто, пре свега због квалитетног и сигурног снабдевања.

Поред планираних објеката ГМРС и МРС у захвату плана, у планском периоду изградити дистрибутивни систем гасовода, од полиетиленских цеви притиска до 4 бара, за комплетну Општину Лапово.

Начин грађења сваког од објекта ове инфраструктуре се увек дефинише техничким, енергетским, и другим условима надлежног предузећа за ту комуналну инфраструктуру.

Градска мрежа гасовода је мрежа средњег притиска од максимално 16 бара. Прави се од челичних бешавних цеви, квалитета Ч1212, са строго прописаном технологијом израде и испитивања исправности. Растојање ових цеви од објекта је мин. 3 метра, минимална дубина укопавања је 80 цм, а углавном 1 метар. При пролазу испод улица, дубина укопавања је мин. 1,5 метара, а ако се иста не може остварити, онда цеви постављати у заштиту, према правилима.

Дистрибутивна мрежа гасовода се ради од полиетиленских цеви високе густине, и полаже се директно у земљу, на минималној дубини од 80 цм, а испод улица, минимална дубина је 1,5 метара. Удаљење од објекта је 1 метар, а од других инсталација 40 цм, изузетно 20 цм. Уколико се ова растојања не могу остварити, онда треба применити додатне мере (заштитне цеви, повећана дебљина цеви, итд). За разлику од других инсталација, ове се постављају углавном у тротоарима, и то са обе стране улице. Изнад цеви на 25 цм се поставља упозоравајућа трака, а сви положени водови морају бити геодетски снимљени и учртани у катастар подземних инсталација.

Гасне мерно-регулационе станице градити према потребама, а у циљу мерења и смањења притиска гаса.

Гасне мерно-регулационе станице градити у ограђеним зонама, зидане или лимене. Димензије станице су дефинисане потребама и капацитетом. Око станице се поставља ограда висине 2,5 метара на 2 метра од зидова станице. Просторије су добро вентилиране, а под им је од материјала који не варничи. Противпожарни шахт се налази на мин. 5 метара од станице. У станицама широке потрошње је обавезно уграђивање одоризатора - средства за убацивање мириса у гас, док то за индустријске потрошаче није потребно. Станица мора имати омогућен прилаз теретног возила мање величине.

За градњу градске гасоводне мреже и мерно-регулационих станица користити "Одлуку о условима и техничким нормативима за пројектовање и изградњу градског гасовода" („Сл.

лист града Београда", бр. 14/77, 19/77 – испр., 18/82 и 26/83), а за дистрибутивну гасоводну мрежу "Правилник о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бар" („Сл. лист СРЈ“, бр. 20/92).

Ограничење приликом развоја и изградње енергетске инфраструктуре огледа се у конфликту између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, становништва, итд.). Зато је потребно предузети одговарајуће мере за смањење конфликта и санирање негативних последица (програми рекултивације/ ревитализације, отклањање штета итд.).

Капацитети (величине) објеката гасоводне градске мреже ће се одређивати накнадно, према потребама и техничким условима дистрибутера природног гаса.

Коришћење нових и обновљивих извора енергије (ОИЕ) предвидети првенствено за задовољење нискотемпературних топлотних потреба (грејање, припрема потрошне топле воде, сушење, климатизација). Примена нових и обновљивих извора енергије би имала највећи значај у сектору личне и опште потрошње и пољопривреде, а знатно мањи у домену индустрије.

Биомаса – Планирано пољопривредно и шумско земљиште у захвату ГП Лапово обухвата 44,90% од укупног земљишта, што представља значајан потенцијал за коришћење биомасе, и то дрвне биомасе (сеча дрвета и отпаци дрвне масе при њеној примарној и/или индустријској преради) и пољопривредне биомасе (остаци пољопривредних и ратарских култура).

Соларна енергија – Према подацима метеролошке станице Ћуприја, у региону општине Лапово може се очекивати годишња сума сунчевог сјаја у износу од 2455 часова у току године. На основу броја сунчаних дана (који је знатно већи у односу на многе европске градове), може се планирати коришћење соларне енергије као обновљивог извора енергије.

Биогас – на новоизграђеној депонији постоји систем за одвођење метана који се ствара као нуспроизвод при процесима у депонији. Планирати коришћење метана као извора обновљиве енергије за добијање топлотне енергије или струје, која би могла да се користи за потребе депоније, а вишак би могао да се испоручује у мрежу електродистрибуције.

Геотермална енергија – У захвату Зоне рекреативног туризма постоје изворишта хидрогеотермалне енергије – топлотне енергије акумулиране у подземним водама. Подаци добијени истраживањима би јасније указали на потенцијал ове врсте енергије, која би се сем у бањске и терапеутске сврхе могла користи и за грејање објеката у захвату зоне.

Треба напоменути да у Републици Србији постоје многе баријере за коришћење обновљивих извора енергије (регулаторни недостаци, компликоване административне процедуре, ниска цена електричне енергије, недостатак финансијских и других подстицаја/олакшица за производњу из обновљивих извора енергије, чињеница да су почетна инвестициона улагања углавном већа у поређењу са набавком опреме за коришћење течних горива или гаса). Мере за превазилажење наведених проблема су:

креирање подстицајног регулаторног оквира за веће коришћење ОИЕ

доношење и спровођење финансијских и нефинансијских мера и активности ради подстицања коришћења ОИЕ.

4.5. СТАНОВАЊЕ

А ГУСТИНА СТАНОВАЊА

Становање густине А у зони насељског центра подразумева блоковску градњу на индивидуалним парцелама према потезу ширења грађевинског реона и густини Б у непосредном окружењу.

Према карактеру поступак изградње и реконструкције ће се спроводити кроз

Увођењем блока као просторне одреднице ствара се предуслов за уређење центра у контексту урбаног градског језгра које се једино може спровести кроз израду ПДР УЦ1 ПЦ1.10.као и за ПДР УЦ2 ПЦ 2.02.за зону коју покрива предметна густина.

Урбана обнова насељског центра са претежним типом реконструкције и нове изградње уз промену основне структуре спроводила би се после израде ПДР у оквиру разраде блокова кроз Урбанистичке пројекте и локације у захвату насељског центра.

Б ГУСТИНА СТАНОВАЊА

Становање густине Б у непосредном окружењу зоне насељског центра подразумева блоковску градњу на индивидуалним парцелама према потезу ширења грађевинског реона и густини А у непосредном окружењу.

Према карактеру поступак изградње и реконструкције ће се спроводити кроз увођење блока као просторне одреднице чиме се ствара предуслов за уређење центра у контексту урбаног градског језгра које се једино може спровести кроз израду ПДР УЦ1 ПЦ1.09., ПЦ1.10., ПЦ1.11.

Ц ГУСТИНА СТАНОВАЊА

Становање густине Ц у зони подразумева претежно слободностојеће објекте и изградњу на индивидуалним парцелама према потезу ширења грађевинског реона и густини Б у непосредном окружењу.

Према карактеру поступак изградње и реконструкције ће се спроводити кроз ПДР УЦ1 ПЦ1.01., ПЦ1.06., ПЦ1.07., ПЦ1.08., ПЦ1.09., ПЦ1.12 ; ПДР УЦ2 ПЦ 2.03.

А ВИСОКА ГУСТИНА СТАНОВАЊА

-густина становања.....Гс = 40-80 станова/ха

-густина насељености.....Гн = 120-240 становника/ха

-степен изграђености 1.4-1.8, изузетно 2.0

-степен

искоришћености (%)..... 40 изузетно 60

доминантна функција – СТАНОВАЊЕ-ПОСЛОВАЊЕ -УСЛУГЕ

МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ: услужне делатности, локални паркинг простори и блоковско зеленило. Под услужним делатностима подразумевају се и делатности: образовања, здравства, дечје и социјалне заштите, културе, информисања и сл. у приватном власништву.

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене за које се, на основу процене утицаја, установи да угрожавају животну средину и основну намену.

Правила грађења односе се на следеће интервенције у овим зонама:

Физичка структура

Претежни тип објекта на парцелама је вишепородична изградња .

блоковска градња представља примарни модел за решавање позиције објекта који се граде у високим густинама становања

фомирање вишепородичних објеката могуће само на парцелама већим од 5 ари

могуће је формирање и више стамбених јединица - блокова уз обавезу обезбеђења паркинг простора посматрајући блокове као целину

надградња објекта до максималне висине треба да чини јединствену грађевинску и архитектонску целину са основним објектом

могућност фазне реализације за грађевинску целину могуће како у хоризонталној тако и у вертикалној регулацији.

обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени на нивоу блока или целине;

за обраду фасада и кровова користити савремене материјале;

идејна решења за планирају за разраде блокова кроз УП –те .

Спратност и висинска регулација

основна спратност П+2 мах П+6

Спратност мора бити уједначена на нивоу блока

Испитивање односа висинске регулације може се дефинисати искључиво путем разраде кроз ПДР

Грађевинска структура и обрада

Обрада објекта стандардна уз услов коришћења максималних могућности изолационих материјала како би се употреба енергената за загревање свела на минимум

Приликом интервенције која подразумева реконструкцију објекта пре израде техничке документације неопходна је анализа услова надзиђивања која треба да гарантује статичку безбедност објекта који по довршеном процесу реконструкције као целина, задовољавају захтеве стабилности, сигурности и савремене услове становања, односно коришћења.

Намена објекта

Основана намена објекта је становање, могуће је у приземну обављати пословне делатности које не угрожавају становање.

За програме пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради анализа утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата. За сложеније програме пословања са специфичним захтевима и условима обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат

Парцела

мин површина парцеле за изградњу једног стамбеног објекта треба да буде 5,00 ара;

-на парцелама преко 5 ари, могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или пословни простор из терцијарног сектора

мин ширина парцеле: за самостални објекат 10 м, за двојни паралелан са регулацијом 16,0м, за објекат у низу 6,0м мин удаљеност објекта од подужне границе парцеле је 1,0м, а изузетно 0,5 м према суседу, са помоћним просторијама и парпетом од 1,6 м;

тип стамбеног или пословног објекта мора бити прилагођен ширини парцеле.

Изградња објекта подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа.

Хоризонтална регулација

Грађевинске линије преиспитати ПДР

Дубина блоковских структура на регулацији у складу са решењима која подразумевају двострану оријентацију станова износи максимално до 16 метара у односу на регулациону линију, уколико се формира други објекат на парцели његова позиција као и урбанистички параметри везани за хоризонталну регулацију се морају преузети из Плана детаљне регулације насеља.

Удаљење слободностојећих објеката минимално 1м

Удаљење грађевинске од регулационе минимум 3м

Код породичних објеката функционално удаљење минимум 2.5м

Код вишепородичних објеката функционално удаљење од суседних међа минимум 5м

(уколико се испитивањем удаљености кроз израду УП утврди да се минимално растојање које подразумева висину суседног објекта може остварити посматрањем блока као целине удаљеност од ивице парцеле суседних међа може бити и мање од 5м)

Минимално удаљење објекта у наизменичном и наспрамном низу 5м

Минимална удаљеност код породичних објеката који се усаглашавају 0.5м уколико имају отворе са парпетом 1.6м

Паркирање

паркирање - на јавном или заједничком паркингу, по нормативу 1 паркинг место по стану, паркирање решавати у подземном и надземном нивоу

паркирање решавати као блоковско у надземним или подземним етажама, уколико је у питању паркирање у блоку не предвиђа се изградња спратних гаража

Зеленило

Обавезно дефинисање односа зелене површине у односу на парцелу- блок. Приликом разраде ГП кроз ПДР и УП-те минимална заступљеност зелене површине на парцели-блоку је 20%

Б СРЕДЊА ГУСТИНА СТАНОВАЊА

Урбанистички параметри

-густина становања..... $G_c = 10 - 30$ станова/ха

густина насељености..... $G_n = 30 - 90$ становника/ха

степен изграђености1.0 - 1.4, изузетно 1.6

-степен искоришћености (%)..... мах 40%

Преовлађујућа намена: породично становање

МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ: услужне делатности,

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ:

све намене за које се, на основу процене утицаја, установи да угрожавају животну средину и основну намену.

Правила грађења односе се на следеће интервенције у овим зонама:

Физичка структура

Претежни тип објекта блоковска градња

Тип изградње слободностојећи објекти или објекти у прекинутом или непрекинутом низу у складу са постојећим начином изградње и где теренски услови омогућавају

Основни стамбени објекат може бити породични или вишепородични у зависности од капацитета парцеле, уз одговарајуће урбанистичке нормативе и правила регулације.

За парцеле преко 5 ари могуће је фомирати и вишепородичне објекте

обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени на нивоу блока или целине;

за обраду фасада и кровова користити савремене материјале;

Претежни тип објекта на парцелама је индивидуално изградња уз могућност формирања вишепородичних стамбених објекта спајањем две или више парцела у једну путем израде УП-та.

Спратност и висинска регулација

- основна спратност П+1 до мах П+2

Намена објекта

Основана намена објекта је становање, могуће је у приземну обављати пословне делатности које не угрожавају становање.

За програме пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради анализа утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата. За сложеније програме пословања са специфичним захтевима и условима обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат

-помоћни простор - у оквиру основног објекта

Грађевинска структура и обрада

Обрада објекта стандардна уз услов коришћења максималних могућности изолационих материјала како би се употреба енергената за загревање свела на минимум

Паркирање

паркирање у основном објекту, или на парцели корисника.

Број паркинг места је коректив за структуру и број станова (за вишепородично становање) као и за структуру намене пословања.

Парцела

мин површина парцеле за изградњу једног стамбеног објекта износи 3,00 ара;

-на парцелама преко 5 ари, могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или пословни простор из терцијарног сектора

мин ширина парцеле: за самостални објекат 10 м, за двојни паралелан са регулацијом 16,0м, за објекат у низу 6,0ммин удаљеност објекта од подужне границе парцеле је 1,0м, а изузетно 0,5 м према суседу, са помоћним просторијама и парапетом од 1,6 м; тип стамбеног или пословног објекта мора бити прилагођен ширини парцеле. Изградња објеката подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа.

Хоризонтална регулација

Удаљење слободностојећих објеката минимално 1м

Удаљење грађевинске од регулационе минимум 3м

Код породичних објеката функционално удаљење минимум 2.5м

Код више породичних објеката функционално удаљење од суседних међа минимум 5м (уколико се испитивањем удаљености кроз израду УП утврди да се минимално растојање које подразумева висину суседног објекта може остварити посматрањем блока као целине удаљеност од ивице парцеле суседних међа може бити и мање од 5м)

Минимално удаљење објеката у наизменичном и наспрамном низу 5м

Минимална удаљеност код породичних објеката који се усаглашавају 0.5м уколико имају отворе са парапетом 1.6м

Слободностојећи објекти се могу усагласити и на катастарској међи уколико је такав објекат до суседа на истој позицији као и објекат који се усаглашава.

Зеленило

Обавезно дефинисање односа зелене површине у односу на парцелу-блок. Приликом разраде ГП кроз ПДР и УП-те минимална заступљеност зелене површине на парцели-блоку је 40%

Ц – НИСКА ГУСТИНА СТАНОВАЊА

Урбанистички параметри

густина становања.....Гс = 5 - 15 станова/ха

густина насељености.....Гн = 15 - 45 становника/ха

степен изграђености изузетно 1.0

-степен

искоришћености (%)..... мах 30%

доминантна функција - СТАНОВАЊЕ

МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ: услужне делатности, производно пословање. Под услужним делатностима подразумевају се и делатности: образовања, здравства, дечје и социјалне заштите, културе, информисања и сл. Производно пословање се односи на мини радионице у зонама које имају тенденцију трансформације из становања густине Ц у радне зоне

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене за које се, на основу процене утицаја, установи да угрожавају животну средину и основну намену.

Правила грађења односе се на следеће интервенције у овим зонама:

Физичка структура

Тип изградње слободностојећи објекти или објекти у прекинутом или непрекинутом низу у складу са постојећим начином изградње и где теренски услови омогућавају

Основни стамбени објекат може бити породични у зависности од капацитета парцеле, а уз одговарајуће урбанистичке нормативе и правила регулације може се решавати и као стамбени комплекс у складу са посебним Програмима инвеститора и разраду Урбанистичким пројектима. Основна намена може бити допуњена програмом пословања најчешће у приземљу. У делу ка магистралној саобраћајници формира се линијски центар са карактером и параметрима који се преузимају из густине Б.

Спратност и висинска регулација

-основна спратност П до мах П+1, изузетак су линијски центри где се спратност на регулацији правца центра износи мах П+2

Грађевинска структура и обрада

Обрада објекта стандардна уз услов коришћења максималних могућности изолационих материјала како би се употреба енергената за загревање и хлађење свела на минимум обликовање фасаде и кровова треба да буде усклађено на нивоу целине, кровови уједначеног нагиба и усклађени на нивоу блока или целине;
за обраду фасада и кровова користити савремене материјале;

Намена објекта

Преовлађујућа стамбена намена .

Формирања комплекса слободностојећих објеката са специфичним наменама попут еко - туристичког комплекса могуће је путем израде УП који дефинише њихове просторне визуелне и урбанистичке параметре у складу са густинама Ц у зони која гравитира и путем обилазнице контактира зону УЦ.1 ПЦ 1.03., ПЦ 1.03. а односи се на ПЦ 1.06. и ПЦ1.07.

За програме пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради анализа утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата. За сложеније програме пословања са специфичним захтевима и условима обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат

-помоћни простор могуће градити као посебан објекат на парцели

Паркирање

паркирање у основном објекту, или на парцели корисника.

Број паркинг места је коректив за структуру и број станова (за вишепородично становање) као и за структуру намене пословања.

Парцела

мин површина парцеле за изградњу једног стамбеног објекта 3,00 ара;

-на парцелама преко 5 ари, могућа је изградња другог објекта на парцели за становање или пословни простор из терцијарног сектора

тип стамбеног или пословног објекта мора бити прилагођен ширини парцеле.

Изградња објеката подразумева уређење парцеле према стамбеној и проширеној намени. Основно уређење обухвата нивелацију, партер, зелену површину парцеле и одводњавање ван суседа.

Мин ширина парцеле: за самостални објекат 10 м, за двојни паралелан са регулацијом 16,0м, за објекат у низу 6,0м ,мин удаљеност објекта од подужне границе парцеле је 1,0м, а изузетно 0,5 м према суседу, са помоћним просторијама и парапетом од 1,6 м;

Хоризонтална регулација

Удаљење грађевинске од регулационе линије минимум 3м

Код породичних објеката функционално удаљење минимум 2.5м од суседне парцеле

Минимална удаљеност код породичних објеката који се усаглашавају 0.5м уколико имају отворе са парапетом 1.6м

Слободностојећи објекти се могу усагласити и на катастарској међи уколико је такав објекат до суседа на истој позицији као и објекат који се усаглашава.

Зеленило

Обавезно дефинисање односа зелене површине у односу на парцелу-блок.Приликом разраде ГП кроз ПДР и УП-те минимална заступљеност зелене површине на парцели-блоку је 60% .

ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ЗОНЕ СТАНОВАЊА У НЕПОСРЕДНОМ И ШИРЕМ ПОЈАСУ ЗАШТИТЕ КОРИДОРА Е-75 И ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ

Уређење простора у коридорима аутопута и железничке пруге, одвијаће се према правилима, условима и смерницама овог Генералног плана, до доношења разраде на нивоу регулационих планова или усклађивања постојеће важеће урбанистичке документације са условима Просторног плана коридора Е-75 и условима овог Генералног плана. Пре израде урбанистичке документације за сва насеља или делове насеља који се налазе у заштитним појасевима аутопута и железничке пруге, радиће се детаљна анализа утицаја на животну средину.

УЦ1 подцелина 1.09,1.10,1.11.,1.12 и УЦ2 подцелина 2.02 , 2.03

УЦ3 подцелина 3.01, подцелина 3.02, подцелина 3.04, подцелина 3.05 ,
подцелина 3.06, подцелина 3.10 ,

Заштитни појасеви у овим зонама одредиће се према Закону о путевима, Закону о железници, а у складу са Просторним планом инфраструктурног коридора аутопута Е-75

РЕЖим контролисаног коришћења простора (у грађевинском подручју насеља) - у ширем заштитном појасу, односно на удаљености мањој од 300 м од трасе аутопута, на свим постојећим и планираним привредним објектима подразумева строге еколошке мере заштите за : млекаре, прераде воћа, кланичну индустрију и сл

Изради урбанистичке документације за претходно наведене целине, односно насеља кроз која пролази или које тангира коридор Е-75 и железнички правац Ниш-Београд обавезна је израда детаљне анализе утицаја буке и вибрација од аутопута и железничке пруге, на стамбене објекте. На тај начин дефинисаће се зоне у којима:

а/ бука и вибрација додатним техничким мерама не могу да се сведу на дозвољени ниво, па се не могу градити нови објекти, а постојеће треба уклонити или им променити намену;

б/ заштитни појас у коме се бука и вибрације, додатним техничким мерама заштите, могу свести на дозвољени ниво, па се могу градити нови објекти и задржати постојећи уз предузимање мера заштите.

РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ-ТРАНЗИТНИ ТУРИЗАМ

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ЗОНУ УЦ1 КАЗАН-ЛИПАР, ПЦ 1.03, ПЦ 1.03,

ЕКО ТУРИЗАМ ,БАЊСКО ПАНСИОНСКИ ТУРИЗАМ

Подразумева се виши ниво услуга, обликовања и обраде. Намена поред пансионске и апартманске понуде подразумева и друге облике услуга и пословања у складу са потребама развоја Лапова као туристичко рекреативне дестинације основна спратност П+1 до П+1+(Пт), П+2 - тј мах 3 етаж, у зависности од конфигурације терена (П+1+Пт, Пн+П+Пт, или комбинација полуетажа) тј прилагођена условима већих нагиба,

-мин површина парцеле за изградњу објекта са овом наменом је 5,0 ари;

Могућа је изградња више апартмана у оквиру објекта на парцели као смештајних капацитета туристичко рекреативне зоне (собе, апартмани) у оквирима критеријума изграђености парцеле уз услов обезбеђења свих функција објекта у оквиру основне парцеле као и намена у окружењу.

На већим парцелама, и погодним локацијама могуће је градити :

хотелске ,бањске комплексе (уколико истраживања дају могућности за формирање бањских комплекса) , спортско рекреативне комплексе и сл.

-тип стамбеног или пословног објекта мора бити прилагођен ширини парцеле

- помоћни простор у основном објекту

паркирање у објекту или на парцели корисника.

Број паркинг места је коректив за структуру и број смештајних јединица

односно јединица за издавање, тј структуру и намену пословања

архитектура објеката и примењени материјали треба да буде усклађена на нивоу целине и прилагођена бањској архитектури. Кровови коси уједначеног нагиба на нивоу блока.

Реализација комплекса са наменом туристичко рекреативна зона могућа је једино уз адекватну планску документацију и покретање израде ПДР уз разраду специфичних

програма кроз УП са Идејним решењима комплекса са планом пејзажног уређења парцеле дефинисаних кроз разраду УП-а.

Транзитни туризам УЦ2 ЦЕНТАР, ПЦ 2.01.

Пре приступа реализацији било које активности у тој подцелини обавезно је израдити Програм за потребе израде ПДР, који ће детаљно анализирати све потенцијале локације а који ће обухватати како функционални тако и визуелни аспект будућих структура које морају бити адекватне значају локације што се посебно односи на потез лево и десно од петље која води ка Крагујевцу.

4.6.ПРИВРЕДА, ПОЉОПРИВРЕДА И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

За све зоне привређивања предвиђена је израда урбанистичке документације план детаљне регулације, уз одговарајуће студије и програме:

Радне зоне се могу поделити у две категорије које се пре свега односе на степен њихове реализације:

РАДНА ЗОНА I - индустријски комплекс у реализацији према постојећој документацији Лева страна ауто пута Ниш –Београд зона од наплатне рампе на правцу М10 до Центра насеља.

Укупна површина ове радне зоне износи 152ха (број радних места око 800).

доминантна намена - привредна зона

МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ:

- услужне делатности

- мешовито пословање

- мала и средња привредна предузећа

(Ово су уједно и намене у које могу да се трансформишу постојећи комплекси. У оквиру просторне целине градско језгро пратеће намене (трансформација) се прилагођавају атрактивности локације на потезу двојног градског центра уз формирање линијског центра.)

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ:

све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену (Процена утицаја).

- становање (у оквиру привредних зона може се наћи пословно становање као повремено и привремено које не подразумева одговарајућу социјалну инфраструктуру).

- густине запослености морају бити прилагођене нормативу за одређену врсту привређивања;

користити максимално постојећи грађевински фонд уз одговарајућу адаптацију; надградња или доградња постојећих објеката могућа је само уз услов да изграђеност под објектима буде -мах 50%, радне и технолошке површине (отворене) мах 20%, зеленило -мин 15%, саобраћајне површине око 15%;

етапна реализација може се одвијати само по изради РП и сагледаних програма за целе комплексе.

израду урбанистичке документације прати обавезна одговарајућа документација са аспекта заштите животне средине према важећим законским прописима.

У постојећим изграђеним зонама, без промене регулације (на постојећој парцели), у оквиру постојеће технологије и намене за потребе санације, мањих адаптација и реконструкција, побољшања услова рада, уређења комплекса: отворених радних површина, регулисања саобраћаја унутар парцеле и заштитног зеленила, као и комуналног опремања могуће је формирање услова на основу ГП-а уз израду програма и одговарајуће еколошке анализе према важећим законским прописима

РАДНА ЗОНА II - нове привредне зоне за развој малих и средњих предузећа

РАДНА ЗОНА II.1 Десна страна уз ауто пут из правца Ниш-Београд зона од петље ауто пута Лапово – Крагујевац до петље у центру насеља.

Укупна површина ове радне зоне износи 158ха

РАДНА ЗОНА II.2 Зона од петље Центар ка северу границе захвата непосредно уз зону ауто пута са десне стране из правца Ниш-Београд између правца аутопута и пута за Свилајнац

Укупна површина ове радне зоне износи 636ха

РАДНА ЗОНА II.3 Зона од петље Центар ка северу границе захвата непосредно уз зону ауто пута са леве стране из правца Ниш-Београд

Укупна површина ове радне зоне износи 313ха

доминантна намена - привредна зона (мала и средња привредна предузећа МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ:

- услужне делатности

мешовито пословање (Овакве локације погодне су и за актуелне облике

организовања привредних делатности као што су бизнис инкубатор центри и индустријско технолошке зоне, односно мешовите намене привређивања.)

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену (Процена утицаја).

-становање (у оквиру привредних зона може се наћи пословно становање као повремено и привремено које не подразумева одговарајућу социјалну инфраструктуру).

неопходна је израда регулационих планова за целе блокове, на основу утврђених програма, а појединачни комплекси могу се реализовати фазно надградити постојећи систем саобраћајница, новим, неопходним за функционисање ових зона рада;

-пре израде регулационих планова неопходно је извршити испитивање стабилности терена

- густине запослености морају бити прилагођене нормативу за одређену врсту привређивања;

-изграђеност под објектима - мах 50%; радне и технолошке површине (отворене) мах 20%; зеленило - мин 15%, саобраћајне површине, око 15%;

израду урбанистичке документације прати обавезна одговарајућа документација са аспекта заштите животне средине према важећим законским прописима.

ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

У заштитном појасу између границе пољопривредног земљишта и обале водотокова од 10,0м није дозвољено коришћење пестицида и вештачких ђубрива.

Коришћење пољопривредног земљишта за друге намене дозвољено је само за подизање заштитних шума и другог зеленила, као и за заокружење постојећих стамбених, привредних и инфраструктурних објеката.

На пољопривредном земљишту су дозвољени сви радови који доприносе повећању његове вредности као фактора пољопривредне производње, под условом поштовања еколошких ограничења за трајно очување биокапацитета укупног простора а нарочито:

спровођење хидротехничких мелиорација на бази одговарајућих програма који су усклађени са водопривредним основама

умрежавање пољопривредног земљишта у разне видове заштитног зеленила, што се не одражава на смањење површина коришћених у пољопривредне сврхе

опремање пољопривредног земљишта путном мрежом и другим видовима техничке инфраструктуре у функцији унапређења економских услова пољопривредне производње

Промена намене коришћења појединих категорија пољопривредног земљишта на основу детаљног испитивања природних и тржишних погодности и ограничења

Подизање економских зграда на пољопривредним површинама у складу са санитарним стандардима и другим условима утврђеним Законом

Постојећи појединачни стамбени објекти на пољопривредном земљишту се уређују у граде према правилима грађења и уређења за зоне становања ниских густина Ц

Потребна је процена одговарајуће општинске службе о потреби израде елабората заштите животне средине.

ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

На шумском земљишту је забрањена изградња објеката који нису у функцији одржавања и побољшања шумских ресурса

Дозвољено је изузетно:

Изградња објеката у функцији приоритетног коришћења

Поправка и доградња постојећих стамбених, спортских и смештајних објеката

Изградња инфраструктуре у складу са планом

Изградња објеката у функцији туризма, спорта и рекреације и ловства где постоје амбијентални и урбанистички услови (постојећи пут, повољни услови за прикључак на инфраструктуру) уз претходну анализу израдом одговарајуће урбанистичке документације и уз сагласност надлежних органа и предузећа која газдују шумама. Максимална изграђеност 10%, максимална спратност П+Пт. Максимални надзидак 1,0м. Објекти косих кровова уз употребу природних материјала и боја. Потребна је процена одговарајуће општинске службе о потреби израде елабората заштите животне средине.

Крчење шума је дозвољено :

ради промене врсте дрвећа или узгојних облика

Изградње објеката који служе газдовању шумама

Изградње објеката који обезбеђују унапређивање коришћења свих функција шума (ретензија и др.)

Изградње објеката за одржавање и експлоатацију шума

Објекти туристичког, ловног и рекреативног карактера

Спровођење комасације и арондације пољопривредног земљишта и шума

У случајевима када то захтева општи интерес утврђен на основу закона

Санитарна сеча шуме представља меру неге шуме.

Ради обнове постојећег и стварање новог фонда пожељне су следеће интервенције:

претварање монокултура у мешовиту шуму

садња жбуња, нарочито на ивици шума

садња декоративног дрвећа и шибља (на ливадама као појединачни примерци или групе, уз пут, на ивици шума)

ПРОСТОРИ ЗА ПРИВРЕЂИВАЊЕ У ОКВИРУ НАМЕНЕ СТАНОВАЊА

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА 1 1.09, 1.10, 1.12 и

УРБАНИСТИЧКА ЦЕЛИНА 2 блок 2.03

Могуће намене : мала привреда, производно и услужно занатство

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену (Процена ризика).

-могу се развијати у зонама становања густина Б,Ц.

за наведену изградњу мора бити урађен: програм, пројектна документација и анализа утицаја на животну средину (у складу са важећим законским прописима), са провереним капацитетима комуналне и саобраћајне инфраструктуре. (могуће је обављати делатности које не захтевају велике количине воде енергије, на локацијама које имају повољне саобраћајне везе, уз искључење тешког транспорта и искључује депоновања кабастих возила за обављање

делатности на парцели и на јавној површини). Паркирање на парцели, број паркинг места за обављање делатности је и коректив за структуру тј. врсту делатности.)

Урбанистички показатељи: Индекси изграђености и заузетости преузимају се из правила за зону становања у оквиру које се делатност развија

спратност објеката у складу са наменом а не виша од прописане за зону

-величина парцеле прописана је у оквиру намене становања

-Обликовање објеката за обављање делатности усклађује се са наменом и условима зоне , целине.

обавезно пејзажно уређење парцеле

остали услови у свему према условима зазону у оквиру које се програм реализује

4.7. ТУРИЗАМ, УСЛУГЕ И СИСТЕМ ЦЕНТАРА ТУРИЗАМ

На просторима намене туризма ,планирана је нова изградња као и реконструкција постојећих објеката и комплекса према условима локације и урбанистичким параметрима. Нова изградња предвиђена је за УЦ 1; ПЦ 1.03 , за коју се након детаљних истраживања геотермалних потенцијала мора израдити Програм за израду ПДР, како би поменути потенцијали целине адекватно плански разместили у захвату намењеном за рекреативни туризам, који подразумева мултифункционалну целину чији се одрживи развој заснива на коришћењу и експлоатацији потенцијала воде,природе и објеката који би у ту сврху били изграђени а који подразумевају изградњу хотелског комплекса , са пратећим спортским објектима отвореног и затвореног типа.

Транзитни туризам који постоји у зони захвата плана у њеном директном контакту са коридором Х остаје на истој локацији УЦ2 ПЦ2.01.и у тој зони се предвиђа реконструкција и доградња постојећих објеката у складу са програмима који обухватају захвате који представљају туристичке комплексе као целине (лево и десно од петље Крагујевац – Лапово) и које се посматрају као јединствене урбанистичке целине које је потребно даље разрадити кроз ПДР.

Општи параметри и правила подразумевају.

Јединствен архитектонски уједначен приступ решавања архитектонског обликовања.Савремена архитектура је обавезни приступ третману контактних зона петље,што подразумева равне кровове ,чисте геометријске форме без стилских карактеристика примерене времену и месту настајања објекта. Архитектонски елементи народног градитељства се искључиво примењују као архитектонски тертман у зонама екотуризма УЦ 1 ПЦ 1.03, ПЦ 1.04 , ПЦ 1.07,ПЦ 1.08,

Центри представљају синтезу јавног и појединачног интереса, која на свим нивоима представља и развија град.

ГРАДСКИ ЦЕНТАР

Предвиђена је блоковска градња, претежно непрекинути низ, са вишеспратним објектима на регулацији у оквиру индивидуалних и обједињених парцела и слободностојећим објектима претежно за пословне намене и објекте у служби јавних функција

-индекс изграђености1.8-2,0

-однос функција:.

услуге65%

верски објектипрема посебном програму

образовање, здравство

култура, информисање,

дечја и соц. заштита20%

администрација и управа15%

-однос изграђених

саобраћајних и зелених површина55:20:25

становање у оквиру градског центра у процесу трансформације простора дефинисано је као вишепородично становање густине А па се објекти у зонама центра реконструишу и пројектују са најмање приземном етажом предвиђеном за пословни простор уз максималну спратну висину од По+П+П+6 која ће бити преиспитана израдом ПДР Градски Центар спратност пословних објеката –кула није ограничена уз обавезу анализе локација за такву врсту објеката које је могуће градити као слободностојеће објекте у блоку који има јединствен урбанистички третман као такав или на реперним зонама постојећих блокова .Није могуће дефинисати њихову спратност и положај без израде ПДР Градски центар који би утврдио тачне локације и односе са непосредним окружењем

трансформација градског центра из становања густине А у пословни центар планира се у периоду имплементације ГП путем његове даље разраде кроз израду ПДР

ЛОКАЛНИ – ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТРИ

Намена : Пословање и услуге, објекти и површине јавне намене, (густина према карактеру захвата), пијаце и тржни центри, спортски објекти, туристички комплекси, аквапарк, мрежа и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

- индекс изграђености0,6

- однос функција:

услуге85%

верски објекти - према посебном програму

здравство, култура,

информисање10%

администрација и управа5%

- однос изграђених

саобраћајних и зелених површина :45:15:40

Коефицијенти и урбанистички параметри дају се за зону која подразумева јединствену целину коју карактерише мултифункционалност и одрживост која се огледа у комплементарним наменама и њиховим значајем како на нивоу целина тако и на нивоу читавог насеља.

Ова категорија центара има важну улогу на нивоу урбанистичких целина, односно насеља. Изградња и уређење простора вршиће се на основу планова детаљне регулације. Карактер зоне ужег и ширег захвата, у оквиру блока и насеља, везује се за контактне и шире суседне зоне становања, рада и специфичних намена.

Линијски центри

формирани су дуж важних градских саобраћајница на путном правцу југ – север који тангира зону Густина Б као и на правцима повезивања градског центра са еколошко-туристичким радијалним функционалним потезом - обилазницом, која уводи и изводи саобраћај из самог насеља.

МОГУЋЕ ПРАТЕЋЕ НАМЕНЕ:

- мешовито пословни центри

- становање

НАМЕНЕ ОБЈЕКТА ЧИЈА ГРАДЊА ЈЕ ЗАБРАЊЕНА У ОВОЈ ЗОНИ: све намене чија би делатност угрозила животну средину и основну намену.

Урбанистички показатељи за појединачне локације према намени уз услов обезбеђења свих функција објекта у оквиру основне парцеле као и намена у окружењу.

Урбанистички показатељи за линијске центре у оквиру намене становања густине Ц се формирају као параметри густине Б (за делове садржаја у функција центра на регулацији)

За програме пословања, посебно код специфичних програма (бензинске станице исл) на посебним парцелама, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради анализа утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата

Општа правила грађења за све нивое центра:

Карактер и ниво комерцијалних и услужних делатности дефинишу се у односу на ниво центра, услове обликовања и створених амбијената, саобраћајне услове (транспорт и паркинг - Из свих зона се искључује депоновање кабастих возила за обављање делатности на парцели и на јавној површини) и услове заштите животне средине. Није дозвољена изградња помоћних објеката.

Становање се у делу ка јавним површинама организује на вишим етажама и унутар блокова, што значи да се објекти у зонама центра, у делу ка јавној површини,

реконструишу и пројектују са најмање приземном етажом за пословни простор, уз могућност изградње пословних објеката у целисти.

Изградња верских објеката треба да буде на погодним локацијама у оквиру градског или локалних центара, према посебном програму.

Хоризонтална регулација развија захват центара у складу са системом шире регулације, са отвореним и затвореним површинама, и дефинише се планом детаљне регулације

Висинска регулација центара дефинише спратност објеката према карактеру и капацитету основног захвата, контактном захвату, до П+4 у градском центру а у другим центрима до П+2 према намени у оквиру које се развијају. У делу пратећег становања свих нивоа центара, важе правила вертикалне регулације одговарајућих зона и типова становања високих и средњих густина. У захвату центара, сем за специфичне намене, не могу се планирати и приземни објекти.

Грађевинска структура и обрада објеката је стандардног и вишег нивоа прилагођена намени и нивоу центра. Ово се односи и на изградњу,

и на реконструкцију постојећих објеката. Код објеката или зона са режимом заштите градитељског наслеђа, обрада се прилагођава условима заштите, уз обезбеђење програма пословања у оквиру центра.

Паркирање -Код већих објеката пословања и јавних намена обавезан је сервисни, а код свих одговарајући противпожарни приступ. У градском центру организују се отворена и затворена паркиралишта са капацитетом који се дефинише програмом за израду плана детаљне регулације захвата. Сваки објекат већег капацитета мора имати своју основну зону отвореног, односно објекат или део објекта затвореног паркирања, што се дефинише планом детаљне регулације. У делу пратећег становања центара свих нивоа важе услови смештаја возила одговарајуће зоне и типа становања.

Обезбедити прилазе и услове за несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица према важећем Правилнику. Обавезно партерно уређење и адекватна опрема захвата.

Комунална опрема у центрима свих нивоа треба да задовољи све очекиване потребе. За главни центар обавезно је прикључење на комплетни систем инфраструктуре.

Основни безбедносни услови везани су за примену сеизмичких прописа, противпожарних прописа и услова одбране за заштиту становништва, који су обавезни код пројектовања и изградње објеката центра и контактеног захвата.

Основни услови заштите животне средине обезбеђују се уређењем простора и изградњом објеката у складу са Правилима Генералног плана прикључењем на системе инфраструктуре, са искључењем из програма реализације свих оних који по условима коришћења и заштите, односно намени, не одговарају карактеру система центара.

УСЛУГЕ У ДИСПЕРЗИЈИ

Комерцијалне, занатске, услужне и друге терцијалне делатности развијају се у свим зонама и густинама становања и осталим наменама према потребама окружења, уз ограничења зоне тј. уз услове саобраћајне (услови транспорта, паркинга

Број паркинг места за обављање делатности служи као коректив за структуру тј.врсту делатности односно за структуру и број станова. У зонама становања није дозвољено депоновање кабастих возила за обављање делатности на парцели или јавној површини, значаја саобраћајнице), услове обликовања и заштите амбијента

-Овом наменом обухваћене су и комерцијалне делатности и оквиру других (јавних) намена (у приватном власништву).

За програме пословања, обавезно се дефинише карактер програма и мере заштите на локацији, односно по потреби ради процена утицаја објекта на животну средину, са свим елементима заштите у оквиру објекта, инсталација, опреме, парцеле и захвата. За сложеније програме пословања са специфичним захтевима И условима обавезна је разрада кроз урбанистички пројекат

Програми пословања у оквиру намене становања реализују се у свему према условима и показатељима за зону у оквиру које се формирају

4.8. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ

Верски објекти се граде према посебном програму, првенствено у оквиру центара свих нивоа, а могу се јавити и као пратећа намена зона становања и привређивања у зависности од гравитационог подручја. Уређење простора и изградња врши се према специфичним захтевима за ову врсту објеката, разрадом кроз урбанистички пројекат.

4.III. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСНОВУ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА ЛАПОВО 2020

Зоне у којима се не мења постојећа регулација су делови насеља који су претежно изграђени и претходно регулисани и реализовани, на основу одговарајуће документације. У овим зонама услови се формирају на основу одређених урбанистичких показатеља и правила уређења и грађења из Генералног плана.

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСНОВУ ПОСТОЈЕЋЕ УРБАНИСТИЧКО ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Постојећа урбанистичка документација која је на снази и спроводи се усклађена је и преиспитана у поступцима пре доношења овог планског документа.

План детаљне регулације “ Млака “

План детаљне регулације “ Мале Ливаде “

План детаљне регулације “Реконструкција, модернизација и електрификација пруге Лапово – Баточина и индустријских колосека ДП Стражевица у Баточини “

План детаљне регулације “Комунално санитарна зона Врбак у Лапову “

План детаљне регулације “ Тир база ДВ ОИЛ Лапово “

План детаљне регулације “ Радна зона 1 “

Урбанистички пројекти мањих захвата биће проверени и инкорпорирани током израде нових Планова детаљне регулације.

Приритети у изради ПДР биће ПДР центра насеља и то УЦ2 ; ПЦ 2.02. и УЦ1 ; ПЦ 1.10 као и ПДР радних зона.

Планови детаљне регулације туристичко рекреативних површина који су приказани као ПЦ 1.02, 1.03, 1.04 биће рађени тек после ПДР за потребе реализације нове радијалне саобраћајнице која уједно представља и инфраструктурни коридор који би опслуживао поменуте целине.

Саставни део Генералног плана су и графички прилози:

1.1 извод из ППРС

1.2 извод из ПППик АУТОПУТА е-75

2.1. ГРАНИЦА СА КАТАСТАРСКОМ ПОДЛОГОМ 1:10000

2.2. ГРАНИЦА СА КАТАСТАРСКОМ ПОДЛОГОМ 1:10000

3. ПРОСТОРНЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ 1:10000

4. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА 1:10000

5. НАМЕНА ПОВРШИНА 1:10000

6. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ 1:10000

7. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 1:10000

8. ВОДОПРИВРЕДНА И ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 1:10000

9. ЕЛЕКТРО И ТТ ИНСТАЛАЦИЈЕ 1:10000

10. ПЛАН СПРОВОЂЕЊА ГП ЛАПОВО 2020 1:10000

Доношењем Генералног плана „Лапово 2020“ престаје да важи Генерални план „Лапово 2010“ („Сл.гласник општине Лапово“ бр.1/98).

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Лапово“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЛАПОВО

Број: 020-78/09-I-04

ПРЕДСЕДНИК

Небојша Милетић, с.р.

СТРАТЕШКА ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ГП „ЛАПОВО“ 2020

1.0. УВОД

Стратешка процена утицаја на животну средину SEA (Strategic Environmental Assessment) је облик процене животне средине ЕА примењене у плановима, политикама и програмима. Користи се следећа дефиниција SEA: "SEA је систематичан процес оцењивања последица предложених политика, планских или програмских иницијатива за животну средину, са циљем да се те последице у потпуности обухвате и правилно решавају у најранијој фази одлучивања у истој равни са социјалним и економским факторима."

Народна скупштина Републике Србије је донела Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, који је објављен у Службеном гласнику РС број 135/04 од 21.12.2004. године и који је ступио на снагу 28. децембра 2004. године. Овим законом, (члан 1.) уређени су услови, начин и поступак вршења стратешке процене утицаја појединих планова и програма на животну средину, ради обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планова и програма.

Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса, доприноси се циљевима одрживог развоја.

Применом стратешке процене утицаја у планирању, отвара се простор за сагледавање промена насталих у простору и уважавање потреба предметне средине. Планирање подразумева развој, а нова стратегија одрживог развоја захтева заштиту животне средине. Ако Процена утицаја није била у могућности да усмерава развој услед њене ограничене улоге у планирању, примена Стратешке процене омогућава постављање једног новог система вредности, уз уважавање сазнања о нарушеном систему одређеног простора.

Увођењем Стратешке процене утицаја на животну средину у процес просторног и урбанистичког планирања, она постаје незаобилазан и потенцијално веома ефикасан инструмент у систему управљања и заштите животне средине. На основу стратешке процене утицаја на животну средину, све планом предвиђене активности биће подложне критичком разматрању са становишта утицаја на животну средину, у поступку доношења планова, након чега ће се доносити одлука да ли ће се приступити доношењу планова и програма и под којим условима – или ће се одустати од истих.

У сагласности са претходним опредељењима, као и у сагласности са захтевима постојеће законске регулативе (Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину „Сл. гласник Републике Србије“ бр. 135/04) и на основу Одлуке о изради Стратешке процене утицаја ГП Лапово 2020 на животну средину (бр.020-12/09-1-04 од 24.02.2009.) урађен је Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Генералног Плана Лапова, уз дефинисање могућих утицаја и утврђивање потребних мера заштите, како би се у току редовних активности и у случајевима могућих акцидената спречиле негативне последице на животну средину.

1.1. ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

За израду Стратешке процене Генералног Плана Лапово 2020, коришћена је следећа законска регулатива:

Закон о заштити животне средине (престаје да важи – са 135/04 – осим одредаба којима се уређује заштита ваздуха, заштита природних добара и заштита од буке, Сл. гласник РС бр. 66/91, 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 135/04);

Закон о Стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС бр. 135/04);
Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне средине (Сл. гласник РС бр. 135/04);
Закон о Процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС бр. 135/04);
Закон о планирању и изградњи (Сл. гласник РС бр. 47/03, 34/06);
Закон о водама (Сл. гласник РС бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96, 101/05);
Уредба о класификацији вода (Сл. гласник СРС бр. 5/68).
Закон о комуналним делатностима (Сл. гласник РС бр. 16/97, 42/98);
Закон о непокретним културним добрима (Сл. гласник РС бр. 14/79);
Закон о јавним путевима (Сл.гласник РС бр.101/05);
Закон о заштити ваздуха од загађивања (Сл.гласник РС бр. 54/92);
Закон о безбедности саобраћаја на путевима (Сл.гласник СРС бр.53/82-пречишћен текст, 15/84, 5/86, 21/90; Сл. гласник РС бр. 28/91. 53/93, 67/93, 48/94, 25/97- Одлука УСРС и 101/05-др.Закон);
Закон о пољопривредном земљишту (Сл.гласник РС бр. 62/06);
Закон о превозу опасних материја (Сл.лист СФРЈ бр.27/90, 45/90 - испр, Сл.лист СРЈ бр. 24/94, 28/96, – др.закон, Сл.лист СЦГ, бр.68/02, 1/03 – уставна повеља);
Закон о заштити од пожара (Сл. гласник РС бр. 37/88, 37/89, 53/93, 67/93, 92/93 и 48/94);
Закон о поступању са отпадним материјама (Сл. гласник РС бр. 25/96, 26/96);
Закон о заштити од јонизујућег зрачења (Сл. лист СРЈ, бр. 46/96, 85/05);
Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и методама за њихово испитивање (Сл. гласник РС бр. 23/94);
Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл. гласник РС бр.92/08);
Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријума за успостављање мерних места, евиденције података (Сл. гласник РС бр. 54/92, 30/99 и 19/06.);
Правилник о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података (Сл.гласник РС бр. 30/97, 35/97);
Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину (Сл. гласник РС 84/05);
Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају (Сл.гласник РС бр.53/02);
Правилник о дозвољеном нивоу буке у животној средини (Сл. гласник РС бр. 54/92);
Правилник о поступању са отпадцима који имају својство опасних материја (Сл. гласник РС бр. 12/95);
Правилник о опасним материјама у водама (Сл. гласник СРС бр. 31/82);
Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 100 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/1988 и "Сл. лист СРЈ" бр. 18/1992 чл. 103,104,105,106,107,108).

1.2. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Основни методолошки приступ и садржај Извештаја Стратешке процене утицаја на животну средину, дефинисани су Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС бр. 135/04). Процена стања животне средине за подручје плана, представљена је проценом постојећег стања и сагледавањем планских решења на основу кога су дате еколошке смернице за реализацију плана.

Примењена методологија истраживања проблематике заштите животне средине представља, по својој хијерархијској уређености и садржају, верификован начин долажења до документованих података и стварања основа за избор оптималног решења са крајњим циљем остварења принципа одрживог развоја.

Општи методолошки концепт је:

прикупљање информација и података о простору, потенцијалним и евидентираним изворима загађивања, стању природних вредности-стању и квалитету вода, земљишта, ваздуха, климатских и микроклиматских карактеристика, биљног и животињског света, станишта и биодиверзитета, заштићених природних и културних добара, као и становништва, инфраструктурних система и осталих створених вредности, успостављање основних анализа, „нултог стања“ као услова и полазне основе за анализу евидентираних и процену могућих значајних промена, дефинисање основних и појединачних циљева стратешке процене, вредновање постојећег стања као и процене значајних утицаја планираних намена, у односу на циљеве стратешке процене, са мерама заштите, процена и поређење варијантних решења, уколико их има, синтеза и интеграција одредби у поступак планирања, мониторинг животне средине, као неопходна мера контроле.

Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег стања животне средине, на основу чега су дате еколошке смернице за планирање целина, зона до планирања и реализације појединачних Пројеката.

Уочена тешкоћа у поступку процене стања животне средине и тока процене утицаја је недостатак адекватне и релевантне информационе основе и базе података о стању медијума животне средине.

Критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја, појединачних и синергичких, као и њихових потенцијалних последица по животну средину, формиран су и успостављени на основу доступних података о простору Лапова, увидом на терену - опсервацијом и идентификацијом, увидом у постојећу просторно-планску, урбанистичку, студијску и осталу доступну документацију.

1.2.1. Општа методологија

С обзиром да се још увек не користи стандардизован систем индикатора животне средине, предлаже се модел вредновања утицаја изведен на основу методологије британског министарства за животну средину (Rapid Urban Environmental Assessment).

Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти планских решења, према величини промена, се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак + на позитивне промене, како је приказано у Табели бр.1. У Табели бр.2 приказани су критеријуми за вредновање просторних размера, вероватноће и време трајања могућих утицаја који се могу применити као додатни параметар. (Стојановић Б., 2004).

Табела бр 1. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	ознака	опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи
Мањи	-1	Мањи
Нејасан утицај	0	Мањи негативан утицај
Позитиван	+1	Нема података или није примећено
Повољан	+2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+3	Јак позитиван утицај

Табела бр 2. Додатни критеријуми за оцењивање утицаја

Просторне размере утицаја	глобални- државни - регионални- општински - локални
Вероватноћа утицаја	утицај извесан – вероватан -могућ – није вероватан
Време трајања утицаја	повремени – привремени дуготрајан

1.3. ИЗВОРИ ПОДАТАКА О СТАЊУ У ПРОСТОРУ, СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, КОРИШЋЕНА ПРОСТРОНО ПЛАНСКА, УРБАНИСТИЧКА И ДРУГА ДОСТУПНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

За поступак процене утицаја, израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) коришћена је документација, подаци и информације из следећих извора:

Просторно-планска и урбанистичка документација:

- Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 13/96),
- Просторни план инфраструктурног коридора аутопута Е-75 деоница Београд – Ниш (Сл. гласник РС, бр. 69/03).

Услови надлежних институција, органа и организација:

- Услови заштите природе и животне средине за израду Генералног плана Лапово 2020, Завод за заштиту природе Србије, бр. 03-3141/2 од 08.02.2007.,
- Услови Завода за заштиту споменика културе, Крагујевац, бр. 925, од 27.10.2008.,
- Услови ЈП Пuteви Србије Београд, бр.95303 - 3214 од 09. априла 2008.,
- Услови ЈП "Железница Србије" за потребе израде Генералног плана Лапово 2020, бр. 102/07-4020, од 22.04.2008.,
- Услови Републичког сеизмолошког завода, Београд, бр. 021-1011-1/07 од 24. 12. 2008.,
- Услови ЈКСП "Морава", Лапово, од 26.12.2007.,
- Услови Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије "Центар" д.о.о. Крагујевац, ЕД "Електрошумадија", бр. 1-3-16093 од 28.05.2008.,
- Услови ЈП Електромрежа Србије Београд, бр.16130-07/1 од 29.01. 2008.,
- Услови „Телеком Србија“ Извршна јединица регије – Центар Крагујевац, бр.73 од 26.02.2008.,
- Услови "Телеком Србија" А.Д. Дирекција за мобилну телефонију, Београд, бр. 3777, од 09.01.2008.,
- Услови Теленор д.о.о., Београд, бр. 216/31/2008 од 31.01.2008.,
- Услови ЈП "ПТТ саобраћаја Србије" РЈ поштанског саобраћаја Крагујевац, бр. 2008 – 109124/1, од 25.08.2008.,
- Услови Министарство одбране Републике Србије, Управа за инфраструктуру, Сектор за материјалне ресурсе, Београд, бр. 4713-3/07 од 26.02.2008.

Подаци добијени опсервацијом на терену.

2.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Повод за израду Стратешке процене утицаја на животну средину је израда Генералног плана Лапово 2020. Носилац израде Стратешке процене утицаја на животну средину ГП Лапово 2020 је ЈП Дирекција за урбанизам, Крагујевац.

ПЛАНСКИ ОСНОВ за израду ГП Лапово 2020 је:

- Просторни план Републике Србије (Сл. гл. РС бр. 13/96)
- Просторни план инфраструктурног коридора аутопута Е-75 деоница Београд-Ниш (Сл. гл. РС бр. 69/03)

ПРАВНИ ОСНОВ за израду ГП Лапово 2020 је:

- Закон о планирању и изградњи (Сл. гл. РС бр. 47/03),
- Правилник о садржини, начину израде, начину вршења стручне контроле урбанистичког плана, као и условима и начину стављања плана на јавни увид (Сл. гл. РС бр. 12/2004)

ПРАВНИ ОСНОВ за израду Стратешке процене утицаја ГП Лапово 2020, је:

- Закон о Стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. Гласник РС бр.135/04);
- Закон о заштити животне средине (Сл. Гласник РС бр 135/04);
- Одлука о изради Стратешке процене утицаја Генералног плана Лапово 2025, (бр.020-12/09-1-04 од 24.02.2009.)

2.1. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И НАМЕНЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА ЛАПОВО 2020

2.1.1. Садржај Генералног плана Лапово 2020

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

ПРВИ ДЕО

1. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА

ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ И ПРАВЦИ РАЗВОЈА 1

1.1.1. УВОД 1

1.1.2. ДЕМОГРАФСKE ПРОЈЕКЦИЈЕ 2-6

1.1.3 ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ 7-11

1.1.3. ЦИЉЕВИ 12-13

ДРУГИ ДЕО

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА

ПОДЕЛА ПОВРШИНЕ ОБУХВАЋЕНЕ ПЛАНOM

НА ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН И ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ 14

2.1. ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН 14

2.1.1. ПОДЕЛА ГРАЂЕВИНСКОГ РЕОНА НА УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ И БЛОКОВЕ 16

2.1.2. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ЗА УРБАНИ РАЗВОЈ 18

2.1.2.1. Еколошке целине 19-22

2.1.2.2 Еколошко зонирање 21-23

2.1.3. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ 24

2.1.3.1. Образовање 24-25

2.1.3.2. Здравство 26

2.1.3.3. Дечја и социјална заштита 27-28

2.1.3.4. Култура, информисање 29

2.1.3.5. Администрација и управа 29

Посебне намене 29

2.1.3.7. Комунални објекти 30

2.1.3.8. Зеленило 31

2.1.3.9. Спорт и рекреација 33

2.1.3.10.Саобраћајни објекти 33

2.1.3.11. МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ СА ПРИКЉУЧЦИМА НА ОКРУЖЕЊЕ 35

2.1.3.11.1. Друмски саобраћај 35

2.1.3.11.2. Железнички саобраћај 35

2.1.2.11.3. Поштански саобраћај 35

2.1.3.12. МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	36
2.1.3.12.1. Водоснабдевање, одвојење и пречишћавање отпадних вода и регулација водотокова	36
2.1.3.12.2. Електроенергетика	37
2.1.3.12.3. Телекомуникације	39
2.1.3.12.4. Инфраструктура топлотне енергије	39-40
2.1.3. 4. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	40
2.1.4.1 Становање	41-43
2.1.4.2. Привређивање	44
2.1.4.3. Услуге	46-47
2.1.4.4. Религија	48
2.2. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ (пољопривредно, шумско и водно земљиште)	48
ТРЕЋИ ДЕО	
3. ПРАВИЛА И УСЛОВИ ЗАШТИТЕ	
3.1. ЗАШТИТА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	49-53
3.2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА И АМБИЈЕНТАЛНИХ ЦЕЛИНА	53-60
3.3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И РАТНИХ РАЗАРАЊА	61-63
ЧЕТВРТИ ДЕО	
4. ПРАВИЛА, УСЛОВИ И ОГРАНИЧЕЊА ГРАЂЕЊА ДЕЛОВА НАСЕЉА ПО ЦЕЛИНАМА	
4.1. ОПШТА И ПОСЕБНА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ЦЕЛИНАМА ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	64
4.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА	64-65
4.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ПО ЗОНАМА И ЦЕЛИНАМА	66
4.2.1.-10 ЈАВНИ ОБЈЕКТИ ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА	66
4.3. МРЕЖЕ И ОБЈЕКТИ САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	71
4.4. СТАНОВАЊЕ	78
4.5. ПРИВРЕЂИВАЊЕ	83
4.6. УСЛУГЕ, СИСТЕМ ЦЕНТАРА	86
4.7. ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ	88
4.11. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСНОВУ ПОСТОЈЕЋЕ УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	102
4.111. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСНОВУ ГП ЛАПОВО 2020.	89
ПЕТИ ДЕО	
ГРАФИЧКИ ПРИКАЗИ	
1. ПОДРУЧЈА ПЛАНА	
1.1 извод из ППРС	
1.2 ГРАНИЦЕ ПЛАНА	1:10000
2. УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ И БЛОКОВИ	1:10000
3. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА	1:10000
4. ПРОСТОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА НАСЕЉА НАМЕНА ПОВРШИНА	1:10000
5. ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	1:10000
6. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	1:10000
7. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	1:10000
8. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	1:10000
9. ПОШТА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ	1:10000
10. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	1:10000
11. КАРТА РАЗРАДЕ ГЕНЕРАЛНОГ ПЛАНА	1:10000

2.1.2. Генерални план лапово 2020, концепт намене површина

Намена простора у захвату ГП-а, заснована је на дугорочној пројекцији демографског и друштвено-економског развоја, могућностима које пружају природни и створени чиниоци простора и потребама општинског центра Лапова, а у складу са постављеним циљевима.

Територију Генералног плана чини ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН и ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ (пољопривредно, шумско и водно земљиште). Водно земљиште билансирано је у оквиру грађевинског реона.

Подручје обухваћено границама ГП-а Лапово заузима укупан простор од 5522ha. Површина планираног грађевинског реона износи 2658ha или 1898m²/становнику.

Структуру коришћења грађевинског земљишта чини:

ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

- јавни интерес - образовање, здравство, децја и социјална заштита, управа, култура и информисање, спорт и рекреација, комунални објекти, зеленило, и др;
- мреже и објекти саобраћајне и комуналне инфраструктуре.

ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

- становање
- пословање (услуге, привређивање -радне зоне);
- верски објекти.

У оквиру ових намена додатне намене су дозвољене под одређеним условима, кроз правила уређења и правила грађења.

Овим програмом за израду ГП ЛАПОВО 2020 дефинише се следећи однос према начину коришћења земљишта :

1. ГРАЂЕВИНСКИ РЕОН

ИНДУСТРИЈА -РАДНЕ ЗОНЕ.....	1446ha	
СТАНОВАЊЕ	725ha	
РЕКРЕАТИВНЕ ЗОНЕ ТУРИЗАМ.....	467ha	
ДЕПОНИЈА и СПОВ	20,8ha	
-----	2658ha	48.14 %

2. ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ

пољопривредно.....	1432.05ha	
и шумско земљиште.....	651.95ha	
-----	2084ha	37.74 %

3. ВОДОПРИВРЕДНО620ha 11.22 %

4.ИНФРАСТРУКТУРА.....160ha 2.9 %

Укупно:.....5522ha 100 %

Грађевински реон подељен је на ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ у оквиру којих су прописана ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА и ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА за зоне јавног интереса и за површине које нису јавног карактера.

Грађевински реон Генералног плана је подељен на више УРБАНИСТИЧКИХ ЦЕЛИНА према положају, времену настајања, морфолошким и другим карактеристикама.

Такође, грађевински реон је подељен на:

1.ЈАВНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ (образовање, здравство, децју и социјалну заштиту, културу, информисање, управу, администрацију, посебне намене, комуналнеобјекте, зеленило, спорт и рекреацију, саобраћајне објекте, као и мрежу саобраћајне и комуналне инфрструктуре)

2. ОСТАЛО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ (становање,привређивање и услуге).

На подручју ГП-а Лапово, према морфолошким, просторним, планским, обликовним, историјским, амбијенталним и другим карактеристикама могу да се идентификују 3 просторне целине подељене на урбанистичке целине

У оквиру захвата плана формиране су 3 целине :

1. ЦЕЛИНА 1 ИСТОК МОРАВА1870ha
2. ЦЕЛИНА 2 ЦЕНТАР ГРАДСКИ ЦЕНТАР..... 675ha
3. ЦЕЛИНА 3 ЗАПАД ЛИПАР- КАЗАН2977ha

2.2. ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ ГП ЛАПОВО 2020

Циљ је да се предложени модел развоја Лапова економски и еколошки усклади стварајући могућности за рационалан урбани развој града, поштујући могућности и ограничења у располагању природним и створеним вредностима и потребама дугорочног социјалног и економског развоја.

Основни циљеви плана :

1. Обнова основног планског документа града и прилагођавање решењима Закона о планирању и изградњи.
2. Планско одређење Лапова, као развијеног градског центра, у оквиру општине, регије и Републике Србије у складу са Просторним планом, односно Стратегијом просторног развоја Републике.
3. Формирање услова за боље коришћење простора, природних потенцијала и створених структура у периоду реализације плана, као подршку програму развоја и заустављању пада потенцијала средине, демографског капацитета, друштвеног производа и традиционалних урбаних вредности; са условима за друштвену, урбану, привредну и еколошку обнову у складу са принципима одрживог развоја и европским стандардима за нови век.
4. Валоризација и планска подршка специфичним предностима града лоцираног на траси коридора X (железнички саобраћај, река Морава, шире окружење центра насеља као еколошки ресурс града).
Формирање јединственог грађевинског реона у линеарном потезу, са урбаним целинама, системом центара, јавним објектима и комуналном опремом. Могућност флексибилног и вишенаменског коришћења простора и физичких структура у оквиру становања, центара и пословних делатности, ради проширења активности и запошљавања на ширем простору града.
6. Реконструкција стамбеног фонда, са бољим коришћењем простора за виши стандард становања и пратеће пословне активности. Очување просторног и функционалног капацитета стамбеног фонда, насељске и градске опреме Лапова.
7. Очување простора, објеката и инфраструктуре производних комплекса, функционисање, декомпоновање и стварање услова за нове програме. Формирања нових радних и стамбених зона у складу са планираним развојем насеља.
8. Очување објеката градске опреме а посебно образовања и здравства, са проширењем за одговарајући програм културе, спорта и рекреације. Формирање услова за повезивање градских стамбено пословних целина и специфичних рекреативних програма (старо градско језгро пословни центар, рекреативни туризам, Морава - плажа).
9. Развој интерне и екстерне саобраћајне мреже. Реконструкција железничке станице, аутобуске станица, регионалног пута и формирање обилазнице као функционалног прстена града.
10. Комплетирање и развој техничке инфраструктуре (проширење топлификације, градски систем за одвођење и пречишћавање отпадних вода, фекални колектор). Просторним планом РС и Водопривредном основом РС предвиђено је трајно решење водоснабдевања општине Лапово прикључењем на Ибарско-шумадијски регионални водоводни систем. Део тог будућег водоводног система је и крагујевачки моравски водоводни систем, на који ће се Лапово повезати.

11. Заштита и уређење животне средине. Концепт заштите и унапређења животне средине Лапова, заснован је на успостављању одрживог управљања природним вредностима, превенцији, смањењу и контроли свих облика загађивања. Трајно решење актуелних комуналних објеката (гробља, депонија), заштита од поплава, санација клизишта.

12. Формирање планске основе за нови просторни, функционални, урбани, пословни и еколошки систем Лапова као подлоге за градске програме развоја у новом веку.

2.3. ВЕЗА СА ПЛАНОВИМА ВИШЕГ РЕДА

ГП Лапова и Стратешка процена утицаја овог Генералног плана су уско повезани са начелима и принципима ППР Србије.

2.3.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

(Сл. гласник СРС бр.13/96)

Просторни план Републике Србије донет је 1996.год, уз Закон о просторном плану Републике Србије и представља стратегијски документ Републике Србије, донет са циљем да створи плански и програмски основ за заштиту, уређење и унапређење простора, равномернији развој на принципима екологије, регионалности и одрживости, затим развоју села и пољопривреде, односно простора Републике у оквиру специфичности окружења, појасева и коридора развоја, посебних зона, система центара и функционалних подручја.

Регионалном поделом територије Републике у оквиру Просторног плана, општина Лапово налази се у подручју утицаја макрорегионалног центра Крагујевац. Просторним планом такође се у потпуности валоризују потенцијали дугорочног развоја овог подручја, који истовремено представљају и подстицајне чиниоце укупног развоја и самог насеља и привредних активности, бази очекиваног и могућег будућег развоја.

Просторним планом Србије одређени су појасеви интензивног развоја I, II и III значаја. Општина Лапово се налази на осовини I развоја, дуж реке Велике Мораве, а тиме и у коридору крупне инфраструктуре (ауто-пут, пруге великих брзина, међународни гасовод, далековод 400 kV и сл.). Дуж ове осовине очекује се концентрација становништва, а самим тим и концентрација привредних капацитета, јавних објеката, услужних делатности и др. Осим тога Лапово се налази и на осовини II значаја која се од Лапова простира дуж реке Лепенице преко Крагујевца до Краљева. Овакав положај даје Лапову изузетну инфраструктурну и привредну предност, коју је неопходно искористити адекватним инвестиционим програмима.

За подручје Катастарске Општине Лапово везано је неколико значајних програма. У Просторном плану Републике, општина Лапово и даље има улогу значајног железничког и друмског чвора, места укрштања пруге за велике брзине и ауто-пута са правцима који воде у средиште Србије.

Просторним планом Републике Србије дати су основни циљеви заштите животне средине и природе:

квалитетна животна средина - чист ваздух, довољне количине квалитетне и хигијенски исправне воде за пиће;

рационално коришћење природних необновљивих ресурса, пре свега земљишта, смањења отпада, безбедно депоновање комуналног отпада.

Просторном диференцијацијом, полазећи од стања животне средине по регионима и потребе усклађеног планираног развоја насеља и привреде, ППРС даје просторно регионалну диференцијацију животне средине, где Лапово и предметна зона припадају великоморавској зони са основним проблемом недостатка воде и загађивања малих водотокова. То захтева:

селективно ограничавање индустријског развоја и преоријентација на процесе који захтевају мање количине технолошке воде;
у долини Мораве обезбедити заштиту висококвалитетних земљишта.

Према категоризацији локалитета у оквиру ППРС на основу врсте и количине загађивача, Лапово припада 3. категорији. Ту нема локалитета са прекограничним загађењем токсичним материјама и штетним енергијама, али ће се јављати проблем угрожавања буком, непријатним мирисима, индустријским и комуналним отпадом и саобраћајем. У овој групи су околине локалитета друге категорије на растојању од 10 km у правцу доминантног ветра и то: великих загађивача, средњих загађивача (где су и коридори аутопута) и малих загађивача.

2.3.2. ПРОСТОРНИ ПЛАН ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТО ПУТА Е-75, ДЕОНИЦА БЕОГРАД – НИШ (Сл.гласник РС, бр. 69/03)

Просторним планом инфраструктурног коридора аутопута Е-75 деоница Београд – Ниш, обухваћено је цело подручје катастарске општине Лапово. Инфраструктурни коридор пролази кроз подручје Лапова и граничи се са радном зоном.

У ПП инфраструктурног коридора аутопута Е-75 деоница Београд – Ниш, разматрана су питања заштите животне средине:
Повећано саобраћајно оптерећење инфраструктурних система у инфраструктурном коридору манифестоваће се кроз следеће утицаје:

Повишен ниво буке – меродавни ниво буке на аутопуту биће већи за око 12 dB(A) у односу на дозвољени ниво. Рачуна се да ће дозвољени ниво буке од 65 dB(A) бити достигнут на растојању од око 300 m, лево и десно од пута. Будући да према садашњем стању на аутопуту нису предузете одговарајуће мере заштите од буке, потенцијално ће буком бити угрожени објекти који се налазе у појасу до назначеног растојања у урбанизованим деловима Велике Планае, Лапова, Баточине, Ћуприје, Параћина, Ражња, Алексинца. На наведеним локацијама могућ је утицај вибрација на растојању до 50 m од пута.

Загађење ваздуха – и поред процењеног знатног повећања саобраћајног оптерећења, емисије издувних гасова не би требало да доведу до повећања загађености ваздуха изнад вредности ГВИ, уколико се буду поштовали европски стандарди за карактеристике возила и квалитет горива.

Загађење земљишта и вода – услед повећаног саобраћајног оптерећења загађења са аутопута, нарочито од ранжирне станице у Лапову, ће уколико се не обезбеди одговарајући систем одводњавања, довести до појачаног загађивања околног земљишта, подземних и површинских вода; овим би посебно била угрожена изворишта водоснабдевања уз аутопут и река Велика Морава.

Негативни утицаји на флору и фауну – промене на земљишту, смањење вегетације, бука и препреке за кретање животињских врста одразиће се негативно у већој мери на животињски свет.

Хемијски удеси – у случају саобраћајних удеса цистерни које возе опасне и токсичне материје, може доћи до изливања терета на или поред аутопута, што директно доводи до тежих облика загађења земљишта, водотока и изворишта вода.

Циљеви и мере заштите животне средине и уређење предела (ПП подручја инфраструктурног коридора ауто пута Е-75, деоница Београд - Ниш)

Основни дугорочни циљеви заштите животне средине и предела у инфраструктурном коридору су:

валоризација утацаја инфраструктурног коридора на животну средину и на поједине делатности и структуре у зони коридора;
 решавање еколошких конфликта између постојећег ауто пута и осталих изграђених инфраструктурних система и пратећих објеката са животном средином;
 дефинисање мера за заштиту и унапређење животне средине кроз еколошки одрживо планирање нових садржаја на ауто путу, посебно за спречавање или смањивање утицаја буке, загађивање вода, земљишта, ваздуха, прикупљања и одлагања чврстог отпада и заштите од удеса са опасним материјама; и
 обезбеђивање услова за еколошки одрживи друштвено економски развој жирег подручја коридора, кроз рационално коришћење земљишта, енергије, вода и материјала и спровођење мера заштите животне средине.

Санација, заштита и унапређење животне средине и осетљивих подручја са становишта предеоне екологије на подручју Просторног плана оствариваће се применом: Техничких мера за отклањање или смањење на прихватљиви ниво неповољних утицаја; и Биолошко-еколошких мера, комбинацијом живог и неживог материјала и озелењавањем, за заштиту од: буке, прашине, навејавања снега, ерозије, заштиту пољопривредног земљишта и воде, санацију клизишта, реколонизацију флоре и фауне, поспешење безбедности, естетско уређење простора коридора и др.

Просторним планом инфраструктурног коридора ауто пута Е-75, деоница Београд – Ниш, утврђују се зоне утицаја на животну средину и ширина заштитних појасева од буке, за постојеће и планиране магистралне инфраструктурне системе у Инфраструктурном коридору, које су дате у следећој табели:

Табела бр.3: Зоне утицаја инфраструктурних система на животну средину и заштитни појасеви од буке

Редн и број	Инфраструктурни систем	Зона утицаја буке – растојање од ивице коловоза (m)	Ширина заштитног појаса од буке (m)
1	Ауто пут	180+180 - ниво буке до 65 dB (A) 300+300 - ниво буке до 60 dB (A) 700+700 - ниво буке до 50 dB (A)	300+300
2	Железничка пруга	100+100, уз мере заштите	125+125
3	Оптички кабал		5+5
4	Пловни пут		150+150
5	Гасовод		50+50

3.0. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

Територију општине Лапово чини једна катастарска општина, односно једно насеље које је уједно и општински центар. Лапово се налази у североисточном делу Шумадијског округа.

Око 65,30% површине подручја ГП Лапово се налази у висинском појасу од 100-150m. Најнижа апсолутна висина налази се у појасу од 0-100m и износи 99,2m, док највиша апсолутна надморска висина износи 265m.

Од укупне површине ГП Лапово, присојним експозицијама припада око 80%. У најнижем висинском појасу има знатно више површина под присојним, осунчаним

експозицијама. Око 56% површине подручја захвата ГП-а Лапово има нагиб до 2%, и највећи део тог нагиба (75%), налази се у висинском појасу од 100-150m.

3.1.1. ГЕОЛОГИЈА И МОРФОЛОГИЈА

Територија општине Лапово налази се у средишњем делу долине реке Велике Мораве, на крајњој ЈЗ страни Доњовеликоморавске котлине, на прелазу алувијалне равни реке Велике Мораве у ниско побрђе крајњих источних изданака планине Рудник. У морфолошком погледу могу се издвојити две области: равничарска и брежуљкаста.

Равничарска област захвата источни део терена уз долину реке Велике Мораве и њених притока Лепенице и Раче са просечном надморском висином око 105m и чини западни део равничарског обода великоморавске алувијалне равни. У оквиру ње издвајају се три основне речне фације.

Брежуљкаста област захвата западни део терена и представља крајњи источни део побрђа планине Рудник. Карактерише се ниским и благим косама и косицама са плитким долинама потока и сувих јаруга. Највиша узвишења су Гвоздењак (255m) и Било (239m). На формирање геоморфолошких карактеристика терена знатно је утицала радијална раседна тектоника. Ту, пре свега треба споменути продужени регионални покривени багрдански расед који се пружа западним ободом алувијалне равни реке Велике Мораве и пролази кроз средишњи део подручја. Расед пресецају баточински и марковачки расед дуж којих теку реке Лепеница и Рача, у јужном и северном делу терена.

3.1.1.1. Геолошки састав

Геолошку грађу општине Лапово чине кристаласти шкриљци и квартарни седименти. Преко кристаластих шкриљаца леже неогени седименти који стратиграфски одговарају горњем миоцену – сармату и панону.

Најстарије творевине неогена припадају сармату и оне трансгресивно леже преко кристаластих шкриљаца, а млађе чине седименти који стратиграфски одговарају панону.

Седименти квартарне старости заузимају знатну површину источног дела подручја око реке В. Мораве и њених притока Лепенице и Раче и долина бројних потока.

Алувијални наноси су највише заступљени око реке В. Мораве, а мањим делом уз речна корита Лепенице и Раче и већих потока. Уз појас Велике Мораве достижу ширину око 3km, а дебеле су преко 10m. Представљени су хетерогеним шљунковима, песковима и алеврит песковима. По минералошком саставу шљункови су представљени: кварцом, кварцитом, шкриљцима, пешчарима, рожнацима и кречњацима.

Инжењерско геолошке карактеристике су углавном добре, поготово на подлогама од кристаластих шкриљаца и неогених седимената, које имају прилично добре особине које варијају, па је приликом изградње објеката неопходно користити литературне податке.

3.1.2. Хидрогеолошке и хидролошке карактеристике

У равничарском делу урезана су корита река В. Мораве, Лепенице и Раче. Кроз само насеље протичу Казански и Липарски поток. Величина сливног подручја В. Мораве на подручју Лапова је 34.000km², а просечни годишњи протицај је око 234m³/s. Величина сливног подручја на ушћу Лепенице износи 594km², а средњи годишњи протицај је 1,79m³/s. Колебања Лепенице су доста изражена, па се може рећи да има бујични карактер. Река Рача при ушћу у В. Мораву има сливно подручје величине 348km². Протицај је око 1m³/s, река Рача, такође има бујични карактер. У току лета обично пресуши.

Казански и Липарски поток извиру у побрђу вишег дела атара, спајају се у самом насељу и као Казански поток, кроз алувијалну раван В. Мораве, теку у правцу североистока до улива у реку Рачу. Потоци су активни само после пљусковитих и дуготрајних падавина и после отапања снега.

Присуство стена од битног хидрогеолошког значаја су алувијалне насlage представље алувијалним наслагама Велике Мораве. Алувијални седименти се састоје од слабо водопропусних до добро водопропусних јединица.

Подземним водама је посвећена посебна пажња, јер су извори у општини Лапово слабе издашности. Све већа потреба и потрошња воде у разне сврхе (за пиће, наводњавање, саобраћај, индустрију), захтевала је изналажење квалитетних подземних вода и њихово коришћење. Знатан део лаповског атара изграђен је од речних наноса који су познати као најбогатији колектори са одличним могућностима експлоатације подземних вода.

У горњем делу реона Брзан -Лапово, водоносни слој има најчешће дебљину 4 - 5m. Идући низводно према Лапову дебљина тог слоја се повећава и достиже 6-8 m. Дебљина повлате креће се између 2 и 5m.

Лапово се снабдева водом из алувијалне равни реке Велике Мораве. Водоносну средину чине песковити шљункови различите гранулације дебљине 2,4-8,3m преко које леже ситнозрни и прашинасти пескови, а издан се налази на 4,5 до 5,7m.

За равничарски део терена карактеристична су "дивља" усецајућа нова и напуштена стара корита речних токова и потока те плављења нижих делова насеља и обрадивих површина. Лепеница тече према североистоку, Рача на северу такође, до места где се уливају у Велику Мораву.

У нижим деловима насеља у алувијалној равни издан је плитка 3 – 4m, али је богата водом. У погледу квалитета воде, Велика Морава обично припада III категорији а Лепенца IV категорији. У узорцима подземних вода из приобаља Велике Мораве, установљене су повишене концентрације тешких метала и нитрата.

На територији ГПа Лапово, доминантна физичко хидролошка појава је ерозија. Она се одвија под утицајем површинских и подземних вода стварајући јаруге, површине спирања, наноса, клизишта. Њоме су настале плитке долине текућих вода у равничарском подручју. Због обешумљености сливног подручја и обилних падавина углавном у пролеће и јесен долази до изливања нерегулисаних потока и плављења ужих делова терена, чиме се наноси штета пољопривредном земљишту.

У оквиру расположивих података нису нигде описане појаве клизишта, али с обзиром на геолошке, инжењерско геолошке и хидрогеолошке прилике њихова појава се не искључује.

3.1.2.1. Поплавне зоне и бујични процеси

Због близине речног тока, мора се разматрати и појава поплавне зоне у оквиру планског подручја. Према Водопривредној основи Србије, стање заштите од поплава на већини водотокова у Србији је неповољно.

Велику Мораву одликује велико колебање водостаја и плављења. У марту, најчешће, Морава се излива из свог корита и тече по широком пољу. Тада вода плави земљиште ширине до 1 km.

Поплавне површине у сливу Велике Мораве и поред регулационих радова још увек постоје. Регулацијом реке поплаве су сведене на најмању меру, а река је добила повољније хидродинамичке карактеристике (већи протицај), што с једне стране повећава моћ самопречишћавања реке.

3.1.3. Сеизмика

Сеизмичност подручја у ширем смислу речи може се извести на основу података сеизмолошке карте за повратни период од 500 година са вероватноћом догађања датих интензитета од 63%. Према тој карти ово подручје лежи у зони 8,9 степени сеизмичког интензитета по МКС скали, те је при градњи обавезна примена техничких прописа за градњу у сеизмичким подручјима. При овоме треба имати у виду чињеницу да је у равничарском делу терена алувијалне равни могућ ниво подземних вода јер је познато да

се ефекат евентуалних земљотреса за исте услове увећава чак и до 2 степена ако су темељи објекта у зони подземних вода.

3.1.4. Педлошке карактеристике

На подручју ГП-а Лапово заступљени су следећи типови земљишта:

алувијални наноси
смоница алувијална
гајњача
гајњача еродирана

Алувијални наноси заузимају око 30% површине подручја. Формирали су се у појасу дуж Велике Мораве и Лепенице. Дубина физиолошки корисног слоја износи преко 150cm. Алувијум има повољне особине и зато има велику производну вредност.

Алувијални наноси Велике Мораве, непосредно дуж тока су песковити, а у најнижим деловима и глиновити. Ближе речном кориту изражена је слојевитост. На алувијалној равни Велике Мораве издвајају се две широке алувијалне терасе и полој. Полој заузима уски појас уз корито. То земљиште је младо, нестабилно, лаког састава и са јасно издиференцираним слојевима.

Алувијални наноси Лепенице су местимично претворени у ливадско земљиште. И овај се алувијум карактерише слојевитошћу само са мањим бројем слојева него дуж Велике Мораве.

Алувијум спада у дубока земљишта, повољних физичких и хемијских особина. Због тога ова земљишта дозвољавају свестрану примену свих агрометеоролошких мера.

Смоница алувијална заузима око 31,2% површине подручја. Спада у средње дубока земљишта. Развијеност активног слоја достиже до 130cm дубине. Развијеност хумусног хоризонта креће се од 40-50cm. Има високу пољопривредну вредност за гајење разноврсних култура. Уз примену агротехничких мера, добру и правилну обраду и стално продубљивање оранице, могу се постићи високи приноси. Ако се при том примени и допунско снабдевање водом, које је у сушном периоду неопходно, приноси се могу повећати за два до три пута.

Гајњача се простире на око 35,5% површине подручја. Гајњача се образовала испод шумског покривача на брежуљкастом терену. Врло је развијено земљиште, дубине 75-180cm до матичног супстрата, а најчешће варира од 100-140cm. Развијеност хумусног хоризонта широко варира од 25-60cm, а најчешћа дубина је око 35-55cm. Боја хумусног слоја је најчешће смеђа. Недостатак органских материја може се надокнадити увођењем трава и легуминоза у плодоред. Са пољопривредног гледишта гајњача је универзално земљиште, погодно за ратарску и воћарско - виноградарску производњу.

Гајњача у оподзољавању заузима површину од око 3.3% површине подручја. Настала је као последица закишељавања гајњаче, тј. испирања база из адсорптивног комплекса. Спада у дубока земљишта и варира од 30-50cm. У односу на гајњачу има погоршане физичке особине. Калцификација је неопходна мера за опорављање производних својстава овог земљишта. Садржај хумуса је врло неуједначен, па је неопходно уношење стајњака.

3.1.5. КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

Услед недостатка метеоролошких станица на подручју саме општине, дати су подаци из репрезентативне станице у Ћуприји: умерено топла лета са просечним температурама у јулу и августу од 20,7°C и 20,5°C, средња вишегодишња сума трајања сунчевог сјаја (инсолација) износи 2070 часова, а релативна влажност ваздуха је обрнуто пропорционална температури ваздуха.

Средња вишегодишња температура ваздуха износи 10,8°C. Најхладнији месец је јануар са просечном температуром која износи -0,4°C, док је најтоплији месец јули са средњом месечном температуром од 20,7°C.

Средња вишегодишња сума падавина износи 641,6mm, а средња вишегодишња вредност релативне влажности ваздуха је 74,2%, док је средња вишегодишња вредност атмосферског притиска 1002 mbar. Најзаступљенији правци дувања ветрова су југо-исток и северо-запад, а у просеку достижу брзину до 3,4 m/s.

3.1.6. Биљни и животињски свет, заступљени екосистеми

У прошлости шуме су биле главни биљни покривач овог подручја. Оне су крчене у највећој мери где год је земљиште могло да се искористи за обраду. Место шума на искрченом земљишту се јављају биљне културе тако да је првобитни аутохтони шумски покривач у потпуности измењен увођењем нових производних грана. Данас обрадиве површине захватају алувинијалну раван Велике Мораве, Лепенице и Раче, па чак и оне терене који не би требало да се обрађују. То значи да је размештај биљног, а тиме и животињског света на територији лаповског атара условљен како историјским, тако и данашњим природним и друштвеним факторима.

У долини Велике Мораве и њених притока, расла је најбујнија и највреднија шума Србије, у којој су лужњаци достизали висину преко 30 метара и дебљину од неколико метара.

Обиље влаге крај Велике Мораве и њених притока, врло плодна и дубока земљишта омогућила су бујан живот дрвећа, шибља и приземне вегетације. Поред Мораве и њених притока на стално влажним местима расле су шуме црне јове (јовици), а на нешто сувљим шуме врба и топола (врбаци и тополаци). На шуме данас подсећају омањи забрани, појединачно дрвеће и номенклатуре, тј. називи извесних делова атара насеља под шумама које су их некада покривале.

Шумске површине захватају свега 383 ha или 6,9% укупне површине лаповског атара. Главни представници ових шумских забрана су ситна граница, клен, багрем, брестови и цер. На речним терасама и у долинама, од некада развијених шума, данас се где-где могу наћи ретки примерци и поједина стогодишња стабла храста, бреста, јасена. До наших дана се сачувао и стари дуд код Лаповске цркве, као сведок старости насеља.

На подводним теренима поред Велике Мораве, Лепенице, Раче и већих потока заступљени су и неки лишћари – бела врба, црвена врба, жута врба, бела и црна топола, а на речним терасама наилази се на пољски јасен, граб, клен и у ретким случајевима бели јасен.

Животињски свет шумских површина чине инсекти (губар, мрав, биљне ваши, стрижибуба, јеленак, разни лептири и др.) водоземци и гмизавци (корњача, шумска жаба, зелембаћ, слепић змија и др.), сисари (зец, јеж, твор, јазавац, веверица, лисица, вук, хрчак и др.) и птице (сова, орао, сврака, врана, врабац, кукавица, кос, препелица, фазан, јаребица, дивљи голуб, шумска шука, јастреб, грлица и др.)

Долинске ливаде фрагментарно су развијене у речним долинама. У њихов састав улази велики број биљних врста, од којих су најкорисније траве и легуминозе. Настањене су инсектима (оса, свитац, скакавац, и др.) водоземцима и гмизавцима (зелембаћа, змија, и ливадски гуштер итд.).

Тип мочварне вегетације је у сталном опадању. Регулисањем водених токова, из године у годину се смањују површине под овим типом вегетације. Представници ових хидрофита срећу се у барама и у мочварама Велике Мораве, Лепенице, и Раче. То су обично напуштена корита, рукавци и мртваје, у којима се током године задржава вода. У њима углавном преовлађују биљне врсте: шевар светлозелене боје, трска, јежева глава, врбица, водена боквица, барска перуника, барски раставић, барско зеље, водени босиок, бивоље просо, росица и др.

Велика Морава и њене притоке Лепеница и Рача са топлијом и скоро преко целе године мутном водом представљају регион богат рибљом фауном: шараном, мреном, буцовом, смуђем, гречом, вретенаром, сомом, и манићем. У мањој мери се срећу караш, гавчица, чиков, сунчаница и др.

На лаповском атару распрострањене су следеће антропогене биоценозе: кукурузишта, жито, репа, сунцокрет, луцерка, црвена детелина, крмно биље, бостан, купус, врбаци, багремари, виногради, канадска топола, несамоникла дендофлора, птице око насељених места и обрадивих површина и одговарајући животињски свет.

На побрђу преовлађују оранице у којима се јављају у мањим парцелама шумски забрани и ливаде. Ливаде су најраспрострањеније у влажнијем северозападном делу атара, око реке Раче и Сипарског потока.

3.2. МРЕЖА НАСЕЉА, Становништво

Мрежа и функција насеља као и демографске карактеристике разматрају се на нивоу ширег просторног подручја. Тиме се истиче повољан позиционо функционални карактер планског подручја који се налази на важном транзиционом правцу. Лапово се са својим окружењем налази у централном делу Србије и има изузетно добар положај у односу на крупне инфраструктурне системе, који га повезују са територијом Србије и шире.

Општине Шумадиског округа: Лапово, Баточина, Кнић, Рача и Топола чине метрополитенско подручје Крагујевца. Повољан транзиционо географски положај Лапова огледа се у следећем:

Лапово се налази на Великоморавској осовини развоја Србије, Западноморавски појас повезује се са Великоморавским појасом преко територије града Крагујевца и општине Кнић, Железнички чвор у Лапову представља везу са железничком мрежом Србије.

Мрежу насеља на територији Шумадије чини град Каргујевац, општински центри Баточина, Лапово, Рача, Кнић и Топола, варошице Страгари и Гужа и остала сеоска насеља. Према територијалној организацији Републике Србије Лапово припада шумадијском округу. Општина Лапово представља најмању општину у Републици, заузима површину од 55 km². Просечна густина насељености износи 150 ст./km².

Подручје Генералног плана Лапово обухвата у целини катастарску општину Лапово. Према попису 2002. године број становника је износио 8.228. Демографске промене које су се дешавале у периоду 1948.-2002. године, односе се како на промене у укупном становништву, тако и на промене основних демографских структура.

У сагледавању планираног броја становника пошло се од тзв. сталног становништва увећаног за број становника који борави или ради у иностранству и броја становника који се сматра расељеним ($8.228 + 883 + 389 = 9.500$). Према томе укупан број становника Лапова, као полазна основа, за планирање износи 9.500.

Планирани број становника је заснован на убрзаном економском развоју Лапова (нова радна места, већи степен запослености, долазак млађих добних група становништва, позитиван природни прираштај, развој стамбено-комуналних капацитета, развој друштвених делатности и сл.). Број становника Лапова према пописним годинама од 1948.г.-1981.г. кретао се од 8.000 до 9.631 (за 33 године број становника се увећао за 1.600).

Број становника после 1981.год. почиње да се смањује 1991.г.-81.г. = (-151) и 2002-91.г. = (-369).

2002. године број становника је износио 9.111. Од овог броја становника 883 живи и ради у иностранству, односно око 10%.

На основу напред наведеног, број становника на територији општине Лапова 1991.г. износио је 8.606, а 2002.г. био је 8.228.

3.3. ПРИВРЕДА

На овом простору привредни капацитети, обухватају постојеће индустријске и радне зоне које заузимају просторе уз виталне саобраћајне правце. Дугорочни развој зона производних делатности, представља реконструкцију постојећих зона и формирање нових. У планском периоду потребно је пружити подстицај за оживљавање привреде кроз: Коришћење постојећих индустријских и привредних капацитета уз ревитализацију, модернизацију и увођење нових производних програма, прилагођавање величине и структуре привређивања потребама тржишта и утицају међународног капитала тј сагледавање могућности декомпоновања великих предузећа у производном и просторним смислу.

Пољопривреда – Пољопривредне површине износе 82,31% од укупне површине општине од чега је обрадиво 67%. Пољопривреда је интензивног типа и обавља се у приватном индивидуалном сектору.

Евидентна је потреба даљег унапређења технологије прерађивачких капацитета кроз увођење сертифицираних система квалитета. Такође јачање сировинске базе представља предуслов за производњу и зато је потребна значајна подршка примарној пољопривредној производњи, формирање откупних центара, складишта са хладњачама и сушара.

3.4. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ, ПОСТОЈЕЋИ И ПЛАНИРАНИ

3.4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојеће стање

Саобраћајно-географски положај Лапова је изузетно повољан обзиром да се налази на европском коридору (коридору X), односно магистралном путу М-1 (државном путу I реда) Београд-Ниш и једном од најважнијих магистралних коридора у нашој земљи. Овај положај добија на значају имајући у виду да посматраним подручјем пролазе основни магистрални коридори друмског и железничког саобраћаја.

Даљинске везе Лапово данас остварује преко магистралног пута М-1 (аутопута Е-75) Београд-Ниш, док везе са ближим и даљим окружењем на регионалном нивоу, посматрано подручје остварује преко регионалног пута Р-214 Велика Плана-Јагодина, магистралног пута М-1.11 према Крагујевцу (Краљеву и Чачку) и мрежом локалних и некатегорисаних путева.

Друмски прикључци на аутопут Е-75 остварују се преко две петље, на правцу централне зоне Лапова и у јужном делу на позицији везивања магистралног пута М-1.11 према Крагујевцу.

Северно од посматраног подручја и у непосредној близини границе плана налази се планирана петља на позицији укрштања аутопута Е-75 и нове трасе магистралног пута М-4 Марковац-Бор.

Недостатак уличне мреже Лапова огледа се у неправилном положају секундарних саобраћајница и недовољној развијености уличних профила што се неповољно одражава на безбедност свих учесника у саобраћају. Такође, са источне стране аутопута (на позицији између аутопута и Велике Мораве) саобраћајна инфраструктура недовољно је развијена.

Аутобуска станица са основном функцијом путничког терминала за приградски и међуградски саобраћај лоцирана је у улици Његошевој у непосредној близини петље Лапово, што је повољно у погледу међуградског саобраћаја.

Када је у питању железничка инфраструктура треба истаћи да Лапово представља један од најважнијих железничких чворова у нашој земљи са значајном железничком инфраструктуром на подручју насеља. У Лапову егзистирају следећа службена места:

- "Лапово Варош" распутница, чија је функција и пријем и отпрема путника,
- "Лапово" као првенствено путничка станица са функцијом превоза робе и одржавања капацитета интерног карактера и
- "Лапово Ранжирна" са доминантном функцијом маневарског ранжирања теретних возова.

Поред основног железничког коридора у захвату плана у јужном делу налази се и магистрална железничка пруга Лапово-Краљево-Генерал Јанковић, која се везује на железничку пругу Београд — Ниш — државна граница.

На подручју плана постоје нерегулисане конфликтне тачке на позицијама укрштања друмског и железничког саобраћаја, посебно на позицијама интензивних пешачких токова.

Планирано стање

Друмски саобраћај

Основни задатак планираног система уличне мреже је да прихвати и квалитетно опслужи локални саобраћај и то пре свега са сврхом стан-посао и да обезбеди увођење даљинског саобраћаја на најважнијим улазно-излазним правцима.

И у планском периоду најважнију друмску саобраћајницу на посматраном подручју представљаће аутопут Е-75 Београд-Ниш, чија ће приступачност бити побољшана изградњом нове петље на новој деоници магистралног пута М-4 (државног пута I реда) Марковац-Бор. Деоница магистралног пута М-4 са северне стране тангира подручје плана.

Значајни радијални улични правци задржавају постојећи положај и функцију основних улазно-излазних праваца са основном оријентацијом север-југ. Поред тога од важнијих саобраћајница на уличној мрежи планиран је полукружни прстен са западне стране регионалног пута (државног пута II реда), који има функцију обједињавања и дистрибуције саобраћаја од планираних комплекса ка саобраћајницама вишег ранга. Такође, планиране су и саобраћајнице са источне и западне стране аутопута са основном функцијом повезивања планираних радних зона са уличном мрежом и саобраћајницама вишег ранга.

Основну уличну мрежу намењену локалном саобраћају чине градске саобраћајнице и сабирне саобраћајнице.

Градске саобраћајнице су намењене средњим и дугим унутарнасељским кретањима, повезују сабирне саобраћајнице са саобраћајницама вишег ранга као и удаљене зоне са градским центром и осталим садржајима при чему опслужују највећи део локалног саобраћаја и омогућавају непосредну везу са суседним местима.

Сабирне саобраћајнице представљају значајније саобраћајнице нижег ранга са основном функцијом прикупљања и дистрибуције локалних кретања.

Укрштања друмских саобраћајница и железничких пруга планирана су као денивелисана.

Јавни путнички превоз

Развој система јавног превоза базираће се на аутобуском саобраћају, при чему је потребно унапредити све параметре квалитета јавног превоза путника зашта је потребно спровести посебно саобраћајно истраживање.

Стационарни саобраћај

У централној зони Лапова укупни захтеви за паркирањем надмашују расположиве капацитете што има негативне последице на безбедност и проточност динамичког саобраћаја као и на капацитет и безбедност пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Ублажавање проблема стационарног саобраћаја подразумева: организацију централне зоне као зоне са посебним режимом саобраћаја и лимитираним трајањем паркирања, организацију вануличних паркиралишта са развијеним системом тарифа и контролом њиховог коришћења, успостављање квалитетног јавног превоза и стимулисања развоја пешачког и бициклистичког саобраћаја.

Поред наведених мера неопходно је приликом изградње нових и реконструкције постојећих објеката у зависности од намене објеката (стамбени, спортски, пословни...) и величине објекта (броја станова, запослених, посетилаца...) условити изградњу одговарајућег броја паркинг места.

У зонама индивидуалног становања за стационирање возила планирају се гараже у оквиру парцела.

За подручја радних зона неопходно је предвидети паркинг просторе за теретна возила и путничке аутомобиле, а у зависности од капацитета зоне (броја запослених, величине изграђеног простора).

Железнички саобраћај

У погледу железничког саобраћаја на подручју плана предвиђено је задржавање, реконструкција и модернизација постојеће двоколосечне електрифициране железничке пруге Београд-Ниш-државна граница са побољшањем елемената трасе за брзине до 160km/h. Такође, на наведеној прузи планира се и задржавање свих постојећих службених места.

За железничку пругу Лапово-Крагујевац-Краљево планирана је изградња другог колосека и електрификација пруге са побољшањем елемената трасе за брзине до 160km/h (према Просторном плану Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр.13/96 и према условима ЈП Железнице Србије).

На значајнијим попречним везама између источног и западног дела насеља планирана су денивелисана укрштања друмских саобраћајница са железничком пругом Београд-Ниш.

Такође на позицији централне зоне насеља планирана је и денивелисана пешачка комуникација у продужетку улице Његошеве.

Кроз разраду генералног плана за подручје радне зоне северно од централне зоне насеља (на делу радне зоне између аутопута Београд-Ниш и железничке пруге Београд-Ниш) потребно је преиспитати, а у зависности од потреба инвеститора, могућност повезивања радне зоне индустријским колосеком на железничку мрежу.

Водни саобраћај

Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 дат је положај потенцијалног пловног коридора Велике Мораве са оријентационим положајем брана, тако да ће развој овог програма и водног саобраћаја на посматраном подручју зависити од развојних програма Републике Србије.

Саобраћајни објекти

Аутобуска станица

Аутобуска станица у Лапову задржава постојећу локацију као повољну, јер се налази у непосредној близини централне зоне.

Намена аутобуске станице остаје непромењена (путнички терминал за приградски и међуградски саобраћај).

ТИР база

На аутопуту Е-75 Београд-Ниш у зони петље на укрштају са аутопутем према Крагујевцу планирана је ТИР база са основном функцијом смештаја и сервисирања теретних возила.

У саставу ТИР базе налазиће се паркинг простор за 115 теретних возила, пет сервиса за теретна возила, станица за снабдевање горивом, хотел са 60 лежајева, ресторани, банка, служба шпедиције...

Железничка станица

На подручју Лапова у планском периоду задржавају се постојећа службена места: "Лапово Ранжирна" станица са преовлађујућом функцијом маневарског ранжирања теретних возила.

"Лапово Варош" распутница, намењена путничком саобраћају

"Лапово" као првенствено путничка станица са функцијом превоза робе и одржавања капацитета интерног карактера.

3.4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојеће стање

Водоснабдевање

Извориште водоснабдевања располаже довољном издашношћу за задовољење потреба. Систем уз доградњу омогућава даљи развој насеља.

Одвођење отпадних вода

Постојећа мрежа може да задовољи будуће потребе одвођења отпадних вода са површина које сада обухвата, али не омогућава проширење мреже.

Систем за одвођење атмосферских вода карактерише недовољна изграђеност и потребно га је проширити.

Постојеће стање захтева радове на даљој изградњи система и оно ће се уклопити у будући систем за одвођење и пречишћавање отпадних вода.

Регулација водотокова

Потребно је наставити радове на регулацији водотокова.

Планирано стање

Водоснабдевање

На основу планираног броја становника и процењене норме потрошње воде, потребна средња количина воде за пиће на крају планског периода износи око 98 l/s, а максимална дневна око 145 l/s.

Постојећа изворишта водоснабдевања не могу да обезбеде ту количину воде. Током најновијих истраживања, која су вршена током 2008. године, утврђено је да је просечна годишња издашност изворишта "Гаревина" око 35 l/s, што са издашношћу изворишта "Скела" даје укупно око 55 l/s.

Просторним планом РС и Водопривредном основом РС предвиђено је трајно решење водоснабдевања општине Лапово прикључењем на Ибарско-шумадијски регионални водоводни систем. Део тог будућег водоводног система је и крагујевачки моравски водоводни систем, на који ће се Лапово повезати.

Основни недостатак локалних изворишта је квалитет захваћене воде па уз извориште треба изградити постројење за припрему воде за пиће.

У оквиру дистрибутивног система планирана је изградња нових магистралних цевовода у дужини око 20 km, као и проширење капацитета два постојећа резервоара који ће имати карактеристике:

	P 3:	$V = 400\text{m}^3 + 2000\text{m}^3$ $KП/КД = 160,10/156,20\text{мнм}$
и	P4:	$V = 400\text{m}^3 + 1000\text{m}^3$ $KП/КД = 157,22/153,32\text{мнм}$.

Због проширења насеља, увешће се још једна висинска зона, са котама потрошача изнад 135,0мнм, у којој ће се изградити резервоар са следећим карактеристикама:

P 5:	$V = 200\text{m}^3$ $KП/КД = 205,0/201,0\text{мнм}$
------	--

Вода у резервоар ће се допремати преко црпне станице, која ће се изградити поред резервоара Р4.

У оквиру индустријских комплекса потребе за технолошком водом се могу решавати самостално, копањем бунара, јер је подземље релативно богато водом.

На основу наведених истраживања, одређене су прелиминарне координате преломних тачака уже зоне санитарне заштите изворишта "Гаревина". И за остале објекте дистрибутивног система дефинисати и спровести мере санитарне заштите. Приликом одређивања и одржавања зона санитарне заштите у свему се придржавати Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања (Сл.гласник РС, бр.92/2008).

Одвођење отпадних вода

Систем за одвођење отпадних вода и даље ће се развијати као сепаратан. Да би се прикупили санитарне отпадне воде са целе територије обухваћене планом потребно је изградити око 23km фекалних колектора. Све отпадне воде колекторима ће се одвести до планираног постројења за пречишћавање отпадних вода које ће бити на левој обали Велике Мораве. Индустријске отпадне воде треба претходно обрадити пре испуштања у канализацију.

За одвођење атмосферских отпадних вода планирана је изградња око 13km кишних колектора.

Регулација водотокова

Планира се регулација Липарског потока у дужини око 2,8km. Казански поток ће се регулисати у дужини око 6,5km. Регулисане деонице ће делом бити зацењене. Грабовачки поток регулисати у дужини око 500m.

Пошто се у низијском делу планира изградња индустријских комплекса, постројења за пречишћавање отпадних вода, постројења за припрему воде за пиће и депоније неопходно је повећати степен заштите од поплава надвишењем насипа поред Велике Мораве, Лепенице и Раче. Меродавна вода за димензионисање насипа је стогодишња велика вода.

На Липарском и Казанском потоку планирана је изградња две миниакумулације, чија је основна намена трансформација поплавног таласа, а могу да служе за рекреацију, спортски риболов, технолошку воду и слично.

3.4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојеће стање

Конзум општине Лапово се напаја електричном енергијом преко ТС 110/35/10 kV/kV/kV КГ0018, капацитета 31,5/10,5MVA, степена искоришћења од око 65%. Ова трафостаница повезана је далеководом 110kV број 1171 са трафостаницом КГ2 „Петровац“

са једне и далеководом број 144 са термоелектраном „Морава“ у Свилајнцу са друге стране.

На територији општине Лапово постоји једна трафостаница 35/10 kV/kV, КГ08, капацитета 2x4MVA, степена искоришћења од око 70%.

Од трафостанице КГ0018 полазе далеководи 35kV и то:

-ка Баточини

-ка Рачи

-ка ТС КГ08

-дупли далековод ка Жировници.

Од трафостанице КГ08 полазе три далеководи 35kV и то један ка Рачи, један ка Брзану и један ка ТЕ „Морава“ у Свилајнцу. Далековод ка Рачи је у лошем стању.

Далеководи на напонском нивоу 10kV су у добром стању, и углавном су изведени на бетонским стубовима. Мањи део је остао за реконструкцију.

Нисконапонска мрежа је у добром стању, остало је још око 20% за реконструкцију.

Инсталација јавног осветљења постоји у свим местима и изведена је светиљкама са живиним изворима.

Планирано стање

У трафостаници КГ0018 постоји изграђен темељ за још један трансформатор снаге 31,5MVA, па је проширење исте могуће уколико се укаже потреба за тим. Трафостаница КГ08 по потреби се може проширити до максималног капацитета од 2x12MVA.

Кроз планиране радне зоне пролазе далеководи 35kV, а кроз мањи део и 110kV, тако да уколико будући инвеститори искажу потребу за испоруком веће количине енергије, трафостанице одговарајућег напонског нивоа и капацитета могу се градити по потреби. Локације будућих трафостаница као и припадајућих далеководи одредиће се кроз планове нижег реда.

Планира се изградња трафостанице 110/10 kV/kV капацитета 28 MVA, као и одређени број трафостаница 10/0,4 kV/kV у комплексу „Кроноспан“ за сопствене потребе. У оквиру истог комплекса планира се каблирање далеководи 35 kV у дужини од око 850м.

Далековод 35kV од трафостанице КГ08 ка Рачи је у доста лошем стању и користи се само као резерва. Потребно је урадити реконструкцију овог далеководи, у првој фази од трафостанице КГ08 кроз планиране радне зоне.

Да би се обезбедило напајање будуће стамбене зоне планира се изградња једне трафостанице 35/10 kV/kV чији ће се капацитет повећавати сразмерно са изградњом и ширењем зоне. Тачна локација трафостанице и траса прикључног кабла одредиће се кроз планове нижег реда.

Потребно је наставити реконструкцију далеководи 10kV. Планира се изградња 4 трафостанице 10/0,4 kV/kV у улицама: Стевана Сремца, Змај Јовиној, Карађорђевој – Слатина, Живана Павловића. Тренутно се планира проширење инсталације осветљења за око 10%. У будућем периоду потребно је мењати светиљке са живиним изворима одговарајућим светиљкама са натријумовим изворима високог притиска.

3.4.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојеће стање

Претплатници на подручју општине Лапово напајају се телефонским прикључцима из дигиталне телефонске централе типа EWSD која је инсталирана 2007. године, као и из дигиталне телефонске централе SI2000/224, инсталиране 1985. године. Поред наведених централа на подручју Лапова у току је изградња MSAN-а Лапово.

На предметном подручју капацитет постојеће телефонске централе не задовољава потребе конзума за плански период и у току прошле и ове године рађена је реконструкција и проширење месне мреже.

Дужина секундарне ТТ мреже износи око 350 km. Постоји изграђена кабловска ТТ канализација.

На територији општине Лапово постоје четири базне станице мобилне телефоније.

Планирано стање

У средњерочном периоду очекује се да у мрежи коегзистирају традиционална и мултисервисна пакетска мрежа са постепеном потпуном миграцијом корисника на пакетску мрежу. У овом периоду потребно је да сви комутациони чворови, буду замењени модерним мултисервисним чворовима типа MSAN/DSLAM. У прво време користиће се хибридне бакарно-оптичке приступне мреже у конфигурацији FTTN (fibre to the Node) за резиденцијалне и FTTB (fibre to the Building) за бизнис кориснике, а касније ће се прећи на потпуно оптичке мреже FTTH (fibre to the Home/Office).

Мобилна Телефонија Србије на подручју захвата плана има четири преферентне зоне за изградњу базних станица, док оператер „Теленор“ има 9 зона.

Проширење поштанске мреже је планирано отварањем нових уговорних шалтера који би у оквиру своје основне делатности вршили услуге новчаног пословања. Такође је планирана аутоматизација свих шалтера.

Потребно је размотрити могућност изградње Прерадног центра који би опслуживао радне јединице Краљево, Јагодину, Крушевац и Крагујевац. На овом месту би се пошиљке из Главног поштанског центра Београд преузимале од стране поменутих радних јединица. За овај центар је потребна површина објекта од око 600м² и простора за утовар и истовар од око 800м². Локација центра би била на самом излазу са аутопута, преко пута мотела „Кошута”.

3.4.5. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојеће стање

Постојеће стање представља систем индивидуалног коришћења течних и чврстих енергената попут: угља, течног горива и електричне енергије.

Планирано стање

За део новопланираних Радних зона (са леве стране аутопута Е 75, гледано од југа ка северу), снабдевање природним гасом планирати из новопланиране ГМРС (Главно мерно регулационе станице) ЛАПОВО II, са МРС (Мерно регулационом станицом), на локацији поред постојеће ГМРС ЛАПОВО I, у непосредној близини овог дела Ране зоне. За комплекс Радних зона (са десне стране аутопута Е 75, гледано од југа ка северу), планирати ГМРС (Главно мерно регулациону станицу) ЛАПОВО III, са МРС (Мерно регулационом станицом).

Новопланирани и постојећи објекти у захвату овог плана снабдевали би се са новопланиране мреже гасовода унутар сваког комплекса посебно, према потребама технолошког процеса, по трасама гасовода у свему по техничким условима дистрибутера гаса.

Све новопланиране системе гасовода (ГМРС и МРС) планирати као целовит систем повезан међусобно прстенасто, пре свега због квалитетног и сигурног снабдевања.

Поред планираних објеката ГМРС и МРС у захвату плана, у планском периоду изградити дистрибутивни систем гасовода, од полиетиленских цеви притиска до 4 бара, за комплетну Општину Лапово. Начин грађења сваког од објекта ове инфраструктуре се увек дефинише техничким, енергетским, и другим условима надлежног предузећа за ту комуналну инфраструктуру.

Гасне мерно-регулационе станице градити у ограђеним зонама, зидане или лимене. Димензије станице су дефинисане потребама и капацитетом. Око станице се поставља ограда висине 2,5 метара на 2 метра од зидова станице. Просторије су добро вентилиране,

а под им је од материјала који не варничи. Противпожарни шахт се налази на мин. 5 метара од станице. У станицама широке потрошње је обавезно уграђивање одоризатора - средства за убацивање мириса у гас, док то за индустриске потрошаче није потребно. Станица мора имати омогућен прилаз теретног возила мање величине.

За градњу градске гасоводне мреже и мерно-регулационих станица користити "Одлуку о условима и техничким нормативима за пројектовање и изградњу градског гасовода" („Сл. лист града Београда", бр. 14/77, 19/77 – испр., 18/82 и 26/83), а за дистрибутивну гасоводну мрежу "Правилник о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 бар" („Сл. лист СРЈ", бр. 20/92).

Ограничење приликом развоја и изградње енергетске инфраструктуре огледа се у конфликту између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, становништва, итд.). Зато је потребно предузети одговарајуће мере за смањење конфликта и санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.).

Капацитети (величине) објеката гасоводне градске мреже ће се одређивати накнадно, према потребама и техничким условима дистрибутера природног гаса.

Коришћење нових и обновљивих извора енергије (ОИЕ) предвидети првенствено за задовољење нискотемпературних топлотних потреба (грејање, припрема потрошне топле воде, сушење, климатизација). Примена нових и обновљивих извора енергије би имала највећи значај у сектору личне и опште потрошње и пољопривреде, а знатно мањи у домену индустрије.

Биомаса – Планирано пољопривредно и шумско земљиште у захвату ГП Лапово обухвата 44,90% од укупног земљишта, што представља значајан потенцијал за коришћење биомасе, и то дрвне биомасе (сеча дрвета и отпаци дрвне масе при њеној примарној и/или индустријској преради) и пољопривредне биомасе (остаци пољопривредних и ратарских култура).

Соларна енергија – Према подацима метеролошке станице Ћуприја, у региону општине Лапово може се очекивати годишња сума сунчевог сјаја у износу од 2455 часова у току године. На основу броја сунчаних дана (који је знатно већи у односу на многе европске градове), може се планирати коришћење соларне енергије као обновљивог извора енергије.

Биогас – на новоизграђеној депонији постоји систем за одвођење метана који се ствара као нуспроизвод при процесима у депонији. Планирати коришћење метана као извора обновљиве енергије за добијање топлотне енергије или струје, која би могла да се користи за потребе депоније, а вишак би могао да се испоручује у мрежу електродистрибуције.

Геотермална енергија – У захвату Зоне рекреативног туризма постоје изворишта хидрогеотермалне енергије – топлотне енергије акумулиране у подземним водама. Подаци добијени истраживањима би јасније указали на потенцијал ове врсте енергије, која би се сем у бањске и терапеутске сврхе могла користи и за грејање објеката у захвату зоне.

3.5. ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА

На основу увида у документацију и Регистар заштићених природних добара, Завод за заштиту природе Србије је у својим условима за израду ГП-а Лапово 2020 (бр.03-3141/2 од 08.02.2007.), констатовао да се на подручју Плана не налазе заштићена природна добра.

3.6. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

На подручју Општине Лапово налазе се, за сада, само валоризовани објекти. Валоризоване објекте и просторе треба штитити и очувати кроз планску документацију.

1. ВАЛОРИЗОВАНИ ОБЈЕКТИ И ПРОСТОРИ

1.1. Објекти градитељског наслеђа – профана архитектура

Зграда у ул. Његошевој бр.23
Зграда у ул. Краља Петра Првог бр. 11
Зграда у ул. Краља Петра Првог бр. 14
Зграда у ул. Косовских јунака бр.10 - О.Ш. Светозар Марковић
Зграда у ул. Ратника солунског фронта бр.1
Зграда у ул. Станоја Главаша бр. 48

1.2. Објекти градитељског наслеђа – рурална архитектура (народно градитељство)

Кућа у ул. Деспота Стефана Лазаревића бр. 20
Кућа у ул. Његошевој бр.21
Кућа у ул. Први мај бр. 45
Кућа у ул. Косовских јунака бр. 3
Кућа у ул. Краља Петра 20
Кућа у ул. Карађорђевој бр. 225
Кућа у ул. Краља Петра Првог 116
Окућница, кућа и кош, у ул. Радомира Путника бр. 1
Помоћни објекат, качара са подрумом, у ул. Николе Пашића бр. 1
Помоћни објекат, кош и магаза у ул. Карађорђевој бр. 219
Помоћни објекат, подрум и магаза, у ул. Први мај бр. 41

1.3. Објекти градитељског наслеђа –сакрална архитектура

Црква св.Параскеве

1.4. Објекти градитељског наслеђа –индустријска архитектура

Железничка станица
Стари млин
Стара свилара

1.5. Археолошки локалитети

Железничка станица (антички период) – Лапово
Железничка станица (праисторијско насеље) – Лапово
Шавац (антички период) – Лапово
Шавац (праисторијско насеље старијег гвозденог доба) – Лапово
Грабовачки поток (средњи век) – северозападно од Лапова
Црквина (средњи век) – Лапово
Црквина (средњи век) – Кленовац
Црква брвнара (средњи век) – Брзан
Старо гробље (хронолошки недефинисано) – Лапово
Џидовско гробље (средњи век) - Лапово

1.6. Спомен бисте и спомен обележја

Споменик палим ратницима у Првом светском рату
Споменик палим борцима НОБ-а
Спомен плоча НОБ-а, на згради поште
Спомен плоча на згради железничке станице

Јавни споменици и спомен обележја новијег датума

Три спомен плоче на звонику цркве Св. Параскеве,
Споменик краљу Александру Карађорђевићу;
Споменик Дражи Михајловићу;
Спомен плоче на стадиону „Локоса-а“;
Спомен чесма посвећена Првом српском устанку;

1.7. Гробља

Старо гробље – Горњокрајско;
Старо гробље – Доњокрајско;

За потребе Генералног плана „Лапово 2020“, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца, извршио је током маја месеца 2009. године обилазак подручја у захвату ГП-а, ради валоризације, разврставања и евидентирања градитељског наслеђа.

На територији која је обухваћена Генералним планом „Лапово 2020“ налазе се објекти градитељског наслеђа, од којих поједине треба утврдити за споменике културе, због архитектонских и историјских вредности које поседују.

У складу са значајем обавезно је поштовање општих и посебних услова и мера заштите.

Услове за предузимање мера заштите и других услова зависно од категоризације споменика културе, одређује:

- за споменике културе од изузетног значаја, као и за заштићену околину, Републички завод за заштиту споменика културе (преко Завода у Крагујевцу);

- за споменике културе од великог значаја, остале споменике културе и културна добра која уживају претходну заштиту, као и за заштићену околину, Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу.

- за валоризоване објекте и просторе Завод издаје мишљење. Ове објекте треба штитити и очувати кроз урбанистичке планове, било као појединачне објекте или као амбијенталне целине.

- за спомен обележја Завод издаје решење, односно мишљење у зависности да ли се спомен обележје налази на или у заштићеној околини споменика културе или ван споменика културе.

На бази поменуте документације и валоризације, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца доставља услове чувања, одржавања и коришћења валоризованих објеката који се налазе на територији општине Лапово.

Услови и мере заштите, коришћења и унапређења градитељског наслеђа, анализом постојећег стања и вредновањем расположивих података, дефинисани су кроз два режима заштите и коришћења градитељског наслеђа.

Први режим заштите подразумева заштиту објеката, уз опште и посебне услове чувања, коришћења и заштите. За све интервенције на објектима и њиховој катастарској парцели (јер се она третира као заштићена околина), на које се примењује први режим заштите, надлежан Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца издаје услове, који се старају, у сарадњи са корисницима и надлежним општинским органима Лапова, о чувању, заштити и предузимању мера техничке заштите.

Други режим заштите обухвата валоризоване појединачне објекте и спомен обележја. За валоризоване објекте и просторе, као и за спомен обележја, Завод за заштиту споменика културе из Крагујевца, издаје мишљење за радове који би се предузимали. Код валоризованих објеката надлежни Завод издаје мишљење за све радове на катастарској парцели на којој се налазе исти (јер се она третира као заштићена околина).

4.0. КАРАКТЕРИСТИКЕ ОБЛАСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ ИЗЛОЖЕНЕ УТИЦАЈУ

Квалитетна животна средина је фактор будућег развоја насеља и пре свега се огледа у обезбеђивању здраве животне средине за становништво. Квалитетна животна средина може бити значајан потенцијал за развој, односно ограничење, уколико би стање животне средине било угрожено.

Да би уопште могли да говоримо о животној средини, морамо да знамо тренутно стање њених чинилаца (воде, ваздуха и земљишта) узимајући у обзир развој привреде, стање природних вредности (биодиверзитет), број становника и других фактора који утичу на стање у животној средини.

На подручју Лапова, није успостављен систем контроле стања животне средине. Не врше се систематска мерења квалитета ваздуха, површинских и подземних вода, нивоа буке, степен јонизујућег и нејонизујућег зрачења.

Потенцијални негативни ефекти који би могли настати без савременог начина планирања простора са еколошког аспекта и заштите животне средине, могу се испољити на целокупну екосистемску равнотежу и појединачне елементе: ваздух, воду, и земљиште.

За подручје Плана, а за потребе процене утицаја и израде Извештаја о стратешкој процени утицаја, нису вршена посебна мерења, анализе и истраживања стања животне средине, квалитета медијума животне средине и степен загађености. Коришћени су подаци из постојеће документације и резултати анализа за које је утврђено да су од значаја.

4.1. ВАЗДУХ И ПОЈАВА АЕРОЗАГАЂЕЊА

Проблематика аерозагађења је актуелна као глобални проблем који се испољава на различитим нивоима организације система. Доминира као значајна нус појава у току развоја урбанизације, а посебно у подручјима која су у директном контакту са саобраћајним токовима. Поред тога, квалитет ваздуха је директно зависан од климатских карактеристика и временских прилика (падавине, струјање ваздуха и сл.). Да би се добили релевантни показатељи стања аерозагађености на неком подручју, неопходан је континуални мониторинг (неколико година) великог броја параметара који утичу на квалитет ваздуха.

Као потенцијални загађивачи ваздуха на подручју Лапова су пре свега друмски и железнички саобраћај и индивидуална ложишта. Територијом Лапова пролази деоница аутопута Београд – Ниш (Е-75), као и магистрална двоколосечна пруга међународног карактера Београд – Ниш, железничка пруга Лапово – Крагујевац и железнички чвор Лапово. Повећано саобраћајно оптерећење инфраструктурних система знатно утиче на квалитет ваздуха. Моторна друмска возила, чији издувни гасови доприносе погоршању квалитета ваздуха, представљају значајне загађиваче животне средине. Издувни гасови имају утицај на људе, флору, фауну, као и створена добра. Њихов утицај се осећа у подручјима око саобраћајница. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитује се велики број гасова, од којих су најважнији (због свог доказаног негативног утицаја на хуману популацију): CO, NOx, CO₂, угљоводоници, олово, као и чврсте честице у облику чађи.

Као позитивна околност може се навести процес гасификације Лапова, који се већ спроводи, као мера за побољшање квалитета ваздуха.

Обзиром да нема успостављеног сталног мониторинга квалитета ваздуха, процена стања квалитета ваздуха може се приказати на основу присутних емитената загађујућих материја, њиховог размештаја и капацитета на подручју плана и ближе околине.

4.1.1. Аерозагађеност

Према важећој законској регулативи, односно Правилнику о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података (Службени гласник РС, бр. 54/92, 30/99, 19/06) прописане су граничне вредности имисије за неке загађујуће материје које се експлоатацијом друмских возила емитују у

ваздух (Табела бр.4) средње годишње граничне вредности имисије представљају МДК (максимално дозвољене концентracије).

Табела бр.4. Граничне вредности имисије за неорганске материје

Загађујућа материја	Јединица мере	Ненастањена и рекреативна подручја				Настањена подручја			
		Време узорковања		-*** x	Ц98* **	Време узорковања		- x	Ц98
		24 часа*	1 час			24 часа	1 час		
Сумпордиоксид	µg/m3	100	150	30	150	150	350	50	350'
Чађ	µg/m3	40	-	30	50	50	150	50	150
Суспендоване честице	µg/m3	70	-	40	100	120	-	70	200
Азотдиоксид	µg/m3	70	85	50	85	85	150	60	150
Приземни озон	µg/m3	65	120	60	120	85	150	80	150
Угљендиоксид	µg/m3	3	5	3	5	5	10	3	10

* Средња 24 – часовна вредност

** Средња годишња вредност

*** 98 перцентли свих средњих дневних вредности измерених током године

Табела бр.5. Граничне вредности за укупне таложне материје

Загађујућа материја	Јединица мере	Време узорковања	Ненастањена и рекреативна подручја	Настањена подручја
Укупне таложне материје	mg/m2/дан	1 месец	300	450
		1 година	100	200

Табела бр.6. Граничне вредности имисије тешких метала у таложним материјама

Загађујућа материја	Јединица мере	Време узорковања	Ненастањена и рекреативна подручја	Настањена подручја
Олово	µg/m2/дан	1 месец	100	250
Кадмијум		1 месец	2	5
Цинк		1 месец	200	400

* Средња годишња вредност

За потребе израде Стратешке процене утицаја ГП Лапово 2020 на животну средину, нису вршена истраживања контроле квалитета ваздуха. Међутим, постоје подаци о загађености ваздуха, који су добијени након једномесечног праћења стања квалитета ваздуха на траси магистралног пута М1.11. Крагујевац – Баточина, у периоду од 14.09.2006. до 27.10.2006, на 30 m од магистралног пута, на три локације (код Ботуња, Жировнице и мотела Кошута).

Мерене су концентрације SO₂, азотових оксида, чађи, бензена, формалдехида, укупних таложних материја, тешких метала (Pb, Zn, Cd). Добијене концентрације су упоређиване са меродавним показатељима према Правилнику о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података (Службени гласник РС, бр. 54/92, 30/99, 19/06).

Добијене вредности загађујућих материја на пункту Лапово – мотел “Кошута”, користе се као релевантни подаци о квалитету ваздуха дуж инфраструктурног коридора. Подаци указују да су повећане концентрације чађи – изван ГВИ (гранична вредност имисије) (од 58 µg/m³ – 64 µg/m³) док се остале мерене компоненте ваздуха налазе испод ГВИ. Међутим, добијене податке треба узети са резервом, зато што на прецизност мерења знатно утичу временске прилике (падавине, ветар, доба године) и дужина мерења (што се дуже мери – дуже од годину дана резултати су прецизнији).

4.2. КВАЛИТЕТ ВОДА

На територији Лапова постоје значајни водотокови: Велика Морава, Лепеница, Рача, а кроз само насеље протичу Казански и Липарски поток. Такође, на подручју плана се налази и извориште водоснабдевања “Гаревина”.

Имајући у виду просторне карактеристике планског подручја, зону ауто пута, железнице, обрадиве пољопривредне површине, неадекватно депоновање отпада, (велики број дивљих депонија), може се рећи да постоје загађивачи који би нарушили квалитет површинских и подземних вода.

Као главни облици загађивања површинских и подземних вода на подручју Лапова издвајају се: комуналне и индустријске отпадне воде, услед непостојања канализационог система и великог броја неадекватних септичких јама; као и отпадне воде са ранжирне и дезинфекционе станице које се без пречишћавања одводе до старог корита Лепенице и ту испуштају. Такође је само најужи централни део насеља прикључен на кишну канализацију, тако да и атмосферске отпадне воде представљају извор загађења вода на подручју плана.

Испитивања квалитета површинских и подземних вода нису вршена за потребе израде овог елабората. Међутим, постоје резултати испитивања квалитета водотокова Велике Мораве и Лепенице, која су вршена за друге потребе.

За потрбе израде "Средњерочног програма унапређења рибарства на рибарском подручју "Морава 1" за период 2003-2007.год", вршена су физичка, хемијска и биолошка испитивања на локалитетима у сливу Велике Мораве, која могу послужити као приказ стања квалитета речног тока (табеле 7 и 8). Локалитети на којима су вршена испитивања, су:

- Река Велика Морава, мост код Свилајнца PBM1
- Река Велика Морава, Попов вир, Багрдан PBM2
- Река Велика Морава, Варварин PBM4

Овим истраживањима обухваћени су следећи физички и хемијски параметри: морфометрија водених екосистема (ширина корита, дубина воде, карактер дна), физичке особине (температура воде и ваздуха, електропроводљивост, брзина воде, боја, провидност) и хемијске особине (концентрација и сатурација кисеоника, рН воде, концентрација фосфата, нитрата и амонијума). Резултати мерења приказани су у Табелама бр.7 и бр.8.

Табела бр. 7: морфометријске карактеристике истраживаних локалитета у сливу Велике Мораве (PBM1, PBM2, PBM4)

Параметар/локалитет	PBM 1		PBM 2		PBM 4	
Датум	11.04.	15.08.	11.04.	15.08.	11.04.	02.07.
Надморска висина (m)	130		150		160	
Ширина корита (m)	60-90	50-80	90-110	40-70	60-70	30-50

Дубина воде (m)	1-3	0,5-2	0,4-2	0,3-1,6	0,3-1,8	0,3-1,2
Карактер дна (%)						
Степен и крупан камен	10		2		5	
Камен до величине шаке	25		40		40	
Шљунак, облутак	30		20		30	
Песак	20		20		10	
Муљ	10		10		5	
Детрирус	5		5		10	
Обраштај (%)						
Макроалге, бактерије, гљиве	20	60	20	80	90	70
Више биљке	+		5	20	5	10
Температура воде/ваздух °C	10/16	28,5/30,4	1,5/17	26,4/33,5	9/16	27,5/28,5
Брзина воде (m/s)	1,5	1,01	1,3	0,8	1,4	1,01
Електропроводљивост	250	400	250	280	220	280
Боја воде, мутноћа, мирис	мутна	браон	мутна	браон	мутна мирис	браон мирис

Табела бр.8: Хемијске карактеристике воде на истраживаним локалитетима у сливу Велике Мораве (PBM1, PBM2, PBM4)

Параметар/локалитет	PBM 1		PBM 2		PBM 4	
Датум	11.04.	15.08.	11.04.	15.08.	11.04.	02.07.
pH воде	7,5	8,1	7,6	8,1	8,1	8,4
Концентрација кисеоника (mg/l)	10,53	6,65	10,61	6,65	10,85	6,12
Сатурација кисеоника (%)	105,3	78,5	104,7	76,8	103,2	66,5
Нитрати као N (mg/l)	2,4	4,3	3,2	4,0	3,3	4,5
Амонијак (mg/l)	0,46	0,23	0,21	0,001	0,023	0,24
Фосфати као P (mg/l)			0,348	0,065	5,3	3,4
ВРК	6,0	13,6	2,4	3,7		
Суспендоване материје (mg/l)	123	34	10,8	16,8		

За потребе израде Студије заштите животне средине и развоја еколошких система града Крагујевца до 2010.год., Природно математички факултет у Крагујевцу вршио је испитивања водотокова на подручју града Крагујевца, при чему и квалитет Лепенице на ушћу у Велику Мораву. Резултати испитивања дати су Табели бр.9.

Табела бр.9: Квалитет Лепенице на ушћу у Велику Мораву.

Узорак	pH	Кисеоник (mg/l)	Утрошак KmnO4 (mg/l)	Амонијак (mg/l)	Нитрати (mg/l)
Лепеница (ушће)	8,17	6,36	38,85	15,25	0,756

Узора	Нитрит	Фосфати	Киселос	Општа
-------	--------	---------	---------	-------

к	и (mg/l)	(mg/l)	т воде К	киселост
Лепеница (ушће)	7,76	3,250	0,163	0,00

Узорак	Базност м- вредност	Хлорид и (mg/l)	Карбонатна тврдоћа КТ	Укупна тврдоћа УТ
Лепеница (ушће)	48,5	42,22	13,02	18,12

Узорак	Стална тврдоћа	Суви ост. (g/l)	Жарени ост. (g/l)	Детергент и (mg/l)
Лепеница (ушће)	5,10	0,609	0,372	0,047

Узорак	Cu (mg/l)	Pb (mg/l)	Zn (mg/l)	Fe (mg/l)	Mg (mg/l)	Na (mg/l)	Mn (mg/l)
Лепеница (ушће)	0,045	0,000	0,026	0,090	33,50	16,50	0,043

Узорак	Ca (mg/l)	Li (mg/l)	K (mg/l)	Ni (mg/l)	Cr (mg/l)	Co (mg/l)	Cd (mg/l)
Лепеница (ушће)	84,00	0,170	6,86	0,071	0,108	0,000	0,000

Према Уредби о класификацији вода (Сл. Гласник СРС бр. 5/68), Велика Морава од Сталаћа до Дунава припада II класи, а Лепеница од Крагујевца до ушћа у Велику Мораву припада IV класи.

4.3. ЗЕМЉИШТЕ

Планско подручје простире се преко равничарског терена алувијалне равни Велике Мораве. Индустијски развој Лапова у мноме ће утицати на деградацију земљишта, услед трајних, иреверзибилних промена, превођењем пољопривредног земљишта у грађевинско. Велике површине плодног земљишта промениће намену и биће преведене у грађевинско.

Подаци о квалитету земљишта на територији Генералног плана не постоје, јер не постоји мониторинг. На загађивање тла доминантно утичу:

саобраћај;

неконтролисана употреба агрохемијских средстава – пестицида (инсектициди, хербициди, фунгициди и сл.);

неадекватно депоновање чврстог отпада (загађивање тла микроорганизмима, металима), као и низ дивљих депонија на мноштво локација дуж путева, речних токова и сл.

На квалитет земљишта утичу сви фактори који се односе на квалитет вода.

Потенцијална и стална опасност од загађивања отпадним водама и отпадом различитог порекла потиче из објеката пословања и становања који нису „умрежени“ у систем управљања отпадним водама и отпадом.

4.3.1. Физичко - хемијске карактеристике земљишта

Подаци о општим физичко хемијским карактеристикама земљишта на планском подручју не постоје јер нису вршена мерења. Међутим, за ово истраживање могу послужити подаци који су добијени након анализе квалитета земљишта, за потребе израде Стратешке процене утицаја ПДР Ауто пута Кагујевац – Баточина, деоница Крагујевац, на животну средину (Институт за заштиту здравља, Крагујевац, септембра 2006). Узорковања земљишта су вршена на локацијама уз ауто пут (на растојању од 1m, 20m и 100m од ивице аутопута) на три локације, при чему је трећа локација (код мотела Кошута) узета као меродавни показатељ загађености земљишта дуж коридора. Добијени резултати указују на следеће:

У сва три узорка са локалитета код мотела Кошута (локација уз ауто пут), се може уочити повећана концентрација тешких метала: никла, а у трећем и бакра. Квалитет земљишта не одговара нормама које су у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања, (Службени гласник РС 23/94).

На основу тога може се закључити да планирање намене земљишта око ауто пута не сме ићи у смеру коришћења истог у пољопривредно - производне сврхе. Процењује се да ће се штетан утицај саобраћаја испољити таложењем тешких метала и других полутаната на земљиште, који продиру у дубину и постају са осталим минералним материјама расположива подлога за раст и развој биљака.

4.4. БУКА

Мерења буке за потребе предметног плана и Стратешке процене нису вршена. Правилник о дозвољеном нивоу буке у животној средини (Сл. гласник РС бр. 54/92.) за насељена места прописује следеће вредности највиших дозвољених нивоа (Табела бр. 10).

Табела бр.10. Највиши дозвољени нивои буке у насељеним подручјима

Намена простора	Највиши дозвољени ниво спољашње буке dB(A)	
	дан	ноћ
Подручја за идмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
Чисто стамбена насеља	55	45

Пословно-стамбена подручја, трговинско-стамбена подручја, дечија игралишта	60	50
Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зоне дуж аутопутева и магистралних саобраћајница	65	55
Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без становања	На граници зоне, бука не сме прелазити нивое у зони са којом се граничи	

Загађивање буком и вибрацијама може бити изражено дуж правца аутопута и железничке пруге. Просторним планом инфраструктурног коридора ауто пута Е-75, деоница Београд – Ниш, утврђене су зоне утицаја на животну средину и ширина заштитних појасева од буке, што је приказано у Табели бр.3.

4.5. УКЛАЊАЊЕ ОТПАДА

На подручју Генералног плана заступљене су различите делатности, које у свом процесу продукују отпад различитих категорија и врста. Комунални отпад из насеља као и остали отпад, без организоване претходне селекције, депонује се на постојећој депонији — сметлишту, које је лоцирано у источном делу плана.

На основу споразума општина Лапово, Баточина, Рача, Велика Плана и Деспотовац, покренута је иницијатива о изградњи регионалне комунално – санитарне депоније. Изабрана је локација “Врбак” и реализација ове депоније је у току.

5.0 ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗАСТУПЉЕНИ У ПРИПРЕМИ ПЛАНА

Основни проблеми при изради плана, који се односе на заштиту животне средине, а самим тим и Стратешке процене утицаја, односе се на недостатак информационе основе о имисијама постојећих загађивача (у ваздух, воду и земљиште, бука) као ни постојање мреже мониторинга, као основног средства информисања о еколошком квалитету планског подручја. Стање медијума животне средине у поступку валоризације, су приказани орјентационо, опсервацијом на терену, и на основу постојеће документације и постојећег искуства.

Подаци праћења стања медијума животне средине не постоје, а за потребе Плана нису вршена мерења, те за поступак процене утицаја представљају недостатак.

Питања заштите животне средине заступљена у припреми плана и програма, произашла су као последица разраде планских циљева. Основни принципи који се односе на заштиту животне средине, а који су разматрани у плану су:

Спровођење принципа одрживог развоја рационалним коришћењем простора и природних потенцијала;

Елиминисање међусобних негативних утицаја планских решења и околине;

Дефинисање конкретних мера заштите животне средине.

Дефинисани су потенцијално угрожени медијуми животне средине:

ваздух,

подземне и површинске воде,

земљиште.

и дате су опште мере заштите чиниоца животне средине.

Стратешка процена утицаја Генералног плана Лапово 2020 је рађена као свеобухватна анализа еколошког потенцијала планског подручја, кроз коју се сагледавају

индикатори природног и стеченог стања и њиховом оценом се утврђују могућности за даљи развој.

Посматрајући стање животне средине Лапова, може се закључити да постоји опасност од погоршавања квалитета животне средине, нарочито уколико се настави досадашњи тренд развоја без улагања у заштиту животне средине.

5.1. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

У поступку израде Стратешке процене утицаја изостављена су разматрања избора најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине, из разлога што су у Плану јасно дефинисане смернице развоја без осврта на могуће варијанте. Ово се тумачи као недостатак у оквиру припреме Плана као и у оквиру Стратешке процене.

Недостатак информационе основе о квалитету животне средине се такође сматра као значајан проблем у оцени стања. Због тога је отежана категоризација могућих утицаја поједних загађивача, као и пројекција будућих загађивача, односно она је заснована на објективној процени и вредновању утицаја према методологији британског министарства за заштиту животне средине.

Стратешка процена утицаја ГП Лапово 2020 је урађена као свеобухватна процена планских активности на животну средину, сагледавајући могуће негативне ефекте са предлогом превентивних мера заштите и унапређења животне средине. Самим тим намерно нису изостављена одређена питања и проблеми у поступку процене.

5.2. ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА

У поступку израде ГП Лапово 2020 нису дефинисана варијантна решења која би требало разматрати по питању утицаја на животну средину. То се може окарактерисати као недостатак са становишта заштите животне средине јер јасни плански циљеви и стратегија развоја не морају бити у исто време и најповољнији, односно најприхватљивије решење са аспекта заштите животне средине.

5.2.1. Приказ Варијантног решења нереализовања гп лапово 2020

У случају нереализовања Плана могуће последице по животну средину могу бити значајне због следећих потенцијалних појава:

неконтролисане и непланске градње, што неминовно доводи до деградације урбаних, пејзажних и природних вредности насеља, потенцијалног загађивања изворишта водоснабдевања, неадекватне, неравномерне и недовољне инфраструктурне опремљености због недостајућих капацитета, перманентног и акцидентног загађивања вода (подземних и површинских), земљишта и ваздуха.

Нереализовање Плана је варијантно решење са могућим значајним негативним последицама по животну средину и губитак изворних вредности подручја. Стратешком проценом утицаја и Планом предложена су решења за спречавање конфликта у простору и разрешење постојећих просторних и еколошких проблема. Стога је неопходно доношење и имплементација Плана са понуђеном еколошком поставком одрживог развоја.

5.3. РЕЗУЛТАТИ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНЕ СА СТАНОВИШТА ЦИЉЕВА И ПРОЦЕНЕ МОГУЋИХ УТИЦАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

У циљу израде Генералног плана Лапово 2020. и Извештаја о стратешкој процени утицаја ГП Лапово на животну средину, остварене су консултације са следећим органима и институцијама:

Завод за заштиту природе Србије,

Завод за заштиту споменика културе, Крагујевац,

ЈП Пuteви Србије Београд,

ЈП "Железница Србије"

ЈКСП „Морава“

Републички сеизмолошки завод, Београд,

Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије ²Центар² д.о.о. Крагујевац, ЕД

²Електрошумадија²

ЈП Електромрежа Србије Београд,

„Телеком Србија“ Извршна јединица регије – Центар Крагујевац,

"Телеком Србија" А.Д. Дирекција за мобилну телефонију, Београд,

Теленор д.о.о., Београд

ЈП "ПТТ саобраћаја Србије" РЈ поштанског саобраћаја Крагујевац,

Министарство одбране Републике Србије, Управа за инфраструктуру, Сектор за материјалне ресурсе, Београд

Општином Лапово

Резултати консултација које су од значаја са аспекта заштите животне средине:

Завод за заштиту природе Србије, је на основу увида у документацију и Регистар заштићених природних добара у својим условима за израду Генералног плана Лапово 2020 (бр. 03-3141/2 од 08.02.2007.) констатовао да се на подручју Плана не налазе заштићена природна добра. Поред овога, у условима Завода за заштиту природе, садржани су и елементи који се односе на очување и унапређење природних вредности и услови заштите природе и животне средине, као и начела одрживог развоја.

6.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

6.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Дефинисање стратешких начела, у складу са стратешким начелима одрживог развоја планова вишег реда, у циљу заштите и побољшања квалитета животне средине (чист ваздух, вода, земљиште – пољопривредне површине);

Рационално коришћење (еколошко ограничење) природних ресурса (нарочито из категорија делимично или потпуно необновљивих);

Кроз рационално коришћење земљишта, енергије, вода и материјала и спровођење мера заштите животне средине, допринети остваривању еколошког и друштвеног развоја ширег подручја;

Максимално предупредити избор адекватне технологије и еколошки заснованих пројеката за појединачне фазе у току реализације планских решења, претходном идентификацијом проблема;

Заштита екосистема и биодиверзитета очувањем генетског и екосистемског биодиверзитета формирањем базе података кроз програме и пројекте очувања животне средине,

Адекватно решити питање третмана отпада,

Утицати на друштвени и социјални бољитак, очувањем насељености руралних подручја и повећањем запослености,

Институционализовати заштиту животне средине.

6.2. Посебни циљеви стратешке процене

Становништво

-Очување социјалног, друштвеног и физичког здравља становништва кроз примену мера које ограничавају негативне факторе развоја, стварање услова за напредак и свеопште благостање становништва.

Привреда

-Интегрисати развој привреде са савременим принципима заштите животне средине, кроз увођење система квалитета који подржавају чисту технологију која контролише производњу отпадних материја и производњу здраве хране.

Водопривреда

-Процена утицаја планских активности на квалитет и режим вода уз успостављање новог система организовања активности у контроли загађивача и загађености, превентивном деловању, стварању информационе основе и санације постојећег стања.

Комуналне делатности

- Унапредити ниво комуналне хигијене, почев од трајног решења проблема комуналног отпада до утврђивање начина третмана и одлагања свих врста отпада и отпадних вода у сагласности са европским и светским стандардима.

Саобраћај

-Ускладити просторну организацију система категорисаних путева, са очувањем природних потенцијала, урбаних и руралних подручја уз успостављање интегралне контроле управљања и заштите животне средине. То подразумева елиминисање негативне манифестације утицаја саобраћаја на околину, односно свести их на ГВИ.

Електроенергетика

-Успоставити одрживо коришћење природних ресурса, уз планско увођење економичнијих технологија које смањују загађење животне средине и производњу отпада, са подстицајем развоја гасификације као најчистије енергије.

Туризам

- Подстицати развој туризма, уз процену развојних капацитета са аспекта заштите животне средине и одрживо управљање природним вредностима и културним наслеђем.

Шуме и шумско земљиште и ваншумско зеленило

-Утврдити утицај планираних активности са смерницама за унапређење и очување шумског потенцијала и ваншумског зеленила, посебно вредних састојина, у осетљивим зонама под ерозијом, стрмим теренима, дуж саобраћајница, речних корита и сл.

6.3. Врсте и избор индикатора који су коришћени при изгради Стратешке процене

Индикатори (показатељи, индекси) представљају основни инструмент за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су неопходни као улазни подаци за свако планирање (друштвено-економско и просторно-урбанистичко) и представљају полазну основу за планирање развоја животне средине.

Сви индикатори чине заједно индикаторе одрживог развоја. Приказ индикатора одрживог развоја (индикатора развоја усклађеног за захтевима заштите животне средине) је лимитиран начином прикупљања и обраде статистичких података. Индикатори

одрживог развоја морају бити коришћени у контактима са међународним организацијама и институцијама. То су:

урбанизација и индустријализација (које стварају разне врсте отпадака, буку, зрачење, социјалне промене),
процеси насељавања, пољопривредне делатности, шумарство, лов и риболов, саобраћај, енергетика, водопривреда, рекреација, и слично које доводе такође до промена у животној средини,
непогоде и катастрофе као пратеће појаве природног угрожавања средине,
индикатори који дају опште информације о подручју (информације о средини-територији и просторном уређењу), о природним условима: земљиште, минералне сировине, шуме, фауна и флора, вода и ваздух, природна баштина, затим градска и сеоска насеља, опште информације о њима, о условима становања, условима рада, урбаном стандарду, комуналној опремљености, историјским целинама и споменицима.
информациони системи, законодавство, планирање, истраживање, образовање, економске мере, организованост и међународна сарадња.

Да би индикатори били поуздани, применљиви на свим нивоима планирања као и инструмент за поређење, неопходан је усаглашени систем праћења који подразумева: јединствене показатеље, јединице мерења, метод мерења, период праћења, начин обраде и приказивање резултата. У току је реализација пројекта "Формирање индикатора одрживог развоја" који ће јасно утврдити које показатеље је неопходно користити у оцени тренутног стања и планирању. Из тог разлога, предлаже се модел вредновања утицаја на основу методологије британског министарства за животну средину (Rapid Urban Environmental Assessment). Методологија вредновања утицаја дата је у Уводу (у поглављу 1.2. Методологија израде стратешке процене).

7.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Реализацијом планских активности могу се јавити потенцијални штетни утицаји у различитим фазама реализације планских решења. Процена утицаја планираних намена, просторних целина, урбанистичких зона (садржаја, функција, објеката и делатности) на животну средину вршена је са аспекта могућих утицаја у оквирима еколошких целина и зона на осетљиве чиниоце животне средине. Постојеће стање дато је као процена на основу опсервације, евидентирања на терену, података овлашћених институција, надлежних органа и организација, као и података из постојеће просторно-планске, урбанистичке и друге документације.

Еколошка процена Плана је важан аспект у поступку доношења Одлуке за усвајање могућих намена, начина коришћења и заштите природних ресурса и животне средине, а пре свега:

са аспекта рационалног, еколошки прихватљивог коришћења природних ресурса, оцене постојећих створених ресурса и њиховог даљег коришћења, избора могућих зона и Пројеката (објеката, функција, садржаја и делатности), избора најбоље понуђених начина за планирање мера превенције на планском нивоу, планирање мера за спречавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја до нивоа Пројеката, обавезних мера за отклањање могућих последица од планираних али и реализованих-постојећих намена, целина, зона и пројеката и успостављања мера заштите и мониторинга животне средине.

Вредновање и процена капацитета простора и стања животне средине у Плану засновано је на вредновању животне средине, обзиром да не постоји расположива адекватна документационо-информациона основа, а ни усвојен систематизован и стандардизован систем индикатора.

Поступак оцењивања животне средине извршен је на основу вредновања могућих утицаја – према приказаној методологији у поглављу 1.2.

7.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана са мерама за спречавање и ограничавање негативних утицаја и повећање позитивних ефеката у животној средини

Варијантна решења, како је већ споменуто нису разматрана. Стога је немогуће извршити приказ процењених утицаја варијантних решења Плана.

7.2. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја

Приказ процењених утицаја планских циљева је дат у односу на опште циљеве стратешке процене, и то вредновањем укупних позитивних утицаја знаком + (од +1 до +3), негативних знаком – (од –1 до –3), а нејасни или непостојећи утицај 0 – Методологија описана у поглављу 1.2. Приказ утицаја дат је у Табели бр.12. У Табели бр.11 нумерисани су циљеви стратешке процене утицаја:

Табела бр.11. Нумерисани циљеви стратешке процене:

1.	Очување чистог ваздуха и здравља људи
2.	Очување и унапређење квалитета површинских и подземних вода
3.	Очување и унапређење квалитета тла и пољопривредног земљишта
4.	Очување и рационално коришћење природних ресурса
5.	Смањење нивоа буке
6.	Решење питања третмана отпада и отпадних вода
7.	Унапређење енергетске ефикасности и коришћење алтернативних извора енергије
8.	Очување и унапређење природних добара, пејзажа и биодиверзитета
9.	Унапређење и заштита непокретних културних добара
10.	Институционализација заштите животне средине

Табела бр.12. Приказ утицаја планских циљева у односу на стратешке циљеве заштите животне средине, кроз оцене –3 до +3

Плански циљеви		Стратешки циљеви									
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Становништво	Обезбеђење простора за нову стамбену изградњу	0	0	-2	-1/-2	0	0	0	-1/-2	0	0
	Формирање мреже насеља као јединственог система (развој урбане опреме насеља, развијање јавних и	+1	+1	+1	+1	-1	+2	+1	0	+1	+1
	подстицај запошљавања	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Привреда	Формирање нових пословних – радних зона	-2	+1/-1	-1	-1	-1	+2	+1	-1/0	0	0
	Афирмација малих и средњих предузећа	-1/-2	+1/-1	-1	-1	-1	+1/+2	+1	-1/0	0	0
	Унапређење туристичке понуде, развој нових спортско-рекреативних садржаја	+1	+1	+1	+2	0	+1/+2	0	+3	+3	+3
Защитаживотне и екологичке	изградња регионалне депоније уз затварање и рекултивацију постојеће	+3	+3	+3	0/-1	0	+3	+3	+3	0	+3
	Очување пољопривредног земљишта контролисаном применом хемије у пољопривреди	+3	+3	+3	+3	0	0	0	0	0	+3

[illegible]

	Ремоделација појединих објеката и простора	0	+1	+1	+3	+2	+2	+1	0	+3	+3
Инфраструктура	надградња основне мреже саобраћајница,	-2	-1	-2	-1	-2	0	-1/+1	-2	0/+1	0
	изградња нових акумулација - заштита насеља од	+3	+3	+3	+2	0	0	0	+3	+3	+3
	побољшање снабдевања водом изградњом постројења за припрему воде за	+3	+3	+3	+3	0	+3	0	+3	0	+3

изградња система за одвођење и пречишћавање	+3	+3	+3	0	0	+3	0	+3	+3	+3
Реконструкција и изградња комуналне инфраструктуре	+2	+3	+2	+2	+2	+2	0	-1	0/+1	+2
Гасификација	+3	+3	+3	+3	0	0	+3	0	0	+3

Резултати процене из табеле бр. 12.

Квалитет ваздуха и здравље људи, очување квалитета воде и земљишта

Позитивни утицаји се очекују у оквиру планских циљева везаних за: -заштиту животне средине (затварање и рекултивација постојеће депоније, и укључивање на регионалну депонију, контроли примене хемизације у пољопривреди, уређењу парковских и других зелених површина);

-водопривреду (нове акумулације, постројење за пречишћавање отпадних вода, постројење за припрему воде за пиће),

-реконструкцију и изградњу комуналне инфраструктуре,

- у домену енергетских циљева – ширење гасификације .

Негативни утицаји се очекују у домену саобраћаја и формирању нових пословних зона, који су компезовани заштитним појасевима који утичу на смењење загађења.

Бука

Мањи негативни утицаји процењени оценом -1, планских циљева који су у колизији са смањењем свеукупног нивоа буке у животној средини, везани су за ширење урбаног подручја и индустријализације, као и неизбежна бука у саобраћају. Уређење зеленила, је оцењен као највећи позитиван утицај (+3) у домену заштите становништва од прекомерне буке.

Очување природних ресурса, природних добара, пејзажа и биодиверзитета

Позитивни утицаји се очекују у домену планских циљева заштите животне средине, као и у домену унапређења туристичке понуде, +3, из чега се закључује да једино здрава, квалитетна и очувана животна средина са негованим пејзажима може бити добар потенцијал за развој туризма. Ширење гасификације као еколошки најчистијег енергента, оцењено је највишом позитивном оценом.

Мањи негативни утицаји (оцењени негативном оценом -1 и -2) који се односе на угрожавање земљиште као ресурса, очекују се у домену саобраћајне инфраструктуре и формирању нових стамбених и индустријских зона. Такође и затварање постојеће депоније, услед коришћења велике количине земље у процесу затрпавања, има мањи негативни утицај на земљиште као ресурс.

7.3. Начин вредновања чиниоца животне средине и подаци о ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци, вибрацијама, флори, фауни, стаништима, биодиверзитету, заштићеним природним и културним добрима, инфраструктурним системима, становништву

Процена типичних и карактеристичних импакта из анализираног подручја, утицаји из непосредног и ширег окружења од значаја за План и процена стратешких утицаја, извршена је на основу карактеристика и структуре садржаја, функција, намена простора, матрице природних карактеристика подручја и услова насталих у протеклом периоду као потенцијалних значајних утицаја на животну средину. Природне карактеристике подручја,

створене вредности и услови настали у протеклом периоду представљају полаз за процену еколошког капацитета и спречавање могућих конфликта у простору: централни линијски „мотив” је ауто пут, железница и радне зоне распоређене дуж коридора, извори и зоне заштите извора водоснабдевања, зоне утицаја отпадних вода и отпада свих категорија унутар целина и зона, вештачке микроаккумуляције, зоне могућих неконтролисаних импакта из зона становања и пословања, зоне могућих утицаја са пољопривредних површина.

7.3.1. Квалитет ваздуха и могући утицаји планских активности на квалитет ваздуха на подручју Плана са мерама заштите

За анализирано подручје као ни за ширу просторну целину не постоје подаци о стању аерозагађености. Нису вршена никаква мерења ни истраживања за потребе Плана и Стратешке процене утицаја. Као показатељ стања квалитета ваздуха дуж ауто пута коришћени су резултати једномесечног праћења стања квалитета ваздуха на траси магистралног пута М1.11. Крагујевац – Баточина, у периоду од 14.09.2006. до 27.10.2006, на 30 m од магистралног пута, на три локације (код Ботуња, Жировнице и мотела Кошута), за потребе израде Стратешке процене утицаја ПДР Аутопута Крагујевац – Баточина.

Непостојање базе података наметнуло је потребу процене стања на основу опсервације на терену, идентификације потенцијалних извора загађивања према подацима природних карактеристика, микроклиматских услова, метеоролошких показатеља и расположивих података. Као закључак о стању загађености ваздуха констатовано је следеће:

На анализираном подручју, главни загађивачи ваздуха су: пре свега друмски и железнички саобраћај и индивидуална ложишта. Повећано саобраћајно оптерећење инфраструктурних система знатно утиче на квалитет ваздуха, што доказују и расположиви подаци који указују да су повећане концентрације чађи – изнад ГВИ.

Вредновањем Плана са аспекта могућих утицаја на квалитет ваздуха, закључено је да представља добар избор за очување еколошког капацитета простора. Главни разлози су: адекватан размештај урбанистичких и еколошких зона и целина, планирани избор могућих енергената, са екстензивним развојем гасификације и коришћење еколошких горива у саобраћају, адекватан избор технологија и процеса који подражавају еколошке стандарде квалитета, односно смањују емисију полутаната у атмосферу, планиране зелене површине, заштитне зоне и појасеви, затварање и рекултивација депоније и укључивање у систем регионалног управљања отпадом.

На основу анализе природних карактеристика, може се претпоставити и очекивати да се могу повремено десити појаве концентрација загађујућих материја изнад ГВЕ. Процењује се да је, у случају коришћења неприхватљивих енергената могуће очекивати појаву краткотрајних, епизодних загађења при изразито неповољним метеоролошким и микроклиматским условима.

Предложена намена простора, уз поштовање мера заштите ваздуха од загађивања представља добро понуђено решење за очување квалитета ваздуха.

Обавезне стратешке мере заштите ваздуха:

Заштиту ваздуха од загађивања спроводити успостављањем интегралног мониторинга квалитета ваздуха општине, као део регионалног мониторинга,

Увођењем обавезне процене утицаја појединачних Пројеката на стање и квалитет ваздуха, уз подстицање избора најбоље понуђених решења и еколошки прихватљивих технологија и енергената,

Проценом еколошког капацитета зона и локација при реализацији појединачних Пројеката са аспекта утицаја на квалитет ваздуха.

Препорукама, обавезујућим и стимулативним мерама за коришћење обновљивих извора енергије при реализацији Пројеката - објеката већих капацитета,

Обавезним мерама биолошке заштите (озелењавање, пејзажно уређење) при формирању зона и појасева са приоритетном функцијом заштите,

Израде катастар загађивача ваздуха по јединственој методологији,

Обавезом уградње уређаја за пречишћавање ваздуха (ефикасних филтерских система) за објекте и пројекте потенцијалне изворе аерозагађења,

Смањењем емисије неспецифичних полутаната атмосфере из расутих тачкастих извора (индивидуалних ложишта и котларница) максималним прикључивањем на централизован систем даљинског грејања или/и гасификацијом.

Стимулација и препорука за коришћење модерних врста горива (еколошких) у саобраћају.

7.3.2. Квалитет вода и могући утицаји планских активности на подручју Плана са мерама заштите

Плански циљеви у области водопривреде су усклађени са основним циљевим заштите животне средине, јер се првенствено односе на заштиту квалитета подземних и површинских вода која подразумева увођење адекватне канализационе мреже, пречишћавање пре упуштања у реципиент, рационално коришћење воде као ресурса и природног добра и регулација водотокова. Утицај саобраћајних токова и развој индустрије има знатан утицај на квалитет вода.

Недостатак информационе основе и података о степену загађености отпадних вода које се упуштају у реципијент, наводи на чињеницу да је неопходно предузети основне мере у контроли квалитета воде и одржавању прописаних квалитативних карактеристика отпадних вода које се изливају у природне водотокове.

Обавезне стратешке мере заштите вода:

У циљу заштите вода, потребно је спровести следеће мере:

Заштита изворишта водоснабдевања поштовањем услова зона санитарне заштите, према Правилнику о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр.92/08);

Израда катастра загађивача вода и катастра отпадних вода;

Све активности у простору (производне, прерађивачке технологије) које утичу на промену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима, морају бити усмерене на спречавање штетног утицаја и обезбеђивање захтеваног квалитета воде, тј. увођењем предтретмана до нивоа за захтевну класу према Уредби о категоризацији водотока и Уредби о класификацији вода („Сл. гласник СРС“, бр. 5/68),

Забрана испуштања загађених и отпадних вода у реке, потоке и приобаља;

Адекватно одвођење отпадних вода, ширење канализационе мреже;

У деловима насеља где не постоји канализациона мрежа, или где ће се касније фазно реализовати, обавезан услов је диспозиција отпадних вода у прописне водонепропусне септичке јаме,

Постојеће септичке јаме које незадовољавају санитарно-хигијенске услове потребно је исте санирати и ревитализовати према нормативима и условима заштите,

Забрана одлагања отпада свих врста у приобаљу, односно санација дивљих депонија и рекултивација земљишта;

Оптимизација система за пречишћавање отпадних вода;

За све објекте и радове, потенцијалне изворе загађивања површинских и подземних вода, обавезно је приступити процедури Процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (Сл.Гл. РС бр.135/04);

Контролисано применом хемизације и органских ђубрива, утицати на очување квалитета површинских и подземних вода.

Контрола мера заштите

У области заштите вода контрола је неодвојива компонента сваке конкретне мере заштите и укупног система, јер се процењује да је вода потенцијално најугроженији медиум и ресурс. У концепту програма који се ослања на директне мере и квалитет ефлуента, кључно место у контроли заузима непосредни надзор рада и функционалности постројења за пречишћавање и контрола величине емисије из свих концентрисаних извора загађења. У циљу контроле укупне емисије и свих преузетих мера заштите потребно је стално пратити и квалитет површинских и подземних вода - мониторинг.

7.3.3. Квалитет земљишта, утицај планских активности и мере заштите

На подручју Плана нису вршена мерења и контроле квалитета и плодности земљишта ни пољоприврдених површина, те нема података о квалитету и плодности земљишта. За ово истраживање су послужили подаци који су добијени након анализе квалитета земљишта, за потребе израде Стратешке процене утицаја ПДР Ауто пута Кагујевац – Баточина, деоница Крагујевац, на животну средину (Институт за заштиту здравља, Крагујевац, септембра 2006), при чему је локација код мотела Кошута узета као меродавни показатељ загађености земљишта дуж коридора. Добијени резултати указују на повећану концентрацију тешких метала никла и бакра, на основу чега се може закључити да планирање намене земљишта око ауто пута не смеју ићи у смеру коришћења истог у пољопривредно - производне сврхе.

Опсервацијом на терену и објективном проценом, предвиђа се да на загађивање тла доминантно утичу:

саобраћај,

неконтролисана употреба агрохемијских средстава – пестицида (инсектициди, хербициди, фунгициди и сл.);

неадекватно депоновање чврстог отпада (загађивање тла микроорганизмима, металима), као и низ дивљих депонија на мноштво локација дуж путева, речних токова и сл.

Земљиште као необновљиви ресурс трпи углавном трајне последице пренамене из пољопривредног у грађевинско. Реализација Плана подразумева промене у статусу земљишта са аспекта промене намене и начина коришћења. Основне поставке Плана уз ширење мреже насеља и инфраструктуре, су рационално коришћење земљишта као природног необновљивог (тешко обновљивог) ресурса, као и:

Заштита пољопривредних површина (контролисано хемизацијом и забраном пренамене) као базе за производњу биолошки вредне хране у зонама непосредног окружења.

Адекватна комунална опремљеност којом ће се спречити било каква изливања отпадних и санитарних вода у земљиште,

Заштита и формирање нових зелених коридора који апсорбују штетне гасове и утичу на смањење ерозионих процеса.

Плански циљеви у сектору заштите земљишта односе се посебно на угрожена девастирана подручја – постојећа депонија и дивље депоније за које се планира санација и рекултивација, уз формирање јединственог система одлагања отпада на међуопштинском нивоу – формирање регионалне депоније "Врбак".

Обавезне стратешке мере заштите земљишта су:

Израда еколошко-биолошке основе са избором одговарајућих врста за озелењавање и пејзажно уређење јавних површина и функционалних заштитних зона,
Мере забране депоновања свих врста отпада на површинама које за ту намену нису стриктно одређене и проценом утицаја утврђене,
Мере забране просипања и изливања свих врста отпадних вода на земљиште,
Заштита пољопривредног земљишта од губитка из примарне пољопривредне производње – забрана градње на квалитетном пољопривредном земљишту .
Израда Програма за праћење стања и квалитета пољопривредног земљишта, као ресурса за производњу биолошки вредне хране.

7.3.4. Утицај Плана на животну средину са аспекта појаве буке и вибрација и мере заштите

Планским решењем предвиђени су заштитни потези комплементарни правцима развоја, уз главне инфраструктурне системе којима се предвиђа и заштитна функција од прекомерне буке и вибрација.

Обавезне мере заштите:

Подигћи заштитне зоне и појасеве избором зеленила пејзажно-заштитне функције, уз објекте и функције значајне емитере буке, посебно у зони између зоне становања и радних зона и зоне становања и пруге.

При реализацији појединачних Пројеката - производних погона, обавезна је појединачна Процена утицаја са аспекта процене очекиваних интензитета буке у окружењу и реализација техничких, организационих и биолошких мера заштите.

7.3.5. Климатске и микроклиматске карактеристике, метеоролошки показатељи и статус животне средине

Природне карактеристике целине и ширег окружења, морфолошке, орографске, хидрографске, вегетацијске, ружа ветрова, као и створене вредности, услови настали у претходном периоду, представљају основ за анализу потенцијалног настајања и просторног распрострањавања загађујућих материја.

Реализација планираних садржаја, очување шумских комплекса и форланда водотокова, према плану намене површина и примењеним мерама заштите, директно и индиректно утиче на очување микроклиматских одлика подручја, што има позитвне ефекте на животну средину и здравље људи.

7.3.6. Утицаји на биљни и животињски свет, екосистеме, станишта и биодиверзитет и мере заштите

У границама Плана, у постојећем стању, шумски комплекси су очувани, али без примењених мера неге и заштите. Планским решењима, вредни шумски комплекси представљају битна станишта, важна за очување аутохтоности, еколошке равнотеже и пејзажних вредности и функције приоритетне заштите.

Обавезне мере заштите екосистемског биодиверзитета:

Заштиту биодиверзитета и биолошких ресурса еколошких целина на подручју Плана, остварити очувањем аутохтоних станишта

Очување аутохтоности биљних и животињских врста и њихових ареала на подручју Плана са препорукама очувања у непосредној зони окружења.

Очување природне геометрије површина шумских екосистема, спречавањем фрагментације шума и шумских комплекса.

7.3.7. Утицај на заштићена природна и културна добра

На територији ГП Лапово, нема заштићених природних добара. Списак непокретних културних добара на територији ГП дат је у Поглављу 3.6. Обавезно је поштовање општих и посебних услова и мера заштите.

7.3.8. Утицај на становништво и демографију

Утицај планских циљева се може сагледати са аспекта:

Утицаја на структуру, кретање и бројност становништва,

Утицаја на здравље становништва.

Економски, друштвено социјални и привредни циљеви Лапова, свакако ће утицати на промену структуре, бројности и кретање становништва. Са подстицајем привреде, односно повећањем броја радних места, јавиће се повећана дневна кретања. Такође ће се повећати број запослених у оквиру активне радне групе становништва. Након извршене анализе друштвено-економског развоја Лапова, дате су три могуће варијанте:

умерени развој,

оптимистички развој и

убрзани-скок развој.

Варијанта 1. Умерени развој подразумева да се основни економски параметри Лапова (друштвени бруто производ, запосленост и инвестиције по становнику) приближе просеку Републике Србије. У овој варијанти број становника од 9.500 у 2008. години увећао би се у 2020. години на 11.000.

Варијанта 2. Оптимистички развој предвиђа да основни економски показатељи Лапова буду изнад просека Републике Србије. (Просечна стопа раста друштвеног бруто производа, прилив инвестиција, нова радна места и др.), што би омогућило да Лапово 2020. године има око 12.500 становника.

Варијанта 3. Убрзани развој претпоставља још бржи раст економских показатеља, односно убрзани прилив страних и домаћих инвестиција, висок раст друштвеног производа и запослености, развој крупне и секундарне инфраструктуре итд. Овакав ниво развоја претпоставља и већи број сталних становника као и већи број дневних миграната који ће се кретати ка Лапову. Очекује се да ће број становника 2020. године износити око 14.000 становника-корисника простора Генералног плана Лапово.

Табела бр.13: Планирани број становника

Година	Варијанта 1.	Варијанта 2.	Варијанта 3.
2008.	9.500	9.500	9.500
2025.	11.000	12.500	14.000

Адекватно организована мрежа насеља опремљена јавним функцијама олакшаће административне послове и обавезе становништва.

Атрактивном туристичком понудом која се предвиђа на територији подручја коју захвата план, доћи ће до прилива становништва из залеђа. Све те промене у броју присутних људи у простору, имају карактеристике сталних, повремених, реверзибилних, иреверзибилних, краткотрајних и дугорочних промена у простору. Присуство корисника простора, у случају интензивних и већих концентрација може имати негативне последице због буке, повећаног стварања комуналног отпада, отпадних вода.

Може се констатовати да Планом предвиђене активности неће имати негативан утицај на здравље становништва, јер су предвиђене посебне мере заштите, очувања унапређења и коришћења простора на територији обухвата Плана. То се потврђује на основу присутних циљева заштите животне средине и природних ресурса (заштите ваздуха, земљишта и вода) ширење гасоводне мреже, коришћење еколошких горива и других алтернативних видова енергије.

Позитивни ефекти планских циљева су стварање могућности за живот у условима контролисане животне средине, могућности за одмор (активан, пасиван), рекреацију, спорт, могућност запошљавања локалног становништва и еколошко управљање простором.

7.3.9. Утицај планских циљева у сектору комуналне инфраструктуре и мере заштите

Планом је предвиђено потребно инфраструктурно и комунално опремање и уређење, реконструкција и изградња мреже и објеката инфраструктуре. Плански циљеви у домену третмана и одвођења отпадних вода, су свакако позитивно окарактерисани јер се тиме штите медијуми животне средине од загађења. Такође се позитовно третирају утицаји у домену водопривреде који се залажу за заштиту чисте пијаће воде, површинских и подземних токова.

Обавезне мере заштите са аспекта комуналног уређења:

изградња канализационе мреже за безбедно управљање отпадним водама, до реализације насељске канализације, за делове без канализационе мреже, обавезне су водонепропусне септичке јаме чије пражњење мора бити организовано и поверено надлежном комуналном предузећу, обавезна је изградња постројења за третман отпадних вода у радним комплексима према технолошким захтевима и карактеристикама отпадних вода, све технолошке отпадне воде настале у појединачним Пројектима, објектима, погонима и технологијама, пре упуштања у колектор - реципијент, морају бити третиране до захтеваног нивоа сагласно Законским прописима, у системима за предтретмане, према специфичним захтевима примењене технологије, обавезан је третман потенцијално зауљених атмосферских вода у таложнику-сепаратору уља и масти са платоа, паркиралишта и површина где је као акцидент могуће очекивати појаву случајног просипања или процуривања нафтних деривата.

Управљање комуналним отпадом је засновано на избору концепта евакуације отпада, сагласно смерницама Националне стратегије управљања отпадом, у циљу спречавања деградације животне средине, здравља становништва и свих корисника простора, пејзажних вредности, спречавање неповољних утицаја на микроклиматске и еколошке услове подручја. Концепција, принципи, услови планских мера управљања отпадом односе се на:

реализацију концепта регионализације, укључивање на регионалну депонију "Врбак".

Мере заштите животне средине обухватају примену посебних правила у управљању отпадом од настанка до безбедног одлагања:

Санацију, рекултивацију и безбедно затварање свих локација неконтролисаног одлагања отпада,

Усвајање опције регионализације као најбоље понуђеног решења и укључивање у систем поузданог одлагања отпада на припадајућој регионалној депонији,

Постепено - фазно увођење шема раздвојеног сакупљања и сортирања отпада и увођење рециклаже,

Побољшање организације, оптимизација учесталости сакупљања и транспорта, оптимизација рута у зависности од функција и садржаја, густина становања, броја становника, туриста и осталих корисника,

Фазно увођење модерних судова за одвојено сакупљање отпада и савремене специјализоване опреме за транспорт.

7.3.10. Утицај планских циљева у сектору саобраћајне инфраструктуре и мере заштите

На основу досадашњег искустава са великом поузданошћу можемо тврдити да будућа саобраћајна решења и изграђеност саобраћајних капацитета свих појавних облика саобраћаја на овом простору могу бити потенцијални загађивачи животне средине, али уз неопходне мере заштите у свим фазама реализације потенцијални негативни утицаји ће се свести на минимум. Применом еколошких горива, којима се све више тежи такође се смањује ефекат загађења. Процењује се као неопходност утврђивање мониторинга за праћење стања животне средине и контролу спровођења мера за очување животне средине у домену саобраћаја, нарочито у зонама садржаја са повећаним ризиком функционисања (ауто пут, пруга, бензинске и гасне станице и складишта горива). Током изградње и експлоатације саобраћајних капацитета морају се предузети мере и контрола негативних утицаја на животну средину, а ако до акцидента дође морају се предузети мере брзе санације и рекултивације како не би имали нежељених последица..

Обавезене мере заштите у домену саобраћаја:

У циљу смањења свих облика загађења услед саобраћајних кретања, неопходно је формирати заштитне појасеве у функцији саобраћајница, као и ветрозаштитне појасеве који ће обезбедити квалитетну средину становништву у близини саобраћајних објеката.

7.3.11. Утицај планских циљева из сектора термоенергетске инфраструктуре и мере заштите

Развој енергетске инфраструктура на простору обухвата плана биће у функцији привредног развоја, побољшања услова стандарда и живота, као и заштите животне средине. На такав позитиван тренд нарочито ће утицати стимулисање развоја и коришћења алтернативних облика енергије.

Природни гас, са аспекта заштите животне средине, представља један од најповољнијих енергетских ресурса. Међутим, треба нагласити да не постоји ни један природни ресурс током чије експлоатације не долази до загађења животне средине. Тренутно и локално се деградира земљиште у поступку ширења мреже, а извршилац радова мора након завршетка радова извршити санацију терена.

Планиране активности на изградњи гасоводне инфраструктуре неће имати негативан утицај на остале инфраструктурне објекте и системе, уз поштовање заштитних коридора око инфраструктурних објеката и система и техничких норматива и стандарда.

7.3.12. Утицај планских циљева из сектора електроенергетске и телекомуникационе инфраструктуре, мере заштите

Негативан утицај надземних средњенапонских и високонапонских водова, огледа се у постојању електромагнетног поља у близини самих водова, које може утицати на здравље људи, ако су дуготрајно, изложени његовом утицају. Да би се избегао негативан утицај на људе ови водови се граде ван насељених места, а око њих се обезбеђује заштитни коридор (у зависности од јачине вода може бити ширине од 10 до 100м), у којем није дозвољена изградња објеката. Такође је неопходно адекватно лоцирати зеленило, јер у супротном може имати појачати негативне ефекте.

Техничким мерама, постављањем заштитног ужета и уземљењем, надземни вод се штити од пренапона услед атмосферског пражњења. Услови које треба поштовати (висина, удаљеност), да не би дошло до нежељених последица, дати су у пречишћеној Табели бр.14.

Табела бр.14: Прелазак и приближавање разним објектима водова од 1 kV до 110 kV.

Објекат	Сигурносна висина (м)	Сигурносна удаљеност (м)	Појачана изол.
Места приступачна возилима	6,0	5,0	
Зграде(неприступачни део:кров,димњак и сл.	3,0	3,0	Е;(М)
Зграде(приступачни део:тераса, балкон,грађевинске скеле и сл.)	5,0	4,0	Е;(М)
Зграде погонских просторија	3,0 уз заш.мере	3,0 уз зашт.мере	Е;(М)
Зграде са запаљјивим кровом	12,0*	5,0 *	Е;М
Објекти са лако запаљјивим материјал.	Не сме	Висина стуба +3,0 мин 15,0	
Насељена места	7,0		Е
Спортска игралишта	Не сме преко стрелишта	12,0	Е;М
Шуме и дрвеће		3,0	
Регионални путеви, локални путеви и путеви за индустријске објекте	7,0	Стуб: 10,0 (изузетно: 5,0)	Е
Магистрални путеви	7,0	Стуб: 20,0 (изузетно: 10,0)	Е; М
Аутопутеви	7,0	Стуб: 40,0 (изузетно: 10,0)	Е; М
Густо насељена места	7,0		Е; (М)
Паркиралишта и аутобуска стајалишта	7,0		Е; М
Мостовне конструкције		5,0 од приступачних делова: 3,0 од неприступачних делова	
Антене телевизијских и радио пријемника	2,0	5,0	Е; М
Антене предајних и пријемних станица	Не сме		
Високонапонски вод	2,5	1,0	Е
Нисконапонски вод	2,5	2,0	Е; М
Телекомуникациони каблови		Стуб: 10,0 за 1/110 kV(изузетно:1,0 за 1-35 kV) 15,0 за 220 kV 25,0 за 400 KB	
Телекомуникациони надземни вод	5,5 за 400 KB; 4,0 за 220 KB; 3,0 за 35/110 kV	Пров.:5,0 од стуба ТК вода Стуб: 2,0 од пров. ТК вода	Е; М
Металне и жичане ограде		3,0 Стуб: 0,7 У,,(цм) мин. 20 (цм)	
Жичане мреже	3,75	3,75	Е
Гасоводи, нафтоводи,параводи и сл.	8,0	8,0 Стуб:висина	

		стуба +3,0	
Стогови и сушаре	12,0*	5,0*	
Гробља	6,0 Стуб: не сме	5,0	Е; М
Противградне станице	Не сме	200	
Железничке пруге које нису предвиђене за електрификацију	7,0 (изузетно: 6,0)	Стуб: 10,0 од шине (изузетно: 5,0)	М
ЛЕГЕНДА: *- без обзира на напон; У,- називни напон (КВ); Е - електрично појачана изолација; М - механички појачана изолација. НАПОМЕНА: При преласку водова преко објеката, односно при приближавању водова објектима, сигурносна висина је једнака сигурносној удаљености ако за сигурносну висину није наведена посебна вредност.			

*Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 100 kV ("Сл. лист СФРЈ", бр. 65/1988 и "Сл. лист СРЈ" бр. 18/1992 чл. 103,104,105,106,107,108).

Транфо станица је чист електроенергетски објекат и у редовном погону не загађује ваздух, земљиште и воду. Једина врста отпада је уобичајени комунални отпад који се смешта у за то одређене контејнере и односе га комуналне службе града. У току редовног погона трансформаторске станице неће бити коришћени извори јонизујућег зрачења јер по природи технолошког процеса неће бити таквих извора.

Оптички кабл је сигнални кабл који у редовном функционисању нема негативан утицај на воду, ваздух и земљиште.

Редован процес радио- релејне станице, антенски стуб са антенама и контејнер са радио - релејним уређајима, представља извор зрачења електромагнетних таласа (микроталаса). Ово зрачење је усмерено, малих снага, са веома малом ширином снопа свега неколико степени, а поље брзо опада са удаљавањем од правца максималног зрачења. Стога анализа сваке појединачне антене би показала да због мале снаге зрачења радио - релејне антене, јачина поља не прелази границу дозвољену за људе нигде осим у непосредној близини извора, тј антене, на растојањима до максимално неколико метара. Извесна опасност по људе, према томе може настати само уколико се поједини делови тела нађу у непосредној близини антене. Приступ антени могу имати само професионалци, који у случају рада непосредно испред антене морају искључити радио - релејни предајник.

При изградњи антенских стубова и постављању антенског система за пренос сигнала морају се поштовати мере предвиђене законским и другим прописима које подразумевају нормативе и стандарде за ту врсту објеката, као и мере и услове, које утврђују надлежни органи и организације, које издају услове и сагласности. Сва опрема мора бити атестирана, обележена и прописно заштићена, са свим упутствима за безбедан рад.

Техничка документација мора бити урађена у складу са важећим прописима за ову врсту објеката, која обухвата прописе из опште техничке регулативе, оптерећења, пројектовања челичних стубова, основног материјала, монтаже челичних конструкција и заштите од корозије.

7.4. Акцидентне ситуације и мере заштите

7.4.1.Саобраћај

Акциденти у саобраћају се могу јавити у виду саобраћајних незгода и хаварија на теретним друмским возилима која превозе опасне материје (најчешће су то мазут, лож уље, дизел гориво, нафта, бензин). Узрочници акцидента могу бити:

људски фактор (непажљива вожња и непоштовање саобраћајних прописа),
неисправност возила и осталих транспортних средстава,
разни природни фактори који могу оштетити инсталације (ерозија, клизишта, корозија, влага, прашина...);
елементарне непогоде.

У случају акцидента на путевима најчешће долази до просипања нафтних деривата из резервоара возила и до загађивања околног земљишта, а кроз земљиште и подземних и површинских вода, као и уништавања биљног света.

Основне карактеристике хемијских акцидента су следеће:

дешавају се изненада;
локацијски се не могу предвидети, што отежава перманентну превентиву;
праћени су оштећењима транспортних средстава и транспортних путева;
време обавештавања у случају незгода на отвореном путу је одложено;
тренутно долази до контаминације непосредне околине великим концентрацијама опасне материје, а развијањем контаминационог облака или продором у водотоке и подземне воде загађивачи се могу проширити на већа пространства.

Акцидентне ситуације се могу десити без паљења и са паљењем (експлозијом). Штетни ефекат се огледа у изливању нафтних деривата и загађења земљишта, воде (површинске и подземне) што има негативан утицај на флору и фауну. Способност биодеградације загађујућих материја је врло мала, што указује на велику опасност уколико загађујуће материје доспеју у подземне воде. С обзиром на велики степен запаљивости у оваквим ситуацијама врло често долази до експлозија и пожара, које поред тога што односе људске жртве и чине материјалну штету емитују велику количину отровних гасова у атмосферу. Обим угрожености околине зависи од еколошког капацитета (порозности земљишта, дубине подземних вода, близине водотока и сл.). Најугроженије је земљиште и вода. Долази до затварања земљишних пора, слепљивања земље, промене режима земљишног ваздуха и подземних вода и долази до изумирања аеробних земљишних организама, чијим симбиотичким утицајем настаје педолошки слој. Бензин, који се користи као погонско гориво, спада у најзапаљивије течности. Он испољава високу испарљивост, не меша се са водом и има специфичну тежину мању од воде, што значи да се за гашење запаљеног бензина вода не може употребити. Осим тога, смеша бензинске паре са воденом паром или ваздухом производи експлозивну смешу. Довољне су врло мале количине ове смеше, да би се у одређеном случају образовао експлозивни систем. Пожари у којима је заступљен бензин праћени су експлозивним појавама и врло су интензивни.

Бензинске паре делују омамљујуће на човечији организам, док у већим количинама могу бити и отровне. Познато је, да врло високе концентрације бензинске паре (35000-40000 mg/m³) могу довести и до тренутне смрти. Најчешће повреде у удесним ситуацијама су дерматити и опекотине.

Основне мере за спречавање и ограничавање акцидентних ситуација у домену саобраћаја произилазе из:

Спровођења позитивне законске регулативе. Посебне мере за активну заштиту животне средине спровешће се кроз израду одговарајуће пројектне документације и пратећих

студија, којим ће се предвидети како редовне мере заштите тако и интервентне, односно мере у случају настанка акцидентне ситуације.

Транспорт опасних материја мора се обављати искључиво превозним средствима која су технички исправна, конструисана, израђена, опремљена и обележена у складу са прописаним стандардима.

Превоз и руковање опасним материјама могу да врше само лица која су за превоз и руковање стручно оспособљена. Одобрење за превоз опасних материја у друмском и железничком саобраћају издају одговарајућа Министарства у зависности од категорије опасних материја.

7.4.2.Термоенергетика

Потенцијалне опасности при транспорту природног гаса су следеће:

- природни гас се по својим хемијским и физичким карактеристикама мора третирати као пожарно и експлозивно опасан медиј, који у контакту са ваздухом може формирати запаљиве и експлозивне смеше,

- транспорт и дистрибуцију природног гаса неопходно је вршити у затвореном цевоводном систему,

- гасоводни систем може бити извор пожарних или експлозивних опасности само у случајевима појаве неконтролисаног истицања гаса из гасоводног система, које су последица непридржавања прописаних мера заштите, техничких услова и експлоатације одржавања.

Као узрочници изазивања акцидента могу бити: људски фактор (непажљиво и непрописно руковање опремом и инсталацијама, уношење, отвореног пламена, употреба алата који варничи, итд.), неодговарајући квалитет материјала од ког су израђени опрема и инсталације, лоше изведени монтажни радови, механичка оштећења опреме и инсталација, утицај влаге и прашине на инсталације, штетно дејство корозије, прекорачење максимално дозвољеног притиска, непостојање или неисправност сигурносне арматуре, настанак и паљење експлозивне смеше, елементарне непогоде (поплаве, земљотрес, олујни ветрови, снежни наноси, атмосферска пражњења, суша).

Евентуалне промене неконтролисаног истицања гаса, под условом да дође до формирања запаљивих и експлозивних смеша, могу угрозити гасоводни систем и његову околину.

7.4.2.1.Мере заштите од експлозије

Потреба за откривањем истицања природног гаса из цевовода је вишеструка. Пре свега, обзиром на претежни садржај метана, који у смеси са ваздухом, гради експлозивну смешу, евидентно је да рано откривање присуства метана у ваздуху може да спречи појаву експлозије. У том смислу користиће се уређаји који реагују на појаву метана и то у концентрацијама знатно нижим од граница експлозивности.

Обзиром да је потребно одређено време да се гас довољно прошири да би се формирала експлозивна атмосфера, у том интервалу је неопходно предузети потребне мере да се спрече недозвољене концентрације гаса. У односу на значај појединих делова гасоводног система објеката у зони локације трасе гасовода, не може се посматрати да је гасоводни систем у целости подједнако угрожен пожарним опасностима. У инвестиционо - техничкој документацији за разводни гасовод се утврђује опасности од пожара и експлозије. Да би се отклонила опасност од експлозије при извођењу монтажних радова и експлоатацији предвиђа се реализација мера заштите.

7.4.2.2.Мере заштите од пожара

Цео гасоводни систем може се сматрати потенцијално опасним од пожарних опасности, па није могуће дефинисати локацију истицања гаса из система. Међутим, анализом извора пожарних опасности обухваћени су првенствено објекти на гасоводном систему или његовој околини, који су значајни за целокупни систем и третирају се као пожарне тачке, а то су:

- надземна инсталација на гасоводу (инсталације на почетку и крају гасовода, запорни органи и сл.),
- трасе гасовода у зони: насељених места, индустријских зона, пољопривредних површина, шумских комплекса.
- укрштање трасе гасовода са јавним саобраћајницама (путеви, пруге),
- укрштања са већим водотоковима (реке, и др.).

Најчешће уочени недостаци на гасним објектима могу се поделити на "спољне" (између објекта и постојеће оgrade) и "унутрашње" (који су констатовани у самим објектима).

"Спољни" недостаци, као кошење траве и уклањање оближњег растиња и постојећег запаљивог материјала код жичаних ограда, као и недостатак жичане оgrade, могу бити узрочници пожара. Спољни недостатак је и премошћење између поклопца и рама противпожарних шахти. Затим, честа је појава да поред избетонираних простора, који заузимају гасни објекти, између бетонских "фугни", израсте коров који се тешко уклања. Првенствено би га требало изчупати у зиму и пролеће са свим жилама, или деловати одговарајућим пестицидима.

Најчешћи "унутрашњи" недостаци су: премошћење прирубница у циљу спречавања статичког електрицитета. Редовним одржавањем гасовода, уз стално праћење и контролу мера противпожарне заштите, најбоље ће се допринети сигурном и безбедном раду гасоводног система. У овом послу, поред максималне ангажованости одговарајућих служби, знатан допринос ће имати органи МУП-а, Управе за ПТ и ППЗ, путем редовних и контролних прегледа гасних објеката.

7.4.3. Електроенергетика и телекомуникације

Опште мере предвиђене законским и другим прописима, подразумевају нормативе и стандарде који се примењују при изградњи овакве врсте објеката, као и при избору опреме и уређаја. Овим мерама обухваћени су и услови надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и сагласности за изградњу објеката, извођење радова и употребу објеката. При изградњи морају се поштовати сви технички прописи предвиђени Законом.

Опрема треба да буде атестирана прописно заштићена, обележена и са свим упуштима за безбедан рад. Да би се избегао негативан утицај надземних водова, нарочито виших напона, на људе око њих је потребно обезбедити заштитне коридоре, у којем није дозвољена изградња објеката за становање као ни других објеката. Техничким мерама, постављањем заштитног ужета и уземљењем, надзрни вод ће се штитити од пренапона услед атмосферског пражњења.

При изградњи антенских стубова и постављању антенског система за пренос сигнала морају се поштовати мере предвиђене законским и другим прописима које подразумевају нормативе и стандарде за ту врсту објеката, као и мере и услове, које утврђују надлежни органи и организације, које издају услове и сагласности, као и мере које прописује Процена утицаја.

Ако се током извођења радова наиђе на природно добро, које је геолошко-палеонтолошког или другог порекла (за које се представља да има својство природног споменика) или добро са карактеристикама потенцијалног културног споменика – археолошког налазишта, извођач је дужан да о томе обавести овај Завод и да предузме све мере, како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

7.4.4. Природне непогоде

Заштита од елементарних непогода, као што су: земљотреси, поплаве, пожари, загађења воде великих размера, загађења ваздуха, снажни ветрови и сл. регулисана је Закон о заштити од елементарних и других већих непогода ("Службени гласник СРС", бр. 20/77, 27/85 и 52/89. чл. 31. Закона - 24/85- 1357. чл. 2. Закона - 6/89-394. чл. 21. Закона - 6/89-397. чл. 72. Закона - 53/93-2467. чл. 2. Закона - 67/93-3111. чл. 1. Уредбе - 10/94. 175. чл. 56. Закона - 48/94-1497. чл. 118. Закона - 101/2005-28). Придржавањем наведених правилника и њихових одредби, представља основну меру заштите од непогода.

Одржавање и експлоатација заштитних објеката подразумева предузимање потребних мера и радова, ради спречавања њиховог оштећења и обезбеђења перманентне функционалности ових објеката. У циљу функционалног одржавања заштитних објеката, водопривреда је дужна да обезбеди одржавање у пројектованом степену безбедности:

сливове водотока,
корита водотока, акумулација,
обала водотока,
заштитних насипа,
пратећих објеката и локализационих насипа.

У погледу заштите од поплава предметног простора, неопходно је дефинисати врсте могућих поплава и обим пројектоване заштите. За спровођење редовне и ванредне одбране од великих вода путем организоване припреме, неопходно је дефинисати и поставити: систем веза и начине јављања, начин осматрања заштитних објеката у свакој фази одбране.

7.5. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја гп лапово

Подручје Плана представља вишефункционалну целину са планираним објектима и садржајима и инфраструктуром, чија реализација неминовно доводи до трајних, иреверзибилних промена и пренамене продуктивног земљишта као необновљивог и тешко обновљивог природног ресурса (шумског, водног и пољопривредног) у грађевинско.

Предвиђене мере у циљу активне заштите простора којима се обезбеђује одрживи развој овог подручја имају кумулативно дејство у погледу заштите природних ресурса - воде, ваздуха и земљишта, који бивају загађени како непосредно тако и посредно. Инфраструктурно опремање насеља и туристичких локалитета имаће утицаја на заштиту вода (водоводна и канализациона мрежа) и земљишта (адекватно одлагање комуналног отпада), а индиректно ће утицати и на заштиту ваздуха од загађења. Утицај инфраструктурног опремања (енергетског и канализационог) планског подручја има трајни позитиван карактер на заштиту животне средине.

Коришћење пољопривредног земљишта, уз контролисану примену хемијских средстава заштите биља и адекватних агромера, уз мере комасације, биће у функцији заштите овог природног ресурса од загађења, а индиректно и водоносних слојева. Овакав начин пољопривредне производње ће унапредити и приносе, у погледу квалитета и квантитета. Адекватним одлагањем комуналног отпада ће се заштитити земљиште од потенцијалног загађења, а истовремено и водоносни слојеви.

Највећи број утицаја сагледавањем еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се предпоставља и за посматрани простор.

Удесне ситуације се не могу предвидети, па се процењује вероватноћа њиховог испољавања. Уколико се у оквиру свих секторских циљева примењују мере заштите и безбедности, технички нормативи и стандарди при реализацији појединачних пројеката, удесне ситуације су сведене на минимум. Применом мера заштите, процењује се да је, на подручју Плана могуће простор уредити, изградити објекте и садржаје, инфраструктурно опремити и користити на еколошки одржив начин.

8.0. Еколошка валоризација простора подручја ГП ЛАПОВО

Смернице Стратешке процене утицаја за даљи економско одржив и еколошки прихватљив развој, засноване су на еколошкој валоризацији простора и зонингу. Вредновање простора у функцији издвајања потенцијално осетљивих подручја изразитог екопотенцијала, са једне стране и угрожених зона које захтевају санацију и промену намене, са друге представља добар основ и олакшицу за дефинисање смерница за ниже нивое разраде планских циљева.

Еколошка валоризација простора у границама Плана, дата је на основу релевантних података о простору, могућих ограничења, компаративних предности, евидентираних извора загађивања, потенцијално угрожених и повредивих медијума животне средине, локација, објеката и зона (еколошко – просторне основе) и процењеног капацитета животне средине.

Валоризација простора са аспекта природних карактеристика и створених услова издваја целине са различитим еколошким капацитетом:

1. Еколошка целина Центар
2. Еколошка целина Казан Липар
3. Еколошка целина Залеђе

Еколошка целина Центар

Еколошка целина Центар обухвата централни део плана. То је урбана зона која се шири дуж инфраструктурних праваца, са радним зонама и зонама пословања које комплетирају услуге и комерцијалне делатности. Овде доминира измењена животна средина (грађевинска зона). То је целина са угроженим еколошким капацитетом, што се одражава кроз појаву аерозагађења пореклом из саобраћаја и радних зона, појаву комуналног отпада и отпадних вода, што се одражава на загађење земљишта и воде. Одрживи развој зоне је могућ применом савремених стандардизованих технологија у свим облицима привређивања, инфраструктурним опремањем, поштовањем позитивне законске регулативе и директива ЕУ. Одржаво коришћење и уређење ове целине захтева примену мера заштите животне средине у свим фазама развоја и коришћења како би се избегли неповољни утицаји на животну средину.

Мере и услови за реализацију еколошке целине Центар:

избор технологија, производа и услуга у новим радним комплексима, засновати на најбоље расположивим техникама, реализација нових радних комплекса према условима и капацитету животне средине зоне еколошким вредновањем, за постојеће техничко-технолошке јединице у оквиру радних комплекса, које својим технолошким процесом или објектом угрожавају животну средину извршити вредновање потенцијално штетних утицаја и утврдити начин за унапређење стања превенцијом, минимизацијом, ремедијацијом, компензацијом и пренаменом, изградња система за предтретмане свих специфичних отпадних вода које се могу јавити код појединачних Пројеката, објеката и могућих-дозвољених технологија, на самој локацији,

процена могућих утицаја на капацитет и квалитет животне средине при реализацији планираних Пројеката према важећој Законској регулативи, у зонама становања у овој целини подићи степен озелењавања кроз услове за уређење простора – обавезни дрвореди према извору загађења, изградња објеката у зонама становања чији рад (техничко-технолошки процеси) има или може имати утицај на животну средину и здравље становништва, могућа је уз обавезну процену утицаја на животну средину, обавезно партерно уређење унутар радних комплекса и озелењавање слободних површина, које подразумева формирање визуелне заштитне баријере према изворима аерозагађења, буке, непријатних мириса, објекти или делатности за које се проценом утицаја утврди угрожавање еколошког капацитета ове целине не могу се реализовати у зонама становања, мере заштите и мониторинга животне средине.

Еколошка целина Казан – Липар

Целина Казан – Липар, обухвата подручје које се западно наслања на предходну еколошку целину. Главна одлика ове зоне је доминација намене становања, Казански и Липарски поток. Санитација, комунални отпад и недостатак зелених површина су главни еколошки проблем ове целине. Одрживо коришћење и уређење целине захтева мере и услове заштите животне средине у свим фазама реализације и коришћења простора.

У овој зони је планирана изградња мини акумулација на Казанском и Липарском потоку и формирање туристичког центра са парковским површинама и спортско-рекреативним садржајима. У оквиру ове целине је зона геотермалних истраживања.

Мере за реализацију еколошке целине Казан - Липар, са аспекта еколошке валоризације су: приоритетно инфраструктурно и комунално опремање мрежом и објектима недостајућих елемената комуналне инфраструктуре до захтеваног нивоа, у зонама становања производне, технолошке делатности се не предвиђају, а услужне и остале делатности, као потенцијални извори загађивања могу се реализовати према процени утицаја на животну средину, максимално утицати на формирање режимског зеленила на парцели према регулацији у функцији заштите, мере санације угрожених пунктова – чишћење дивљих депонија, заштита тока и приобаља потока, и новоформираних вештачких језера од деградације и загађивања, наставити истраживања у циљу утврђивања и коришћења термоминералних вода, интегрисати нове парковске површине у систем свеукупног зеленила на простору ГПа, кроз формирање комуникација са окружењем – дозвољена је изградња бициклистичких, шетних и трим стаза које ће бити обрађене према условима терена, мере заштите и мониторинга животне средине.

Еколошка целина Залеђе

Еколошка целина Залеђе заузима преостали, западни рубни простор ГПа, као и источни рубни део плана, чија је карактеристика Велика Морава. То је зона минималног еколошког ризика, обухвата зону аутохтоне шуме и продуктивног земљишта ван грађевинског реона. У оквиру ове целине је и извориште водоснабдевања „Гаревина“.

Услови за уређење ове целине са аспекта еколошке валоризације су: извршити валоризацију постојећег зеленила, потребну рекултивацију, ревитализацију, преобликовање и повезивање свеукупног зеленила у јединствену матрицу шумских екосистема на подручју плана,

постојећу аутохтону шуму на подручју плана због целокупног еколошког значаја третирали у функцији заштите – у циљу неге и очувања еколошког режима и биодиверзитета,
картирати посебно вредне примерке зеленила и сачувати предеону аутохтоност, дозвољено је контролисано увођење "нових" врста у циљу оживљавања простора, дозвољена је пољопривреда и производне делатности које су у вези са њом, а које су оријентисане ка биолошко - органској продукцији, без примене вештачких ђубрива, хербицида, инсектицида и сл., у циљу заштите пољопривредног земљишта, обавезно пејзажно уређење окућнице у складу са постојећим амбијентом и микролокацијским условима,
обавезно оживљавање пејзажа уз реку, адекватним озелењавањем са додатном заштитном функцијом, уз могућност увођења елемената активне и пасивне рекреације уз реку Велику Мораву, погодност овог простора за туристичке садржаје,

Предлог даљег развоја планског подручја, дат је као функционални зонинг на основу капацитета простора за прихватање нових функција, уз услов одрживог коришћења. Анализирано подручје је зонирано на следећи начин:

Зоне са посебним режимом заштите.

Зоне и локације са мерама и условима према којима ће се простор уређивати и користити.

Зоне угрожене животне средине и локације високог ризика са мерама санације и ревитализације.

1. Зоне са посебним режимом заштите, пре свега се односе на:

-зоне изворишта водоснабдевања – На територији ГП постоји једно извориште водоснабдевања: «Гаревина» и једно ван граница плана.

Услови за изворишта водоснабдевања:

а) Утврдити зоне санитарне заштите

За утврђивање граница зоне санитарне заштите потребно је урадити пројекат санитарне заштите на основу Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Сл.гласник РС",бр.92/08).

У циљу заштите воде у изворишту успостављају се:

1 – зона непосредне санитарне заштите (зона I),

2 – ужа зона санитарне заштите (зона II),

3 – шири зона санитарне заштите (зона III)

б) Утврдити катастар загађивача

На подручју истраживања евидентирати све потенцијалне изворе загађивања површинских и подземних вода:

све врсте отпада и отпадних вода које посредно или непосредно могу угрозити извориште.

в) Успоставити контролу режима рада изворишта

Режим рада изворишта као и контрола квалитета воде, дефинисани су законским прописима и пратећим актима.

Општи услови и правила:

за све активности у зонама изворишта водоснабдевања потребно је прибавити водопривредну сагласност,

за објекте, радове који могу угрозити извориште водоснабдевања обавезна је израда процене утицаја на животну средину.

-зоне пољопривредног земљишта уређиваће се:

- на начин и према условима за очување плодности и бонитетне класе, фаворизјујући органску производњу без употребе пестицида и хербицида, избор врста према оптималној микрорејонизацији;
- за оптимално коришћење ових површина потребно је извршити оптималну рејонизацију пољопривредног земљишта и обавезно подизање пољозаштитних појасева;
- коришћење пољопривредног земљишта за примарну пољопривредну производњу усагласити са условима терена, уз обавезну примену мера заштите загађења и очувања плодности као потенцијала за производњу биолошки вредне хране;
- искључити претварање пољопривредног земљишта високог бонитета у грађевинско, осим објеката искључиво у функцији пољопривредне производње;
- утврдити стање и успоставити сталну контролу квалитета и плодности земљишта, као и пољопривредне производње.

- зоне аутохтоне шуме уређиваће се/користити:
- на начин којим се максимално чува и штити шумски фонд, који има приоритетно заштитну функцију, на целом планском подручју,
- све активности које се планирају морају бити у складу са планом и програмом ЈП Србијашуме, Београд.

2. Зоне и локације са мерама и условима према којима ће се простор уређивати и користити, представљају оне просторне јединице, чије се даље уређење и коришћење мора ускладити са капацитетом животне средине и условима појединачне просторне јединице:

Зоне становања, површине јавне намене, туристичке зоне, спорт и рекреација, зоне које трпе одређена оптерећења, развијаће се према прописаним условима и мерама заштите:

за планиране програме, пројекте, локације, промене намене и технологије, реконструкције, проширење капацитета и престанак рада објеката и технологија, који могу утицати на животну средину обавезан је поступак Процене утицаја на животну средину; нове објекте градити тако да организација на парцели омогући садњу високог растиња према зони угрожавања; у структури коришћења парцела обавезно је коришћење зеленила.

3. Зоне угрожене животне средине и локације високог ризика са рестриктивним мерама и ограничењима су локације у оквиру еколошке целине "Центар" – радне зоне, зоне уз ауто пут и железничку пругу, комуналне зоне, локације под дивљим депонијама. Ове зоне могу изазвати негативне промене у простору уколико се не спроведу мере:

извор загађења ваздуха и буке, захтева појас заштитног зеленила према окружењу као обавезну меру заштите. Обавезно је спровести поступак Процене утицаја на животну средину на основу Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гл.бр.135/04); технолошко производни процеси морају бити у складу са стандардима и нормативима који су везани за чисте технологије;

неопходно је решења питања технолошких отпадних вода и отпада изградњом предтретмана на локацији и/или прикључком на главни колектор који води ка систему за пречишћавање отпадних вода;

адекватно озелењавања у оквиру комплекса;

спровести све мере заштите из Процене утицаја (Закон о процени утицаја Сл. гласник РС 135/04) у свим фазама реализације појединачних Пројеката, пре добијања дозволе за градњу. ;

комуналне зоне морају бити уређене и одржаване у складу са европским санитарним стандардима и прописима, у функцији заштите земљишта и вода;

локације под дивљим депонијама – захтевају потпуну санацију и рекултивацију земљишта.

Како би се претходно наведене мере испоштовале, а у циљу одрживог развоја усклађеног са савременим стандардима, неопходна је стална едукација становништва, инвестициона улагања кроз пилот пројекте и успостављање савремене Законске регулативе од стране државе, по угледу на европско Законодавство.

9.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое у поступку процене утицаја Плана на животну средину

Стратешка процена утицаја на животну средину је урађена као пратећа документација Генералног плана Лапово2020, паралелно са њим, односно у фази планирања. За сваки будући план нижег реда, у оквиру простора обухваћеног предметним планским документом, неопходно је донети посебну Одлуку о изради Стратешке процене утицаја на животну средину, на основу претходно прибављеног мишљења и одлуке надлежног органа, на основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС бр.135/04). Условe за реализацију планираних активности и програма усагласити са одредбама ГП Лапово, као вишег планског акта и Стратешке процене утицаја ГП.

За сваки појединачни Пројекат, за који надлежни орган утврди да је потребно, мора се у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (Сл. гласник РС бр. 135/04) и подзаконским актима-Уредба о утврђивању листе пројеката (Сл.гласник РС бр.84/05) изградити Студија о процени утицаја на животну средину. С тим у вези, за сваки постојећи Пројекат за који није урађена и није добијена сагласност на претходну и детаљну анализу утицаја на животну средину, мора се урадити Студија о процени утицаја затеченог стања на животну средину. Ако кроз Студију затеченог стања није могуће предвидети мере за смањење негативних утицаја и њихово довођење у социјално прихватљиве границе, наведени објекти морају се изместити на нову локацију.

За реализацију планираних Пројеката обавезно је поштовање урбанистичких, санитарних и свих неопходних услова надлежних органа, организација и предузећа у циљу остваривања еколошке заштите простора.

Поступак процене утицаја спровести по фазама у поступку процене утицаја, сагласно Закону о процени утицаја на животну средину

Посебно значајан аспект по питању спровођења плана и смерница је успостављање мониторинга животне средине за Законом предвиђене параметре, према Процени утицаја на животну средину.

10.0. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мере заштите животне средине које су дефинисане као обавезне мере у сваком појединачном сектору утицаја, ради лакше имплементације могу се класификовати у три категорије:

Планске мере заштите, односно урбанистичке мере предвиђене су кроз дефинисање зона заштите и режиме коришћења, дате кроз еколошки зонинг,

Техничке и организационе мере на нивоу појединачних Пројекта које су предвиђене као конкретне мере заштите ваздуха, земљишта, воде и заштите од буке,

Мере сталне контроле – мониторинг на различитим нивоима, ради остваривање стратешких циљева заштите животне средине

11.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљеви програма праћења стања животне средине су према Закону о заштити животне средине (Сл.гласник РС бр. 135/04):

обезбеђење мониторинга,
дефинисање садржине и начина вршења мониторинга,
одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга,
дефинисање мониторинга загађивача,
успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу
вођења интегралног катастра загађивача,
увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају
извештаја о стању животне средине.

11.1. Опис циљева плана и програма

Мониторинг - Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег Програма мониторинга животне средине, у случају да је успостављен, а који обезбеђује Орган надлежан за заштиту животне средине. За предметно подручје није успостављен мониторинг животне средине, те је основни циљ:

формирање мониторинг-система,
обезбеђивање правовременог реаговања и упозорења на могуће негативне последице и
акцидентне ситуације,
увид у стање природних вредности - чиниоца животне средине и врсте могућих загађења.

Из тих разлога потребно је обезбедити континуирано праћење стања квалитета животне средине и активности у простору, што ствара услове за рационално и еколошки прихватљиво управљање животном средином. Према Закону о заштити животне средине, („Сл. гласник РС”, бр. 135/04), локална управа у оквиру своје надлежности, обезбеђује континуирану контролу и праћење стања животне средине у складу са свим посебним Законима.

Када је у питању програм праћења стања животне средине, с обзиром на величину и свеукупне потенцијале датог подручја, за праћење се предлажу следећи параметри животне средине:

праћење стања квалитета ваздуха – степен аерозагађености,
праћење и контрола квалитета вода – из градског водовода (изворишта водоснабдевања)
јавних чесми и купалишта и површинских вода – река и потока,
контрола квалитета земљишта,
контрола квалитета отпадних вода,
бука.

Надлежни орган за спровођење, имплементацију и реализацију Програма праћења је у обавези да поштује смернице Стратешке процене утицаја.

Програм заштите животне средине - Програм мониторинга Плана, може бити локално организован, али мора бити интегрални део Програма мониторинга који доноси локална Управа.

Орган надлежан за заштиту животне средине, у циљу интегралне контроле животне средине, доноси Одлуку о интегралној контроли и управљању квалитетом животне средине на локалном нивоу, за подручје Плана.

Обавезе Носиоца Плана су да:

Спроведе мере превенције, по захтеву и мере санације, спречавања, отклањања и минимизирања потенцијално негативних ефеката на животну средину у циљу еколошке одрживости и прихватљивости.

Спроведе и контролише примену мера заштите животне средине у свим фазама реализације Плана и појединачних Пројеката.
Успостави мониторинг у границама Плана, али и праћење стања животне средине у непосредном окружењу.

11.2. Избор индикатора за праћење стања животне средине

На основу постојећих искустава праћења стања животне средине у другим општинама, као и на основу евидентираних могућих утицаја на појединачне медијуме на предметном подручју, изабрани су индикатори животне средине које је неопходно уврстити у програм мониторинга животне средине.

Мониторинг стања животне средине врши се:
систематским мерењем,
испитивањем и
оцењивањем индикатора стања и загађености животне средине.

Мониторинг животне средине мора да пружи податке добијене праћењем природних фактора, промену стања услед стечених карактеристика и постојећих природних карактеристика.

На основу просторног обухвата Плана и могућих загађења, мониторинг се односи на следеће индикаторе:
мерење емисије и имисије у циљу праћења квалитета и степена загађености ваздуха, утицаја на здравље становништва и животну средину,
контролу и праћење квалитета воде – воде из водовода, јавних чесми, јавних купалишта и природних површинских вода,
контролу спровођења санитарне заштите у зонама санитарне заштите изворишта водоснабдевања,
праћење квалитета и плодности земљишта,
зонирање и постављање мерних места за праћење буке,
успостављање контроле генерисања и кретања опасних и штетних материја и отпада.

11.3. Права и обавезе надлежних органа

Програм мониторинга стања животне средине доноси локални орган власти у складу са програмом мониторинга који доноси Влада РС (Сл.гласник РС бр. 135/04). Мониторинг обавља овлашћена организација која испуњава услове за мерење датих параметара и Стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података у складу са Законом.

Власник, односно корисник постројења које емитује загађујуће материје, дужан је да у складу са законом, преко надлежног органа, организације или овлашћене организације обавља мониторинг емисије, учествује у трошковима мерења имисије у зони утицаја и по потреби прати друге утицаје своје активности.

Органи управе, загађивачи или овлашћене организације које врше мерења, дужни су да доставе податке мониторинга Агенцији за заштиту животне средине на Законом прописан начин.

Систем праћења стања животне средине (ваздух, вода, земљиште, отпадне материје, опасне и штетне материје, бука) успостављен је правним оквиром:

Законом о заштити животне средине („Сл. Гласник РС”, бр. 135/04);
Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 48/94 и 54/96);
Законом о поступању са отпадним материјама („Сл. гласник РС”, бр. 25/96);
Правилником о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места, евиденцији података („Сл. гласник РС”, бр. 54/92);

Правилником о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евиденције података („Сл. гласник РС”, бр. 30/97);
Правилником о поступању са отпаcima који имају својство опасних материја („Сл. гласник РС”, бр. 12/95);
Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Сл. гласник СРС”, бр. 47/83);
Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 34/92).

Мониторинг систем за контролу квалитета животне средине успоставља се према важећој процедури прописаној Законом и подзаконским актима.

12.0. ЗАКЉУЧАК

Процена утицаја ГП Лапово 2020 на животну средину, урађена је као Извештај о стратешкој процени утицаја ГП Лапово 2020 на животну средину, у свему према Закону о Стратешкој процени утицаја (Сл. гласник РС 135/04). Стратешка процена представља сложен процес који захтева мултидисциплинарни приступ, а обухвата анализу, вредновање, поређење података, разне врсте консултација, проучавање планске и непланске документације, теренски рад и многе друге активности, на основу чега настаје елаборат – Извештај о стратешкој процени утицаја.

Целокупна проблематика анализирана је у оквиру неколико посебних целина кроз које су обухваћене основе за истраживање (карактеристике плана, полазне основе Стратешке процене са физичким карактеристикама простора и циљевима предвиђеним стратегијом), постојеће стање животне средине, варијантна решења уколико их има, процена могућих утицаја на животну средину и мере предвиђене за смањење негативних утицаја, као и програм праћења стања животне средине.

Кроз основе за истраживање дефинисани су сви релевантни фактори који су имали утицаја на предметно студијско истраживање, а који су се првенствено односили на важећу законску регулативу, просторне карактеристике подручја плана и методологију истраживања. На основу карактеристика подручја дефинисане су кључне одреднице које омогућују даљи развој. Кроз истраживање и вредновање постојећег стања, извршена је анализа постојећих потенцијала (квалитет ваздуха, површинске и подземне воде, земљиште,...) на основу чега је урађена оцена стања. Она је послужила као база за вредновање планираних циљева у односу на стратешке циљеве заштите животне средине. Ова анализа је показала да се предметна просторна целина одликује посебно вредним потенцијалима, и да су планиране активности у готово свим секторима усмерене на заштиту животне средине и здравља људи и одрживо коришћење природних ресурса.

Због недостатака информационе основе о стању животне средине и стандардизованог система индикатора, за процену и вредновање утицаја примењена је прилагођена методологија британског министарства заштите животне средине "Rapid Urban Environmental Assessment". На основу анализе Табеле бр.12, могуће је донети генерални закључак да утицаји у домену аерозагађења представљају чињенице о којима је потребно посебно водити рачуна у наредном планском периоду. Када су у питању социјални утицаји генерално се може закључити да становништво Лапова може очекивати само позитивне утицаје у више различитих сегмената. Нарочито се предвиђа побољшање по питању комуналне хигијене и санитације, водоснабдевања, побољшање здравља становништва кроз заштиту пољопривредног земљишта и производњу здраве хране, као и социјални напредак, увођењем нових радних места, кроз развој привреде и туризма. Како би се сви потенцијални утицаји свели на минимум, односно потпуно неутралисали, стратешком проценом су прописане мере заштите животне средине које треба предвидети

у планској и техничкој документацији, мере заштите у појединачним секторима планских циљева, односно у односу на појединачне медијуме животне средине, као и у случају акцидентних ситуација. Дате су и смернице за израду даље планске документације и Стратешких процена на nižем нивоу планирања као и Процена утицаја Пројеката на животну средину.

Програмом праћења стања животне средине, предлаже се увођење мониторинг система на основу изабраних индикатора - ваздух, квалитет вода, отпадних вода, земљиште и бука.

Придржавањем прописаних мера заштите животне средине у свим фазама реализације појединачних планских циљева и праћењем стања одабраних индикатора стања животне средине, потенцијално негативни утицаји проузроковани усвајањем и спровођењем ГП Лапово биће елиминисани или у најмањој мери сведени у прихватљиве границе. На овај начин биће испоштован најважнији принцип одрживог развоја, а то је предвиђање и спречавање узрока деградације.

Као закључак може се навести да принципи за реализацију са аспекта заштите животне средине подразумевају:

Превентивно деловање кроз мере и услове, прописане Законом и Стратешком проценом, Еколошко - одговорно планирање појединачних Пројеката кроз спречавање грешака при реализацији у простору.

13.0. ЛИТЕРАТУРА

Просторни план Републике Србије, 1996.

Просторни план инфраструктурног коридора аутопута Е-75 деоница Београд – Ниш, 2003.

Стратешка процена утицаја ПДР Ауто пута Кагујевац – Баточина, деоница Крагујевац, Дирекција за урбанизам, Крагујевац, 2007.

Научно стручна информација о могућностима добијања хидрогеотермалне енергије на територији општине Лапово, Рударско - геолошки факултет универзитета у Београду, 2005.

Детаљна хидрогеолошка и физичка истраживања на подручју општине Лапово у циљу утврђивања и коришћења термоминералних вода и хидрогеотермалне енергије, „Техноинг“, Београд, 2006.

Средњерочни програма унапређења рибарства на рибарском подручју "Морава 1" за период 2003-2007.год, ПМФ, Крагујевац 2003.

Студија заштите животне средине и развоја еколошких система града Крагујевца до 2010.год. ПМФ, Крагујевац

С А Д Р Ж А Ј

Ред. број	НАЗИВ АКТА	стр. бр.
1	Генерални план „Лапово 2020“	1
2	Стратешка процена утицаја на животну средину ГП „Лапово „ 2020	73

Службени гласник издаје и штампа Скупштина општине Лапово, ул. Његошева
бр. 18

Главни и одговорни уредник - Марина Спасојевић, телефон: 851-363
Гласник је регистрован код Министарства за информисање Србије бр. 1800